

**Gymnázium K. V. Raise a Střední odborné učiliště,
Hlinsko, Adámkova 55**

Školní vzdělávací program

**Vyšší stupeň osmiletého gymnázia
a čtyřleté gymnázium**

(zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia)

Gymnázium K. V. Raise a Střední odborné učiliště, Hlinsko, Adámkova 55

Školní vzdělávací program

Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

(zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia platného od září 2021)

Tento školní vzdělávací program v souladu s § 168 odst. 1a) a 1e) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, projednala a schválila školská rada Gymnázia K. V. Raise v Hlinsku dne 1. září 2025.

Motto: Karel Václav Rais: „Zapadlí vlastenci“

Motto naší školy vyjadřuje dlouhodobý cíl a současně poslání školy – šířit vzdělání v relativně málo rozvinutých oblastech Českomoravské vrchoviny na pomezí její české a moravské části.

1.1 Název ŠVP: Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

(zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia platného od září 2021)

1.2 Vzdělávací program: osmiletý, čtyřletý

1.3 Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

1.4 Předkladatel:

Název školy: Gymnázium K. V. Raise a Střední odborné učiliště, Hlinsko, Adámkova 55

Adresa: Adámkova třída 55, 539 01 Hlinsko v Čechách

IČO: 601 033 29

IZO: 060 103 329

REDIZO: 600 011 852

Ředitel školy: Mgr. Marian Solčanský (e-mail: red@gymhlinsko.cz)

Koordinátor pro tvorbu ŠVP: RNDr. Jirí Kos (e-mail: kos.jiri@gymhlinsko.cz)

Další kontakty: telefon: 469 311 190

fax: 469 311 292

web: www.gymhlinsko.cz

1.5 Zřizovatel:

Název: Pardubický kraj

Adresa: Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

Kontakty: Odbor školství, kultury a tělovýchovy Krajského úřadu Pardubického kraje

telefon: 466 026 201

fax: 466 026 396

e-mail: posta@pardubickykraj.cz

web: www.pardubickykraj.cz

1.6 Platnost dokumentu: od 1. září 2025 pro všechny ročníky vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia (současně se ruší platnost ŠVP pro vyšší stupeň osmiletého studia a čtyřletého studia gymnázia č.j. 5004rd03 ze dne 1. září 2017)

Číslo jednací: 5004ms01

.....
Mgr. Marian Solčanský,
ředitel školy

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1 Velikost školy	6
2.2 Vybavení školy	6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Profil absolventa.....	8
3.3 Organizace přijímacího řízení na čtyřleté studium	9
3.4 Organizace maturitní zkoušky	9
3.5 Výchovně vzdělávací strategie	10
3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami.....	12
3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	12
3.8 Začlenění průřezových témat podle RVP G.....	13
4 UČEBNÍ PLÁN.....	17
Poznámky k učebnímu plánu.....	17
Volitelné předměty.....	19
5 UČEBNÍ OSNOVY.....	20
Klíč.....	20
5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	21
5.2 CIZÍ JAZYK.....	37
ANGLICKÝ JAZYK	40

NĚMECKÝ JAZYK.....	51
5.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK.....	59
ANGLICKÝ JAZYK	62
NĚMECKÝ JAZYK.....	69
RUSKÝ JAZYK – začátečníci	76
RUSKÝ JAZYK – pokročilí.....	83
5.4 MATEMATIKA	90
5.5 INFORMATIKA.....	98
5.6 DĚJEPIS.....	108
5.7 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD.....	118
5.8 FYZIKA.....	134
5.9 CHEMIE.....	143
5.10 BIOLOGIE.....	150
5.11 ZEMĚPIS.....	160
5.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA	168
5.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA	175
5.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	182
5.15 INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY	195
6 PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE	
ŠKOLY	196
6.1 Pravidla hodnocení žáků.....	196
6.2 Autoevaluace školy	199

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

- Škola má dvanáct tříd pro obory vzdělání Gymnázium, v každém ročníku jednu třídu s osmiletým oborem vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium a jednu třídu se čtyřletým oborem vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium. Třídy s výše uvedenými obory vzdělání se vyučují podle příslušných Školních vzdělávacích programů. Studium těchto oborů je ukončeno maturitní zkouškou.
- Od školního roku 2017/2018 je otevřen tříletý obor vzdělání 29-51-H/01 Výrobce potravin – mlékař. Od školního roku 2021/2022 přibily další dva obory, a to tříletý obor vzdělávání 26-51-H/01 Elektrikář a tříletý obor vzdělávání 33-56-H/01 Truhlář. Studium těchto oborů je ukončeno závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu.
- Výuka gymnaziálních studijních oborů probíhá v historické budově se dvěma přístavbami v Hlinsku, Adámkově třídě 55 a v menší budově (bývalém dětském oddělení městské knihovny) v ulici Čelakovského 469. V těchto budovách je k dispozici celkem 8 kmenových učeben, speciální posluchárny pro předměty chemie, fyzika, biologie, dvě odborné učebny pro výuku informatiky, laboratoře fyziky a chemie, odborné učebny pro výuku výtvarné a hudební výchovy, dvě učebny pro výuku cizích jazyků. Na škole je celkem 11 kabinetů.
- Obě budovy školy se nachází v centru města Hlinska u mostu přes řeku Chrudimku mezi dvěma hlavními náměstími – Poděbradovým a Tylovým. Propojení školních budov je realizováno přes zčásti krytý dvůr budovy v Adámkově ulici (vzdálenost budov je asi patnáct metrů).
- Výuka tříletých učebních oborů probíhá v nově zrekonstruované budově Středního odborného učiliště v Prošvicově ulici 1811 v Hlinsku, ve které je k dispozici celkem 9 plně vybavených učeben, včetně 3 elektrodílen a 2 truhlářských dílen.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

- Na škole vyučuje zhruba 40 učitelů. Stabilní pedagogický sbor se výrazněji rozrostl od roku 2017 po otevření středního odborného učiliště, a to o učitele odborných předmětů.

2.3 Dlouhodobé projekty

- Škola je členem sítě škol ASPnet při organizaci UNESCO. V rámci tohoto členství realizuje dlouhodobý projekt Prameny a kořeny, jehož smyslem je přiblížit žákům kulturní památky zařazené na seznam UNESCO nejen v sousedních zemích, ale i v dalších zemích Evropy, případně světa. Díky tomuto programu žáci poznali například historické a umělecké památky německých Drážďan se světoznámou obrazovou galerií nebo se účastnili mezinárodní konference až v daleké Malajsii.

- Hranice přesahuje i výuka cizích jazyků. Škola pravidelně pořádá jazykové exkurze do Londýna a Vídně, během kterých se žáci seznámí s realitami těchto měst a naplno využijí své jazykové znalosti v praxi.
- Naše škola ve spolupráci s dalšími subjekty pořádá mezinárodní festivaly divadelní tvorby pod názvem ARTSY-FARTSY. Divadelní představení jsou realizována v anglickém jazyce a kromě českých souborů měli v minulých letech diváci možnost vidět i soubory z Rumunska, Maďarska, Slovinska či Egypta.
- Tradiční akcí nejen školy, ale i města Hlinska bývá jarní studentský Majáles organizovaný našimi studenty. K této akci neodmyslitelně patří průvod masek, pasování prvňáčků, vyhlášení krále a královny Majálesu či soutěže pro děti.
- Další akcí určenou veřejnosti je červnová výstava výtvarných prací prezentující to nejlepší z celoroční práce žáků v hodinách výtvarné výchovy.
- Každoročně očekávanou událostí nejen žáky naší školy je slavnostní maturitní ples. Ten je pořádán studenty maturitních ročníků, kteří jsou na něm před zraky svých nejbližších slavnostně šerpováni.
- Velmi záslužný projekt vznikl pod vedením Lenky Krupičkové. Jedná se o pokládání kamenů zmizelých, tzv. Stolpersteinů v Hlinsku. Tyto kameny jsou zasázeny do dlažby a připomínají oběti nacistického teroru. Tyto vzpomínkové akce vyvrcholily zapojením našich studentů do mezinárodního programu WE REMEMBER k uctění 80. výročí židovských transportů z našeho kraje.
- Škola nezapomíná ani na prevenci a pro své žáky pořádá pravidelné preventivní programy. Mezi nejoblíbenější patří Go kurzy aneb „Seznamte se prosím“ pořádané pro žáky nastupujících prvních ročníků vždy na začátku školního roku. Každý rok je pro všechny žáky připraven projektový Den prevence s odborníky, během kterého se žáci formou zážitkových bloků učí čelit nejrůznějším nástrahám. Pro žáky třetích ročníků je zajištěno kariérové poradenství, které jim mimo jiné pomáhá s výběrem budoucí vysoké školy. Mezi jedinečné zážitky nejen pro studenty, ale i pro učitele patří návštěva Okresního soudu v Chrudimi a přítomnost soudnímu jednání včetně vnesení rozsudku a diskuze s panem soudcem. Naši žáci se také každý rok zapojují do Srdíčkového dne pro podporu onkologicky nemocných pacientů.
- Některé akce jsou zaměřeny také na uchazeče o studium na naší škole. Každoročně jsou pořádány přípravné kurzy, které zájemce o čtyřleté a osmileté studium na gymnáziu připraví na přijímací zkoušky. Oblibě se těší i Den otevřených dveří, během kterého naši školu navštíví nejen budoucí studenti, ale hojně i naši absolventi.
- Jsme fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V rámci spolupráce probíhají na naší škole přednášky vysokoškolských pedagogů. Naši studenti mají možnost seznámit se s vysokoškolským prostředím i prostřednictvím pravidelných návštěv Univerzity Palackého a jejího jedinečného science centra Pevnost poznání - interaktivního muzea zaměřeného na popularizaci vědy. Vyvrcholením této spolupráce pak každý rok bývá geologická exkurze, díky které se studenti naší školy podívají do zajímavých lokalit nejen naší země.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Gymnázium nabízí zájemcům o studium přicházejícím v drtivé většině z devátých tříd základních škol hlinecké oblasti vzdělávání ve čtyřletém oboru vzdělání. Pro absolventy nižšího stupně gymnázia je určeno vzdělávání na vyšším stupni osmiletého oboru vzdělání. Hlavními rysy obou vzdělávacích programů jsou:

- účelné rozložení základního (a tedy společného) učiva do úvodních ročníků studia
- profilace studia ve vyšších ročnících podle zájmů a zaměření žáka v souladu s možnostmi určenými velikostí školy
- efektivní využívání všech možných forem výuky

Gymnázium umožní svým žákům získat dostatečně hluboké všeobecné znalosti a dovednosti ve všech vzdělávacích předmětech a příslušné odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání, která je základem přípravy k maturitní zkoušce završující studium na gymnáziu a předpokladem k úspěšnému následnému studiu na zvolené vysoké škole.

Charakteristika ŠVP pro vyšší stupeň osmiletého a čtyřleté studium:

- Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia a vyhovuje všem jeho požadavkům.
- V nižších ročnících je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů – je tak vytvářen základ pro pozdější profilaci studia.
- Postupně je žákům dáвана možnost profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Vysoký význam je přisuzován výuce cizích jazyků, prvním cizím jazykem je anglický jazyk.
- Další cizí jazyk si žák volí z aktuální nabídky (zpravidla německý nebo ruský jazyk). Výuka příslušného oddělení cizího jazyka je možná pouze při dostatečném počtu zájemců, změna jazyka je možná pouze ve zcela výjimečných případech.
- Je zachována struktura klasických předmětů bez integrace, důraz je však kladen na vyšší provázanost učebních osnov v příbuzných předmětech.
- Školní vzdělávací program dále žákům poskytuje nabídku aktivit pro volný čas.

3.2 Profil absolventa

Profil úspěšného absolventa školního vzdělávacího programu pro vyšší stupeň osmiletého a čtyřleté studium (obory vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium a 79-41-K/41 Gymnázium):

- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci po absolvování příslušného oboru vzdělání získají znalosti, které výrazně přesahují požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia v oblastech, které si během studia zvolí formou volitelných předmětů. Jsou tak připraveni ke studiu na vysoké škole dle svého výběru.
- Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků a schopnost diskuse. Díky řadě výchovných a vzdělávacích strategií mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.
- Žáci mají možnost složit na konci studia mezinárodně uznávanou zkoušku z anglického jazyka.

3.3 Organizace přijímacího řízení na čtyřleté studium

- Přijímací řízení se organizuje v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, a příslušnou vyhláškou MŠMT ČR.
- Podle doporučení všem středním školám zřizovaným Pardubickým krajem vykonávají v rámci přijímacího řízení do oborů vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou přijímací zkoušky (příslušné usnesení Rady Pardubického kraje ze dne 19. srpna 2010 má č.j. R/1304/10).
- Každý uchazeč získává pro účely přijímacího řízení příslušný počet bodů za vykonání přijímacích testů organizovaných společností s celostátní působností, přičemž základní podmínkou pro přijetí příslušného uchazeče je skutečnost, aby v písemných testech dosáhl určité předem stanovené hranice. Tuto hranici určuje Pardubický kraj.
- Pokud počet uchazečů, kteří splní základní podmínku pro přijetí, přesáhne nejvyšší počet přijímaných uchazečů do příslušného oboru vzdělání, použijí se pro stanovení pořadí přijímaných uchazečů další pomocná kritéria, jako je např. průměrný prospěch na základní škole, další aktivity uchazeče svědčící o jeho schopnostech, vědomostech a zájmech o zvolený obor.
- V termínech, které jsou v souladu s platnou legislativou, vyhlašuje ředitel školy konkrétní Kritéria pro příslušná kola přijímacího řízení platná v daném školním roce. Tyto informace o podrobnostech přijímacího řízení a kritéria přijímacího řízení jsou v příslušných termínech podle platných předpisů zveřejňovány i na internetových stránkách školy www.gymhlinsko.cz.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

- Organizace maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, a vyhláškou MŠMT ČR o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách s maturitní zkouškou, v platném znění.
- Ve společné části maturitní zkoušky žáci skládají v současné době povinně zkoušku z českého jazyka a literatury, jako další předmět společné části si žák volí buď matematiku nebo cizí jazyk. Písemné zkoušky společné části maturitních zkoušek se

konají v souladu s jednotným celostátním zkušebním schématem písemných zkoušek. Z matematiky žák vykonává pouze písemnou maturitní zkoušku. Ústní zkoušky společné části maturitních zkoušek se konají současně s profilovými zkouškami.

- V profilové části maturitní zkoušky žáci skládají dvě povinné zkoušky ze všeobecně vzdělávacích předmětů. Nabídku těchto předmětů stanovuje každoročně ředitel školy, který žáky s nabídkou v dostatečném předstihu seznámí a u každé zkoušky specifikuje, jakou formou (jakými formami) bude zkouška konána. Tyto informace ředitel školy zveřejní na webu školy.

3.5 Výchovně vzdělávací strategie

- Ve výuce jsou ve vhodném poměru určeném příslušným vyučujícím zastoupeny jak klasické metody výuky, tak i metody odpovídající současným pedagogickým trendům. Jsou to zejména:
  - podpora výuky pomocí moderní didaktické techniky
  - semináře a diskuse
  - individuální a týmové projekty
  - dlouhodobé samostatné práce, ročníkové práce
  - prezentace a obhajoba výsledků
  - praktická výuka (exkurze, poznávací akce)
- Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za výsledky svého studia.
- Učební plán a osnovy jednotlivých předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.
- Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost díky nabídce volitelných předmětů na vyšším stupni gymnázia studovat obory podle svého profesního zájmu.
- Při dělení tříd na jednotlivé skupiny je brát zřetel zejména na pokročilost žáků v daném oboru studia.
- Gymnázium nabízí další aktivity k využití volného času žáků formou nepovinných předmětů.
- Škola cílevědomě rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků.

Následující tabulka udává celkový přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky.

Frontální výuka – je běžně používanou strategií – je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
Pamětné učení, zvládnutí faktů – je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení vztahů v učivu je třeba dostatečné množství znalostí	kompetence k učení
Laboratorní práce – jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika v jednotlivých ročnících podle učebního plánu – Žáci zpravidla pracují ve skupinkách podle	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní kompetence digitální

<p>povahy prováděných experimentů</p>	
<p>Srovnávací písemné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – jsou zařazovány na konci prvního, druhého a třetího ročníku ve vybraných předmětech – výsledky jsou chápány jako významný faktor při klasifikaci žáků 	<p>kompetence k učení</p>
<p>GO kurzy</p> <ul style="list-style-type: none"> – jsou organizovány na začátku studia v měsíci září příslušného školního roku – délka trvání je zpravidla tři dny – hlavním cílem je vytvoření základů třídního kolektivu, vzájemné seznámení se žáků, seznámení se s třídním učitelem 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Lyžařský výcvikový kurz pro žáky pátého ročníku osmiletého a prvního ročníku čtyřletého gymnázia</p> <ul style="list-style-type: none"> – při jeho organizování je brán zřetel na možnosti pořizování nákladných lyžařských vybavení (organizuje se převážně běžecký výcvik v zařízeních Českomoravské vrchoviny) – délka trvání kurzu je 5 dnů 	<p>kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Výměnné pobyty</p> <ul style="list-style-type: none"> – škola pořádá ve spolupráci s partnerskými školami v zahraničí – zájezdy jsou určeny převážně pro zájemce z řad žáků druhých a třetích ročníků 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> – jsou zařazovány ve všech ročnících v různých předmětech, žáci se orientují v možnostech svého dalšího zaměření, žáci si volí problém, který řeší, důraz je kladen na týmové řešení problému, mezipředmětové vztahy a odpovídající prezentaci výsledků – je zařazován projekt vyplývající z členství školy v organizaci ASPnet v předem známých termínech koordinovaných s termíny akcí – během školního roku jsou zařazeny projektové dny, případně ke konci školního roku je zařazen projektový týden s projekty pro různé třídy 	<p>kompetence k řešení problémů kompetence digitální</p>
<p>Exkurze, praktická výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> – exkurze jsou pořádány pro doplnění výuky – exkurze napomáhají žákům zorientovat se v možnostech svého dalšího profesního rozvoje – pro praktickou výuku jsou využívána vhodná dostupná zařízení a organizace (Betlém Hlinsko, skanzen Veselý Kopec, Městské muzeum, atd.) – probíhá zpravidla na konci příslušného školního 	<p>kompetence k učení kompetence k podnikavosti</p>

roku, exkurze podle každoročně zpracovávaného plánu exkurzí	
Předmětové soutěže, olympiády – všemi vyučujícími je podporována účast žáků v předmětových soutěžích a olympiádách – úspěchy žáků v jednotlivých kolech jsou prezentovány ve výroční zprávě o činnosti školy	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní
Sportovní soutěže – škola se pravidelně účastní sportovních soutěží jak s městskou, tak i okresní či krajskou organizací – každoročně je koncem školního roku pořádán sportovní den s turnajem tříd ve vybraných sportovních disciplínách – je vedena tabule sportovních úspěchů žáků školy	kompetence sociální a personální
Systém volitelných předmětů – žáci jsou nabídkou volitelných předmětů vedeni k zodpovědnosti za své vzdělání a profesní zaměření	kompetence sociální a personální kompetence k podnikavosti kompetence digitální

3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

- Pro imobilní žáky je ve školní budově k dispozici bezbariérový přístup do všech učeben.
- Žáci, jimž zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mají možnost studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Rodiče či zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou třídními učiteli včas informováni, pokud možno ve vzájemné spolupráci je hledáno řešení vzniklých kolizních situací.
- Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chrudimi v případech vyžadujících speciální odborné posouzení.
- Žákům se sociálním znevýhodněním je možné zajistit zapůjčení potřebných pomůcek (potřebné učebnice z fondu školy, kalkulatory, sportovní vybavení pro výcvikové kurzy, atd.) z majetku gymnázia.
- Žákům z neúplných rodin nebo rodin disfunkčních je věnována zvýšená pozornost jak ze strany třídních učitelů, tak i výchovného poradce.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

- Studijně nadaní žáci jsou v jednotlivých předmětech směřováni k účasti na různých typech soutěží a olympiád, ve kterých mohou formou samostudia či konzultací s příslušným vyučujícím postupně rozšiřovat své znalosti a kompetence v oborech svého zájmu nad rámec učebních plánů daných vyučovacích předmětů. Další formou těchto žákovských aktivit je účast ve studentské odborné činnosti (SOČ).
- Žákům, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu nebo jiných činnostech, může být povoleno studium podle individuálního vzdělávacího plánu.

- Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:

3.7.1 Termínované zkoušení

- Žák je přezkušován v termínech stanovených po předchozí dohodě s příslušným vyučujícím. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu však umožňována účast na různých akcích a soustředěních. Tento studijní plán je povolován zpravidla žákům, kteří se věnují výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

3.7.2 Úlevy z výuky

- Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí navíc skládá komisionální zkoušku z probraného učiva. Tento studijní plán se povoluje zpravidla výkonnostním sportovcům, kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.

3.7.3 Samostatné studium

- Žák dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a termín uzavření klasifikace jsou dohodnuty individuálně. Tento studijní plán je povolován výjimečně případným vrcholovým sportovcům či zdravotně postiženým žákům, kteří nemají možnost pravidelně navštěvovat školu.
- Na povolení individuálního studijního plánu nemá žák nárok. V případě hrubého porušení pravidel individuálního plánu (hlavně nedodržování termínů skládání jednotlivých zkoušek apod.) může být povolení individuálního plánu zrušeno. Jednou z podmínek pro povolení individuálního plánu jsou dobré studijní výsledky žáka.

3.8 Začlenění průřezových témat podle RVP G

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných předmětů.

Následující tabulky podávají celkové shrnutí začlenění průřezových témat v jednotlivých předmětech (zkratky předmětů viz kap. 5 Klíč). V učebních osnovách jednotlivých předmětů jsou průřezová témata konkrétně zapracována.

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětu	
P1 Osobnostní a sociální výchova	P1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	5. roč. (1. roč.)	AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, D, IT, ZSV, Bi, Z, VV, TV
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, ZSV, VV, TV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, TV
		8. roč. (4. roč.)	AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, D, TV

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětu	
	P1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	5. roč. (1. roč.)	ČJ, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, IT, ZSV, Ch, Bi, HV, VV, TV
		6. roč. (2. roč.)	AJ1, NJ1, IT, ZSV, HV, TV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, IT, Ch, TV
		8. roč. (4. roč.)	AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, D, TV
	P1.3 Sociální komunikace	5. roč. (1. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, D, Bi, HV, VV, TV
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, ZSV, F, HV, VV, TV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, AJ2, RJ2–Z, RJ2–P, NJ2, M, F, TV
		8. roč. (4. roč.)	AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, D, ZSV, TV
	P1.4 Morálka všedního dne	5. roč. (1. roč.)	VV, TV
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, IT, ZSV, VV, TV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, TV
		8. roč. (4. roč.)	D, ZSV, TV
	P1.5 Spolupráce a soutěž	5. roč. (1. roč.)	AJ1, NJ1, M, ZSV, Ch, Bi, HV, TV
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, M, IT, D, Ch, HV, TV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, Ch, TV
		8. roč. (4. roč.)	IT, D, TV

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětu	
P2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	P2.1 Globalizační a rozvojové procesy	5. roč. (1. roč.)	ČJ, D, Z
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, D
		7. roč. (3. roč.)	D
		8. roč. (4. roč.)	ČJ, D
	P2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	5. roč. (1. roč.)	Z
		6. roč. (2. roč.)	VV
		7. roč. (3. roč.)	ZSV
		8. roč. (4. roč.)	D, ZSV, Bi
	P2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	5. roč. (1. roč.)	Z, VV
		6. roč. (2. roč.)	
		7. roč. (3. roč.)	
		8. roč. (4. roč.)	ČJ, D
	P2.4 Žijeme v Evropě	5. roč. (1. roč.)	ČJ, D, F, HV
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, AJ1, Z, HV, VV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, AJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, D, ZSV
		8. roč. (4. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, D
	P2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	5. roč. (1. roč.)	Z
		6. roč. (2. roč.)	D, Z
		7. roč. (3. roč.)	D, AJ1
		8. roč. (4. roč.)	AJ1, NJ1, D

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětu	
P3 Multikulturní výchova	P3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	5. roč. (1. roč.)	D, Z, HV, TV
		6. roč. (2. roč.)	D, ZSV, Z, HV, TV
		7. roč. (3. roč.)	AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, Bi, TV
		8. roč. (4. roč.)	AJ1, NJ1, D, Bi, TV
	P3.2 Psychosociální aspekty interkulturality	5. roč. (1. roč.)	Z, VV
		6. roč. (2. roč.)	
		7. roč. (3. roč.)	D
		8. roč. (4. roč.)	D
	P3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	5. roč. (1. roč.)	ČJ, Z
		6. roč. (2. roč.)	ČJ, Z
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, D
		8. roč. (4. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, D

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětu	
P4 Environmentální výchova	P4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	5. roč. (1. roč.)	D, Bi, Z, TV
		6. roč. (2. roč.)	F, Bi, TV
		7. roč. (3. roč.)	Ch, Bi, TV
		8. roč. (4. roč.)	Bi, TV
	P4.2 Člověk a životní prostředí	5. roč. (1. roč.)	D, Ch, Bi, Z, VV, TV
		6. roč. (2. roč.)	AJ1, NJ1, RJ2–P, F, Ch, Bi, Z, VV, TV
		7. roč. (3. roč.)	RJ2–Z, ZSV, F, Ch, TV
		8. roč. (4. roč.)	AJ2, NJ2, D, Ch, Bi, TV
	P4.3 Životní prostředí regionu a České republiky	5. roč. (1. roč.)	D
		6. roč. (2. roč.)	Z
		7. roč. (3. roč.)	
		8. roč. (4. roč.)	Bi

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětu	
P5 Mediální výchova	P5.1 Média a mediální produkce	5. roč. (1. roč.)	ČJ, AJ1, NJ1, IT
		6. roč. (2. roč.)	AJ2, NJ2, RJ2–Z, RJ2–P, IT
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, IT
		8. roč. (4. roč.)	IT, D
	P5.2 Mediální produkty a jejich významy	5. roč. (1. roč.)	
		6. roč. (2. roč.)	HV, VV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ
		8. roč. (4. roč.)	AJ1, NJ1, D
	P5.3 Uživatelé	5. roč. (1. roč.)	
		6. roč. (2. roč.)	ČJ
		7. roč. (3. roč.)	ČJ
		8. roč. (4. roč.)	ČJ, D
	P5.4 Účinky mediální produkce a vliv medií	5. roč. (1. roč.)	
		6. roč. (2. roč.)	HV, VV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ, D
		8. roč. (4. roč.)	D

	P5.5 Role medií v moderních dějinách	5. roč. (1. roč.)	Z
		6. roč. (2. roč.)	HV
		7. roč. (3. roč.)	ČJ
		8. roč. (4. roč.)	

4 UČEBNÍ PLÁN

Předmět	Počet vyučovacích hodin za týden						
	Ročník				Celkem	Disponibilní časová dotace	Minimální časová dotace
	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)			
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	4	12
Cizí jazyk	3	3	3	3	12	0	12
Další cizí jazyk	3	3	3	3	12	0	12
Matematika	4	4	5	3	16	6	10
Informatika	2	2	1	1	6	2	4
Dějepis	2	2	2	2	8	10 (8 +1 +1)	36
Základy společenských věd	1	2	2	2	7		
Fyzika	2	2,5	2,5	2	9		
Chemie	2,5	2	2,5	2	9		
Biologie	2,5	2,5	2	2	9		
Zeměpis	2	2	–	–	4		
Hudební výchova	2/–	2/–	–	–	4/0	0	4
Výtvarná výchova	–/2	–/2	–	–	0/4		
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	8
Volitelný předmět 1	–	–	2	2	4	8	4
Volitelný předmět 2	–	–	2	2	4		
Volitelný předmět 3	–	–	–	2	2		
Volitelný předmět 4	–	–	–	2	2		
Celkem	32	33	33	34	132	26	
Disponibilní dotace						26	
Celková povinná dotace							132
INTEGROVANÉ OBORY							
Člověk a svět práce	zařazeno v Základech společenských věd – 1 h						
Výchova ke zdraví	zařazeno v Základech společenských věd, v Biologii a Chemii – 1 h						
Geologie	zařazeno v Zeměpise a Biologii – 1h						

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- ve 2. a 4. ročníku čtyřletého studia a v 6. a 8. ročníku osmiletého studia se 1 hodinu týdně dělí třída na skupiny, při počtu žáků nižším než 24 rozhoduje o dělení ředitel školy

Cizí jazyk

- třída se dělí na skupiny; rozdělení je provedeno na začátku 1. ročníku čtyřletého studia pomocí rozřazovacích testů podle pokročilosti žáků a podle toho, jaký cizí jazyk studovali na ZŠ, žáci osmiletého studia pokračují ve skupinách vytvořených na nižším stupni, o výjimkách rozhoduje ředitel školy

- ředitel školy rozhoduje o spojování skupin odpovídajících ročníků a úrovní v případě, že celkový počet žáků ve skupině je menší než 12, rovněž rozhoduje o dělení třídy na skupiny, pokud je celkový počet žáků ve třídě menší než 24
- předmět je určen pro žáky, kteří na základní škole nebo na nižším stupni osmiletého studia dosáhli v anglickém/německém jazyce požadovanou úroveň A2
- žáci, kteří na ZŠ neměli anglický/německý jazyk jako cizí jazyk, nebo v tomto jazyce nedosáhli požadované výstupní úrovně A2, studují anglický/německý jazyk jako další cizí jazyk

Další cizí jazyk

- žáci si volí z nabídky: Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk jiný jazyk než studují jako Cizí jazyk
- třída se dělí na skupiny ve všech hodinách, při počtu žáků ve skupině nižším než 12 rozhoduje o dělení ředitel školy, z organizačních důvodů mohou být spojovány skupiny žáků odpovídajícího ročníku

Matematika

- realizuje vzdělávací obor Matematika a její aplikace RVP G
- ve 3. ročníku čtyřletého studia a v 7. ročníku osmiletého studia se jedna hodinu týdně třída dělí na skupiny, při počtu žáků nižším než 24 rozhoduje o dělení ředitel školy

Informatika

- realizuje vzdělávací obor Informatika a informační a komunikační technologie RVP G
- třída se dělí na skupiny ve všech hodinách

Základy společenských věd

- realizuje vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ RVP G a integruje vzdělávací obor Člověk a svět práce RVP G a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G (viz kapitola 5.15)

Fyzika

- v 2. a 3. ročníku čtyřletého studia a v 6. a 7. ročníku osmiletého studia je vyčleněno 0,5 hodiny týdně na cvičení, které probíhá jednou za čtyři týdny jako dvouhodinové cvičení, případně jednou za 2 týdny jako jednohodinové cvičení (podle typu cvičení), třída se dělí na skupiny

Chemie

- v 1. a 3. ročníku čtyřletého studia a v 5. a 7. ročníku osmiletého studia je vyčleněno 0,5 hodiny týdně na cvičení, které probíhá jednou za čtyři týdny jako dvouhodinové cvičení, případně jednou za 2 týdny jako jednohodinové cvičení (podle typu cvičení), třída se dělí na skupiny

Biologie

- realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie, část obsahu oboru Geologie RVP G vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a dále část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G (viz kapitola 5.15)
- v 1. a 2. ročníku čtyřletého studia a v 5. a 6. ročníku osmiletého studia je vyčleněno 0,5 hodiny týdně na cvičení, které probíhá jednou za čtyři týdny jako dvouhodinové cvičení, případně jednou za 2 týdny jako jednohodinové cvičení (podle typu cvičení), třída se dělí na skupiny

Zeměpis

- realizuje se obsah vzdělávacího oboru Geografie a dále část obsahu oboru Geologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. (viz kapitola 5.15)

Hudební výchova, Výtvarná výchova

- žák volí v 1. ročníku čtyřletého studia a v 5. ročníku osmiletého studia jeden z předmětů
- při počtu žáků ve skupině nižším než 12 rozhoduje o dělení ředitel školy, z organizačních důvodů mohou být spojovány skupiny žáků odpovídajícího ročníku

Tělesná výchova

- výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky, je možné spojování skupin chlapců z různých věkově blízkých tříd

Volitelné předměty

Volitelný předmět 1

Žák si vybere jeden z předmětů

- Konverzace v anglickém jazyce
- Konverzace v německém jazyce
- Konverzace v ruském jazyce

Volitelný předmět 2

Žák si vybere jeden z předmětů

- Deskriptivní geometrie
- Latina
- Seminář z informatiky
- Seminář ze zeměpisu

Volitelný předmět 3 a 4

Žák si vybere dva z předmětů

- Seminář z dějepisu
- Společenskovědní seminář
- Seminář z chemie
- Seminář z fyziky
- Seminář z matematiky
- Seminář z biologie

Učební osnovy volitelných předmětů jsou samostatnou přílohou Školského vzdělávacího programu, nabídka volitelných a nepovinných předmětů může být každoročně aktualizována a podle zájmu studentů a možností školy se může měnit.

Nepovinné předměty

Žák si může vybrat některý z nepovinných předmětů, které se v daném školním roce otevírají, minimální počet žáků nutných k otevření daného nepovinného předmětu stanovuje ředitel školy podle finančních možností školy.

5 UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Vyučovací předměty jsou očíslovány podle následujícího klíče a je uvedena jejich zkratka:

Český jazyk a literatura	1	ČJ
Cizí jazyk	2	
Anglický jazyk		AJ1
Německý jazyk		NJ1
Další cizí jazyk	3	
Anglický jazyk		AJ2
Německý jazyk		NJ2
Ruský jazyk – začátečníci		RJ2–Z
Ruský jazyk – pokročilí		RJ2–P
Matematika	4	M
Informatika	5	IT
Dějepis	6	D
Základy společenských věd	7	ZSV
Fyzika	8	F
Chemie	9	Ch
Biologie	10	Bi
Zeměpis	11	Z
Hudební výchova	12	HV
Výtvarná výchova	13	VV
Tělesná výchova	14	TV
Integrované vzdělávací obory	15	

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek. Ve sloupci mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky jsou uvedeny heslovitě vazby mezi předměty (zkratkou předmětu), se kterými mají výstupy nebo učivo v daném řádku tabulky souvislost, dále jsou zde vedeny organizační a obsahové poznámky. Dále jsou v tomto sloupci uvedeny odkazy týkající se průřezových témat, přehled je zpracovaný v kapitole 3.8 do tabulky. Integrované vzdělávací obory jsou začleněny do jednotlivých předmětů, odkazy jsou uvedeny také v tabulkách učebních osnov a přehled, jak jsou začleněna, je zpracován v kapitole 5.15 rovněž do tabulky.

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	4	4	4	4

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

V jedné hodině týdně se ve 2. a 4. ročníku čtyřletého studia a 6. a 8. ročníku osmiletého studia třída dělí na skupiny, při nižším počtu žáků než 24 rozhoduje o dělení ředitel školy.

Pro výuku jsou k dispozici kmenové učebny vybavené didaktickou technikou, dále učebny výpočetní techniky.

Žák skládá maturitní zkoušku v povinné části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Výuka je rozdělena na literární komunikaci a jazyk a jazykovou komunikaci. Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem esteticko-výchovného působení. V jazykové složce získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku.

Literární komunikace je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury.. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Žák je veden k

- získávání přiměřeného poučení o jazyku (výchozí ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů),
- získání pozitivního postoje k uměleckým dílům, respektování a oceňování našich tradic,
- vybudování kompetencí pro jeho recepci a produkci a pro čtení s porozuměním (to vede k hlubokým čtenářským zážitkům),
- hovorům, diskusím a úvahám, osvojení vymezených teoretických poznatků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a následné analýze a společné diskusi – kompetence k učení, sociální a personální, komunikativní,
- zapojuje žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivuje k hlubšímu studiu jazyka – kompetence k učení, kompetence komunikativní,

- zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění, tím žáky vede, aby vyslovili otevřeně svůj názor, obhájili jej, podpořili logickými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a tolerovali vzájemně své názory – kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské,
- organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, exkurze do nejrůznějších kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea, divadla), rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské,
- organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální personální, kompetence občanské,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení,
- podporuje žáky ve vytváření prezentací s použitím digitálních nástrojů na vybraná témata z českého jazyka a literatury – kompetence digitální,
- vede žáky k vyhledávání a kritickému využívání online zdrojů (včetně multimediálních prezentací a videí) při vyhledávání informací k zadaným tématům – kompetence digitální.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	1.1 Obecné poučení o jazyku a řeči	Jazyk a řeč, jazyková komunikace myšlení a jazyk, úzus, norma, kodifikace Jazykověda a její obory Národní jazyk a jeho útvary Vývoj jazyků, jazykové rodiny ⑥ Klasifikace indoevropských jazyků ⑥ Vývoj českého jazyka (čeština a slovanské jazyky) Racionální studium textu, získávání a zpracování informací – osnova, výpisky, výtah, teze, resumé,... ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem jazyk a řeč – orientuje se v základních oborech jazykovědy – charakterizuje základní rysy vývoje českého jazyka – pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty – efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) ⑥⑥ 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou Návštěva knihovny Prohlubování dovedností v následujících ročnících
	1.2 Nauka o slohu	Text a styl, stylistika Slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní Text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role, monolog a dialog ②③ Funkční styly a jejich realizace v textech Slohové útvary a postupy – vzájemný vztah Slohová charakteristika výrazových prostředků	<ul style="list-style-type: none"> – v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ②③ – v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny 	⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy ⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Prohlubování dovedností v následujících ročnících

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	1.3 Zvuková stránka jazyka	Základní pojmy zvukové stránky jazyka Systém českých hlásek Zvuková stránka slova a věty Zásady spisovné výslovnosti Zvukové prostředky souvislé řeči	<ul style="list-style-type: none"> – objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie – v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) 	③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	1.4 Grafická stránka jazyka	Písmo – jeho vznik a druhy Základní principy českého pravopisu – základní pravopisná pravidla – shoda přísudku s podmětem, vyjmenovaná slova, ...; nejčastější odchylky od nich	<ul style="list-style-type: none"> – v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu 	
6. (2.)	1.5 Nauka o slovní zásobě a tvoření slov	Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování Sémantika a tvoření slov – jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov Význam slova a jeho změny Homonyma, synonyma, antonyma, paronyma, zkratky a zkratková slova, kompozita, univerbizace, multiverbizace, přechylování, kalkování, slova přejatá ⑥ Slovotvorný a morfemtický rozbor slova Práce s různými typy slovníků	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné – vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy – samostatně vyhledává informace v různých typech slovníků 	① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ④ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy
	1.6 Popis subjektivně zabarvený	Popis subjektivně zabarvený Charakteristika ①④⑤	<ul style="list-style-type: none"> – samostatně zpracovává subjektivně zabarvený popis, charakteristiku ①④⑤ 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	1.7 Odborný styl I	Stylizace a kompozice odborného projevu Popis odborný, popis pracovního postupu Referát	– vhodně využívá jazykové a slohové prostředky k zpracování odborného textu	ČJ – slohové útvary
	1.8 Tvarosloví (morfologie)	Slovní druhy, principy třídění slov Mluvnické kategorie a tvary slov	– orientuje se v tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy	ČJ – srovnání tvaroslovných odlišností
			– objasní mluvnické kategorie® – užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves – odliší spisovné a nespisovné tvary	① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	1.9 Administrativní styl	Administrativní styl – specifické znaky Útvary – úřední dopis, formulář, žádost, životopis, ... ①④⑤	– vyplní formulář, vypracuje žádost, vlastní životopis – klasický i strukturovaný ①④⑤	ZSV ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	1.10 Praktický řečnický výcvik	<p>Prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů – sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu ③④⑤⑦</p> <p>Míra připravenosti, veřejnosti, formálnosti a oficiálnosti komunikace; mluvenost a psanost</p> <p>Komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa ③④⑤⑧</p> <p>Monolog a dialog – výstavba dialogu, vztah otázka-odpověď; druhy literárního dialogu; subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy); narativní postupy (řeč přímá, nevlastní přímá, nepřímá, polopřímá)</p> <p>Rétorika – druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací – volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu, nebo s ním polemizuje ③④⑤ – rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit ③④⑤⑥ – v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči – ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka 	<p>ZSV – např. mezilidská komunikace a problémy v mezilidských vztazích</p> <p>④ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
3. (7.)	1.11 Skladba (syntax)	Věta a větné členy Základní principy větné výstavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy) Klasifikace vět – podle členitosti, postoje mluvčího, ... Pořádek slov ve větě (aktuální členění výpovědi) Zvláštnosti větného členění Odchytky od pravidelnosti větné výstavby Větné členy – základní, vedlejší Rozbor věty jednoduché Interpunkce ve větě jednoduché Syntaktické vztahy a způsoby jejich vyjádření Parataxe a hypotaxe Souvětí – klasifikace Poměry hlavních vět Druhy vět vedlejších Rozbor souvětí Interpunkce v souvětí Základy valenční a textové syntaxe	– využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího – používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ④ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑨ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce ⑩ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy ⑪ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé
	1.12 Úvaha a úvahový postup	Úvaha – druhy a základní znaky ④ ⑤ ⑧ Jazykové prostředky a různé druhy kompozice úvahy Uplatnění v jednotlivých slohových oblastech	– rozlišuje jednotlivé druhy úvahy, chápe vhodnost jejího uplatnění v jednotlivých slohových oblastech – samostatně tvoří úvahy podle zadaných témat ① ④ ⑤ ⑧	⑫ P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií ⑬ P5.5 Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách
	1.13 Publicistický styl	Podstata, funkce a užití publicistického stylu ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬	– vyhledává hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Základní slohové, kompoziční a stylizační prostředky publicistického stylu (automatizace a aktualizace výrazů) Slohové útvary publicistiky – kritika, reportáž, fejeton, ... Zpravodajské žánry, žánry psané a mluvené publicistiky ③④⑤⑧ Reklama – prostředky působení na adresáta, jazyková hra, humor, komika Komunikační strategie, funkce komunikátů (apel, přesvědčování, argumentace, kontakt, ...) ②③④⑤	<ul style="list-style-type: none"> – porovnává kvalitu informací z různých zdrojů – zhodnotí vliv médií na vlastní jednání ②③④⑤⑧ – napíše novinovou zprávu, fejeton, článek, reportáž, kritiku – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou 	② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	1.14 Praktický řečnický výcvik	Samostatná řečnická vystoupení – připravená, nepřipravená ③④⑤⑧	<ul style="list-style-type: none"> – při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit ③④⑤⑧ – vhodně využívá jazykové i nonverbální prostředky 	Prohloubení a opakování učiva předchozího ročníku
8. (4.)	1.15 Odborný styl II	Výklad a výkladový postup – jazykové prostředky, kompozice a stylizace výkladového postupu	<ul style="list-style-type: none"> – vhodně využívá jazykové a slohové prostředky k zpracování odborného textu psaného a mluveného – prohloubení a opakování učiva druhého ročníku 	Prohloubení a opakování učiva předchozího ročníku
	1.16 Umělecký styl	Umělecký styl – jazyk a kompozice, kombinace vyprávěcích, popisných a úvahových prvků v uměleckém projevu	<ul style="list-style-type: none"> – v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ⑧ 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Styl umělecké literatury Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost)		<p>⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
	1.17 Obecné výklady o jazyce	Přehled vývoje naší jazykovědy Základní vývojové tendence českého jazyka Jazyková kultura ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – podá přehled vývoje naší jazykovědy a jmenuje její nejvýznamnější osobnosti – pojmenuje a charakterizuje vývojové tendence v současné češtině ⑥⑧ – objasní pojem jazyková kultura a charakterizuje její úkoly – při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence ⑥⑧ 	D

LITERÁRNÍ KOMUNIKACE

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	1.18 Úvod do studia literatury	Literatura – její klasifikace a funkce Základy literární vědy – literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce Struktura literárního díla Literární druhy – klasifikace, charakteristika Figury a tropy – klasifikace a funkce v literárním díle Nauka o verši – systémy, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým – rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře – objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí – na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu – rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu 	Nácvik těchto dovedností začíná v prvním ročníku a pokračuje ve všech dalších ročnících při rozboru literárních textů a děl
	1.19 Literární vývoj – orientální literatury – druhá etapa národního obrození	Orientální literatury – klasifikace a charakteristika Antická literatura – vývoj, osobnosti, literární žánry, inspirace pro další literární vývoj Evropská středověká literatura – hrdinská a rytířská epika, dvorská lyrika Literární vývoj na území Velké Moravy – charakteristika, památky	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby v jednotlivých etapách jejího vývoje – charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás ☉ – doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů a období – objasní vývojové vztahy literatury (inspirace žánrová, tematická,...) – uplatňuje své znalosti z literární teorie 	<p>D – kultura od antiky... D – národní obrození</p> <p>Vhodné je doplnění výuky návštěvou divadelního představení (příp. doporučení filmového zpracování literárního díla) a následný rozbor</p> <p>☉ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Písemnictví staroslověnské, latinské a počátky česky psané literatury</p> <p>Literatura doby Karlovy</p> <p>Husitská literatura</p> <p>Humanismus a renesance – periodizace a projevy v jednotlivých druzích ⑨</p> <p>umění, charakteristika v jednotlivých národních literaturách (Itálie, Španělsko, Francie, Anglie, Čechy), žánry, přínos pro další literární vývoj</p> <p>Baroko a pobělohorská literatura – charakteristika doby, umění a literatury</p> <p>Klasicismus, osvícenství a preromantismus – charakteristika a vzájemný vztah, významní představitelé</p> <p>První a druhá etapa národního obrození – vznik národního obrození, etapy, jejich znaky a představitelé</p>		<p>© P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce</p> <p>Nácvik těchto dovedností začíná v prvním ročníku a pokračuje ve všech následujících</p> <p>Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován</p>
6. (2.)	1.20 Česká a světová literatura 19. století	<p>Romantismus – charakteristika a projevy v různých druzích umění, charakteristika v jednotlivých národních literaturách (Anglie, Francie, Rusko, Polsko, Maďarsko, Čechy), přínos a inspirace pro vývoj literatury ⑦</p>	<p>– vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede představitelé ⑦</p>	<p>ZSV – filozofické směry 19. století</p> <p>VV, HV – umělecké směry ve výtvarném umění a hudbě</p> <p>⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Realismus – charakteristika a projevy v různých druzích umění, projevy v jednotlivých národních literaturách (Francie, Anglie, Rusko, Polsko, Norsko) ⑦</p> <p>Realismus v české literatuře – počátky a další vývoj (Němcová, Borovský, májovci, lumírovci a ručovci, regionální a historický proud, realistické drama)</p> <p>Naturalismus – charakteristika a představitelé v české i světové literatuře</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové ⑦ – u vybraných děl porovnává zpracování literární s filmovým, dramatickým a televizním ⑩ 	<p>Vhodné je doplnění výuky návštěvou divadelního představení (příp. doporučení filmového zpracování literárního díla) a následný rozbor.</p> <p>Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován</p> <p>⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑩ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé</p>
	1.21 Česká a světová literatura na přelomu 19. a 20. století	<p>Charakteristika doby na přelomu století – významné události, umělecké a filozofické směry ⑦</p> <p>Impresionismus, symbolismus, dekadence, anarchističtí buřiči – charakteristika, projevy v umění, hlavní představitelé</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje jednotlivé moderní umělecké směry na přelomu století ⑦ – při četbě a rozboru vhodných ukázek odlišuje a charakterizuje projevy jednotlivých směrů v literárním díle, typická díla zařazuje k autorům – uplatňuje své znalosti z literární teorie 	<p>Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován</p>
7. (3.)	1.22 Poezie, próza a drama ve světové meziválečné literatuře	<p>Charakteristika doby mezi dvěma světovými válkami – významné události, umělecké a filozofické směry (pragmatismus, unanimismus, novotomismus, futurismus, dadaismus, surrealismus,...) ⑦</p> <p>Významní představitelé a díla a jejich vliv na další vývoj literatury</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele – u vybraných děl porovnává zpracování literární s filmovým, dramatickým a televizním ⑩ 	<p>D – první světová válka v umění ZSV – filozofické směry první poloviny 20. století</p> <p>Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Polytematická báseň, kaligram, metoda proudu vědomí, ztracená generace, metoda ledovce, epické drama,... – objasnění pojmů a zařazení k národní literatuře a autorovi		Vhodné je doplnění výuky návštěvou divadelního představení (příp. doporučení filmového zpracování literárního díla) a následný rozbor
	1.23 Poezie, próza a drama v české meziválečné literatuře	<p>Charakteristika doby mezi dvěma světovými válkami – významné události a vlivy</p> <p>Česká poezie 20. let 20. století – klasifikace, charakteristika, hlavní představitelé (proletářská poezie, poetismus,...)</p> <p>Česká poezie 30. let 20. století – klasifikace, charakteristika, hlavní představitelé (surrealismus, poezie ztracených jistot, poezie na obranu republiky,...)</p> <p>Česká meziválečná próza – proudy a představitelé (téma první světové války a různé způsoby jeho zpracování, psychologická próza, humoristická próza,...)</p> <p>České meziválečné drama – vývojový přehled, kamenná divadla, avantgardní scény – Osvobozené divadlo, D34</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové ⑦ – doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů – u vybraných děl porovnává zpracování literární s filmovým, dramatickým a televizním ⑩ 	<p>⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑩ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé</p> <p>Vhodné je doplnění výuky návštěvou divadelního představení (příp. doporučení filmového zpracování literárního díla) a následný rozbor</p> <p>Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	1.24 Světová literatura po roce 1945	Existencialismus, neorealismus, beatníci, rozhněvaní mladí muži, nový román, absurdní drama, magický realismus, postmodernismus – charakteristika, autoři, díla Další výrazní autoři světové literatury Filmová a divadelní zpracování literárních děl ⑩	– charakterizuje směry a proudy poválečné světové literatury, řadí k nim známé autory a díla ⑦ – interpretuje texty světové poválečné literatury, vyhledává typické znaky, zařazuje je k proudům a směrům, u vhodně vybraných děl porovnává literární, divadelní, filmové (příp. i muzikálové) zpracování ⑩ – uplatňuje své znalosti z literární historie i teorie	Vhodné je doplnění výuky návštěvou divadelního představení (příp. doporučení filmového zpracování literárního díla) a následný rozbor Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován
8. (4.)	1.25 Česká literatura po roce 1945	Charakteristika vývoje české poezie po roce 1945 – souvislosti literárního a společenského vývoje, významní autoři a díla ⑦ Literární skupiny, schematismus 50. let, oficiální a ineditní literatura, experimentální poezie, underground, ... Charakteristika vývoje české prózy po roce 1945 – souvislosti literárního a společenského vývoje, významní autoři a díla ⑦ Reakce na druhou světovou válku, okupaci, osvobození, budovatelský a pracovní román, historický román, oficiální a ineditní literatura, ... Charakteristika vývoje českého dramatu po roce 1945 – vývoj v jednotlivých desetiletích, významní autoři a díla Oficiální divadelní tvorba, absurdní drama, malé divadelní scény, ...	– charakterizuje směry a proudy poválečné české literatury, řadí k nim známé autory a díla ⑦ – výstižně charakterizuje specifický vývoj české poválečné literatury a jeho souvislost s vývojem společenským – interpretuje texty české poválečné literatury, vyhledává typické znaky, zařazuje je k proudům a směrům, u vhodně vybraných děl porovnává literární, divadelní, filmové (příp. i muzikálové) zpracování ⑩ – porovnává vývoj světové a české poválečné literatury – souvislosti a odlišnosti a jejich příčiny ⑦ – uplatňuje své znalosti z literární historie i teorie	D – druhá světová válka v umění ZSV – filozofické směry druhé poloviny 20. století Vhodné je doplnění výuky návštěvou divadelního představení (příp. doporučení filmového zpracování literárního díla) a následný rozbor. ⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑩ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé Konkrétní seznam literárních děl a autorů je každý rok aktualizován

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	1.26 Opakování a systemizace učiva	<p>Opakování učiva, prohlubování znalostí, souvislostí a odlišností jednotlivých vývojových období</p> <p>Opakování a prohlubování znalostí o literární historii a dovedností získaných při práci s literárním textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) – text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) 	<ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení – samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ⑩ – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech – identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní – tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje – získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl ⑩ 	⑩ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		– vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu	– vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) ⑦	⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

5.2 CIZÍ JAZYK

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	3	3	3	3

Anglický/Německý jazyk jako vyučovací předmět realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G. Jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Multikulturní výchova RVP G, Environmentální výchova RVP G a Mediální výchova RVP G. Okruhy průřezových témat jsou konkretizovány v následujících tabulkách a přehled je uveden v tabulce kapitoly 3.8.

Tento vyučovací předmět je určen pro žáky, kteří předchozím studiem dosáhli v anglickém/německém jazyce požadovanou úroveň A2. Žáci, kteří při předchozím studiu neměli anglický/německý jazyk jako cizí jazyk, nebo v tomto jazyce nedosáhli požadované výstupní úrovně A2, studují anglický/německý jazyk jako další cizí jazyk.

Při výuce se třída dělí na skupiny. Ředitel školy rozhoduje o spojování skupin odpovídajících ročníků a úrovní v případě, že celkový počet žáků ve skupině je menší než 12. Rovněž rozhoduje o dělení třídy na skupiny, pokud je celkový počet žáků ve třídě menší než 24. U čtyřletého studia je rozdělení provedeno na začátku 1. ročníku pomocí rozřazovacích testů podle pokročilosti žáků a podle toho, jaký cizí jazyk studovali na ZŠ. Žáci osmiletého studia pokračují ve skupinách vytvořených na nižším stupni. O výjimkách rozhoduje ředitel školy.

Výuka probíhá v jazykových učebnách vybavených didaktickou technikou. K dispozici jsou rovněž běžné třídy s interaktivními tabulemi a počítačové učebny.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v anglickém/německém jazyce v předposledním a posledním ročníku studia. Žáci mohou navštěvovat ve 2. ročníku čtyřletého studia a v 6. ročníku osmiletého studia i nepovinnou Konverzaci v anglickém jazyce. Žáci mají též možnost účastnit se konverzačních soutěží v cizím jazyce nebo participovat na různých projektových akcích pořádaných v rámci výuky jazyků. Mezi tyto projektové akce patří např. poznávací zájezdy do Velké Británie/Irska, zájezdy na divadelní představení v anglickém jazyce, víkendy s americkými studenty NYU, realizace vlastních divadelních představení v anglickém jazyce, možnost výměnných pobytů s partnerskou rakouskou školou v Braunau am Inn a účast na krátkodobých jazykových kurzech německého jazyka.

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky, a proto je koncipován tak, aby žáky připravil postupným a komplexním rozvíjením všech jazykových dovedností ke zvládnutí státní maturitní zkoušky z cizího jazyka, tj. zkoušky ústní, písemné a didaktického testu. V tomto předmětu lze rovněž složit i profilovou část maturitní zkoušky.

Vzdělání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žák je veden k/ke

- vnímání a užívání cizího jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým,
- vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání,
- zvládání základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování,
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit,
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery,
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavby textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emociální i etickou stránku žákovy osobnosti,
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- inspiruje žáky k efektivnímu využívání všech dostupných prostředků komunikace – kompetence komunikativní,
- vede žáky k efektivnímu využívání slovníků a dalších informačních zdrojů včetně moderních informačních technologií – kompetence komunikativní,
- zadává žákům zpracování vhodných adekvátních projektů a vede je k jejich prezentaci před známým publikem – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- sleduje celkový rozvoj jazykových schopností a dovedností žáků prostřednictvím komplexních testových metod – kompetence k učení,
- motivuje žáky k aktivní spolupráci při týmových úkolech – komunikace sociální a personální, kompetence komunikativní,
- napomáhá žákovi rozšiřovat poznání a chápání duchovních a kulturních hodnot a diferencí vhodně zvolenými obrazovými, zvukovými a audiovizuálními ukázkami – kompetence občanská,
- vede žáky k dokončení zahájené aktivity a k soustavné přípravě na výuku – kompetence k podnikavosti, kompetence k učení,
- motivuje žáky k dosahování úspěchu – kompetence k podnikavosti,
- využívá ve výuce cizojazyčná časopisy a zadává žákům úkoly, při kterých žáci přímo pracují s těmito periodiky – kompetence komunikativní, kompetence k učení,
- vytváří a využívá ve výuce interaktivní typy úkolů – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů,
- vede žáky k používání online aplikací a nástrojů na procvičování slovní zásoby a gramatických jevů – kompetence digitální,

- vytváří online materiály na opakování a procvičování učiva využitelné ve výuce na interaktivní tabuli a jiných digitálních nástrojích – kompetence digitální,
- vede žáky k vyhledávání dat a informací a nabádá je k následné diskuzi a kritickému posouzení vyhledaného obsahu – kompetence digitální,
- vede žáky k vytváření jednoduchých digitálních materiálů k procvičování probraného učiva – kompetence digitální.

ANGLICKÝ JAZYK

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	2.1 Fonetika ③	Vázaná výslovnost Redukce Intonace Přízvuk Zvuková výstavba slova	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, TV, IT Doporučené aktivity (platí pro celý ročník)
	2.2 Pravopis ③	Konvence používané k prezentaci výslovnosti Základní pravidla tvoření konkrétních slovních druhů a gramatických tvarů	– rozumí hlavním bodům krátkého autentického ústního projevu i psaného textu na jednoduché téma – rozliší v jednoduchém krátkém textu hlavní informace – rozezná v jednoduchém mluveném projevu jednotlivé mluvčí	– práce se slovníky – práce s časopisy – četba literatury – soutěže ④ – skupinová práce ④
	2.3 Gramatika ③	Podstatná jména – počítatelnost Přídavná jména – stupňování, porovnávání Příslovce Prefixy Jednoduché/složené slovesné časy Tvoření slovesného záporu a otázky Valence Zájmena Členy, používání členů Věta jednoduchá, pořádek slov ve větě Číslovky Předložky a předložková spojení Spojky Jednoduchá souvětí a vedlejší věty	– odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – používá bilingvální a výkladové slovníky – rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace výuky – vyhledá v textu hlavní myšlenku či informaci	– role plays ③ – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace ⑩ – práce s internetem ⑩
	2.4 Lexikologie ③	Tvoření slov – předpony, přípony Jednoduché idiomy, přísloví Ustálená větná spojení	Produktivní řečové dovednosti – stručně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžné téma – formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché téma – sestaví ústně i písemně krátké sdělení související s probíranými tématy	Označení a význam průřezových témat čísly platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑩ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Antonyma Způsobová slovesa Podmínkové věty	<ul style="list-style-type: none"> – jednoduše popíše sebe, své okolí a zájmy – pracuje s překladovými slovníky při písemném zpracování běžného tématu 	
	2.5 Tematické okruhy a komunikační situace ③	<p>Oblast osobní – blízcí lidé (rodina, přátelé, spolužáci, spolupracovníci),</p> <ul style="list-style-type: none"> – popis člověka, charakterové vlastnosti, povaha, fyzický popis, společenské vztahy – vybavení pro sport a zábavu – životní styl – netradiční dovolená ⑦, netradiční koníčky ⑦, – ubytování, orientace ve městě, – časopisy ① <p>Oblast osobnostní – identita, způsob vnímání sebe sama, emoce, pocity, nálady, problémy ①</p> <p>Oblast osobní – dům, domácnost, různé typy obydlí, život ve městě a na vesnici, krajina, cizí domov, vybavení domácnosti, domácí potřeby</p>	<ul style="list-style-type: none"> – užívá jednoduché spojovací výrazy v mluveném i psaném projevu – napíše osobní dopis (pozdrav), formální dopis (stížnost), kritiku filmu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí své názory a stanoviska v krátké a jednoduché komunikační situaci – reaguje v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů – zapojí se do krátké neformální konverzace na běžné téma 	<p>Průřezová témata</p> <ul style="list-style-type: none"> ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.6 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, odmítnutí, svolení, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz, prosba Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem ① Morální postoje a funkce – omluva, odpuštění Kratší písemný projev – pozdrav, dopis osobní a úřední, vzkaz, odpověď, popis události Čtený či slyšený text – jazykově		
		nekomplikované a logicky strukturované texty, texty popisné Samostatný ústní projev – reprodukce textu, popis, srovnání Interakce – neformální rozhovor, korespondence Informace z médií – audionahrávky, telefon, film, videonahrávky		
6. (2.)	2.7 Fonetika ③	Vázaná výslovnost Redukce Intonace, přízvuk Zvuková stránka věty	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, Z, Bi Doporučené aktivity – práce se slovníky ②
	2.8 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.9 Gramatika ③	Jednoduché/složené slovesné časy Valence sloves, infinitiv, gerundium Modální slovesa Perfektní tvary a jejich použití Nepřímá řeč Trpný rod Předložky a předložková spojení Spojky a jejich použití Souvětí Podmínkové věty	Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná strukturu jednoduchého delšího textu – rozliší v mluveném projevu různá citová zabarvení promluvy – pracuje s různými typy slovníků – odhadne význam slov na základě znalosti tvorby slov – dbá na srozumitelné, plynulé a foneticky správné čtení delších textů 	<ul style="list-style-type: none"> – práce s časopisy – četba literatury – soutěže – skupinová práce – role plays ② – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace ② – práce s internetem
	2.10 Lexikologie ③	Homonyma, synonyma, homofony Ustálené kolokace Ustálená větná spojení – fráze Frázová slovesa	Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – sestaví ústně i písemně krátký text na obtížnější téma jako lineární sled myšlenek – podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související – využívá různé typy slovníků při písemném zpracování běžného tématu – reprodukuje vyslechnutý či přečtený informační či faktografický text – napíše krátké vypravování a podrobnější popis 	Průřezová témata ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	2.11 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast společenská – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy, pokrok, minulost vs. budoucnost, počasí, přírodní katastrofy, flóra a fauna, ohrožené druhy, věda a technika ④		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Oblast pracovní – popis práce, nástroje a zařízení</p> <p>Oblast osobní – romány, časopisy, literatura, rodinné svátky, netradiční zvyky</p> <p>Oblast veřejná – zločin a trest, policie, veřejná oznámení, veřejné instituce, úřady, veřejná jednání, veřejné služby</p>	<ul style="list-style-type: none"> – porovná různé vizuální materiály zobrazující každodenní situace <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí své názory a stanoviska v delší komunikační situaci – reaguje v běžných každodenních situacích užitím složitějších výrazů a frazeologických obrátů – při setkání s rodilým mluvčím se zapojí do dialogu – komunikuje s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.12 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – možnost, nemožnost ① Emoce – radost, zklamání, překvapení, údiv ① Morální postoje a funkce – pochvala, pokárání ① Kratší písemný projev – přání, blahopřání, pozvání, e-mail, vzkaz Delší písemný projev – neformální dopis, esej Čtený či slyšený text – jednodušší texty informační, faktografické Samostatný ústní projev – jednodušší popis, srovnání, jednodušší vyprávění, oznámení Interakce – komunikace prostřednictvím telefonu a dalších medií, náhodné situace v osobním životě Informace z médií – internet, veřejná hlášení		
	2.13 Reálie zemí studovaného jazyka ③⑤	Literatura, významná díla a autoři Jazykové zvláštnosti a odlišnosti Život a tradice, rodina		
7. (3.)	2.14 Fonetika ③	Fonetická redukce	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy Č, ZSV, Bi Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj
	2.15 Pravopis ③	Zákonitosti vyplývající z dané podoby jazyka pro frázování a intonaci	Receptivní řečové dovednosti	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.16 Gramatika ③	Jmenné a verbální fráze Odvozování Valence Modální slovesa – vyjádření spekulace Další vyjádření budoucnosti, minulosti a přítomnosti Perfektní tvary a jejich rozšířené použití Tázací dovětky Zvolací věty Morfémy, sufixy Složitá souvětí Vedlejší věty (časové, podmínkové, vztažné) Vyjádření účelu	<ul style="list-style-type: none"> – pochopí hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu – postihne různé názory a stanoviska v autentickém mluveném projevu – rozliší v textu hlavní a vedlejší informace – identifikuje různé styly ve středně obtížném mluveném autentickém projevu – využívá další mediální a informativní zdroje 	<p>vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑥ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>Doporučené aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – práce se slovníky – práce s časopisy – četba literatury – soutěže – skupinová práce – role plays – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace – práce s internetem
	2.17 Lexikologie ③	Jednoduché idiomy Odborné výrazy Ustálené větné rámce	<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – formuluje svůj postoj ústně i písemně – logicky strukturuje písemný i ústní projev na zadané téma – shrne a ústně i písemně sdělí informace – napíše podrobný popis, esej, vypravování – využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma – aktivně si osvojí rozdíl mezi formálním a neformálním stylem – užívá složitější spojovací výrazy a prostředky textové návaznosti 	
	2.18 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – životní styl, společenské vztahy <ul style="list-style-type: none"> – zdraví, nemoci, nehody, u lékaře – jídlo, pití, biopotraviny, stravování, vaření, recepty, – literatura ① 		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Oblast společenská – věda a technika, pokrok, minulost a budoucnost, válka, svět počítačů, soukromí a sledování osobnosti</p> <p>Oblast pracovní – firmy, průmysl, zemědělství, pracovní události, pracovní smlouva, úřady práce, nezaměstnanost, povolání, popis práce, místa a činnosti, bezpečnost práce, méně časté profese</p> <p>Oblast osobnostní – světonázor ①</p> <p>Oblast vzdělávací – primární, sekundární a terciální školství v ČR a v zemích studovaného jazyka, naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentské shromáždění, vybavení učeben, práce v učebnách</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádří své názory a stanoviska – při setkání s rodilým mluvčím se zapojí do dialogu a rozvíjí ho – reaguje spontánně v obtížnějších každodenních situacích užitím složitějších výrazů a frazeologických obrátů – zapojí se do diskuze na všeobecné téma 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.19 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – jistota, nejistota, pravděpodobnost, rada, návrh ① Emoce – obava, strach, lhostejnost ① Morální postoje a funkce – přiznání, lítost Kratší písemný projev – žádost, neformální mail, strukturovaný životopis Delší písemný projev – úvaha, esej, vypravování, podrobný popis Čtený či slyšený text – texty informační, faktografické, dokumentární		
		Samostatný ústní projev – popis, vyprávění, oznámení, shrnutí Interakce – formální rozhovor, diskuze, komunikace prostřednictvím dalších medií, strukturovaný pohovor Informace z médií – rozhlas, tisk		Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě
	2.20 Realie zemí anglického jazyka ③ ⑤ ⑥	Věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla a úspěchy Vzdělávání		
8. (4.)	2.21 Fonetika ③	Fonetické rysy	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, D, Z Doporučené aktivity – práce se slovníky – práce s časopisy
	2.22 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov	Receptivní řečové dovednosti – porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.23 Gramatika ③	Transpozice, transformace Složené slovesné časy Pasívum Modální slovesa – spekulace Zájmena Perfektní tvary a jejich použití Nepřímá řeč Používání členů Složitá souvětí Rozvitě věty vedlejší	ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní i doplňující informace – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích – porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma – identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace	– četba literatury – soutěže – skupinová práce – role plays – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace – práce s internetem Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	2.24 Lexikologie ③	Termíny Fráze na známá témata	– vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi – odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	
	2.25 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast pracovní – státní správa, obchodní dopis, reklamní materiály, návody Oblast osobní – cestování, turistika, v hotelu; vztahy mezi lidmi, umění, umělecké předměty Oblast veřejná – úřední dopisy, hlavní politické strany a orgány, policie, pasy, oprávnění, vystoupení, soutěže ② Oblast vzdělávací – debaty a diskuze, anotace, výtahy ⑤⑥⑦ Oblast společenská – zločin a trest, peníze, bankovníctví	– využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média – čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce – postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře Produktivní řečové dovednosti – formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule – volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu – přednese souvislý projev na zadané téma – sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P2.5 Výchova k myšlení

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.26 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – spekulace, domněnka ① Emoce – vděčnost, sympatie Morální postoje a funkce – odsouzení Kratší písemný projev – inzerát Delší písemný projev – podrobný životopis, odborný popis Čtený či slyšený text – dokumentární, imaginativní a umělecké texty Samostatný ústní projev – prezentace Interakce – náhodné situace v profesním životě Informace z medií – televize, film, videonahrávky ⑥	své stanovisko – logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů – s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace – používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit Interaktivní řečové dovednosti – vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou – adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů	v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě ⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑥ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑩ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy
	2.27 Reálie zemí studovaného jazyka ③⑤	Politické a ekonomické postavení ve světě ⑤ Stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury Vztahy s Českou republikou ⑥ Národní záliby a zvláštnosti ⑦ Média a jejich účinky na jednotlivce a společnost ⑩ Aktuální události a dění většího významu Autentické materiály – tisk, rozhlas, film ⑩	– reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů – komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích – při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuze na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑥ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑩ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy

NĚMECKÝ JAZYK

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	2.1 Fonetika ③	Vázaná výslovnost Redukce Intonace Přízvuk Zvuková výstavba slova	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti – rozumí hlavním bodům krátkého autentického ústního projevu i psaného textu na jednoduché téma – rozliší v jednoduchém krátkém textu hlavní informace – rozezná v jednoduchém mluveném projevu jednotlivé mluvčí – odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – používá bilingvální a výkladové slovníky – rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace výuky – vyhledá v textu hlavní myšlenku či informaci	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV Doporučené aktivity (platí pro celý ročník) – práce se slovníky – práce s časopisy – četba literatury – soutěže ④ – skupinová práce ④ – role plays ③ – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace ⑩ – práce s internetem ⑩ Označení a význam průřezových témat číslly platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou
	2.2 Pravopis ③	Konvence používané k prezentaci výslovnosti Základní pravidla tvoření konkrétních slovních druhů a gramatických tvarů		
	2.3 Gramatika ③	Podstatná jména – počítatelnost Přídavná jména – stupňování Příslovce Jednoduché/složené slovesné časy Tvoření slovesného záporu a otázky Zájmena Členy, používání členů Věta jednoduchá, pořádek slov ve větě Číslovky Předložky a předložková spojení Spojky Jednoduchá souvětí a vedlejší věty	Produktivní řečové dovednosti – stručně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžné téma – formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché téma – sestaví ústně i písemně krátké sdělení související s probíranými tématy – jednoduše popíše sebe, své okolí a zájmy	Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑩ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce
	2.4 Lexikologie ③	Tvoření slov – předpony, přípony Jednoduché idiomy, přísloví Frázová slovesa		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.5 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – blízcí lidé (rodina, přátelé, spolužáci, spolupracovníci), – popis člověka, charakterové vlastnosti, povaha, fyzický popis, společenské vztahy, – oblečení, móda, životní styl, – netradiční dovolená, cestování, ubytování, orientace ve městě, – čtení knih, romány, časopisy ① Oblast osobnostní – identita, způsob vnímání sebe sama, emoce, pocity, nálady, problémy ①	– pracuje s překladovými slovníky při písemném zpracování běžného tématu – užívá jednoduché spojovací výrazy v mluveném i psaném projevu – napíše osobní dopis, pozdrav Interaktivní řečové dovednosti – vysvětlí své názory a stanoviska v krátké a jednoduché komunikační situaci	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	2.6 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, odmítnutí, svolení, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz, prosba Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem ① Morální postoje a funkce – omluva, odpuštění Kratší písemný projev – pozdrav, osobní dopis, vzkaz, odpověď Čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty popisné Samostatný ústní projev – reprodukce textu, popis, srovnání Interakce – neformální rozhovor, korespondence Informace z médií – internet, veřejná hlášení, tisk, audionahrávky	– reaguje v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů – zapojí se do krátké neformální konverzace na běžné téma	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
6. (2.)	2.7 Fonetika ☉	Vázaná výslovnost Redukce Intonace, přízvuk Zvuková stránka věty	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, Z, Bi
	2.8 Pravopis ☉	Pravidla u složitějších slov	Receptivní řečové dovednosti	Doporučené aktivity
	2.9 Gramatika ☉	Jednoduché/složené slovesné časy Valence sloves, infinitiv, gerundium Modální slovesa Perfektní tvary a jejich použití Členy – určitý/neurčitý, používání členů Předložky a předložková spojení Spojky a jejich použití Složitější souvětí Vedlejší věty Vyjádření účelu, příčiny	– identifikuje strukturu jednoduchého delšího textu – rozliší v mluveném projevu různá citová zbarvení promluvy – pracuje s různými typy slovníků – odhadne význam slov na základě znalosti tvorby slov – dbá na srozumitelné, plynulé a foneticky správné čtení delších textů	– práce se slovníky ☉ – práce s časopisy – četba literatury – soutěže – skupinová práce – role plays ☉ – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace ☉ – práce s internetem
	2.10 Lexikologie ☉	Antonyma, homonyma, synonyma, homofony Ustálené kolokace Ustálená větná spojení – fráze	Produktivní řečové dovednosti	Průřezová témata
	2.11 Tematické okruhy a komunikační situace ☉	Oblast společenská – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy, pokrok, minulost vs. budoucnost, přírodní katastrofy, flóra a fauna, ohrožené druhy, rozvoj vědy a techniky, významné osobnosti ☉	– sestaví ústně i písemně krátký text na obtížnější téma jako lineární sled myšlenek – podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související – využívá různé typy slovníků při písemném zpracování běžného tématu – reprodukuje vyslechnutý či přečtený informační či faktografický text – napíše krátké vypravování a podrobnější popis – porovná různé vizuální materiály zobrazující každodenní situace	☉ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ☉ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ☉ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Oblast pracovní –zaměstnání a profese, povolání, méně časté profese, popis práce, bezpečnost práce, nástroje a zařízení</p> <p>Oblast osobní – nehody, nebezpečí, riziko, koníčky, adrenalinové aktivity, netradiční koníčky, vybavení pro sport a zábavu</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí své názory a stanoviska v delší komunikační situaci – reaguje v běžných každodenních situacích užitím složitějších výrazů a frazeologických obrátů – při setkání s rodilým mluvčím se zapojí do dialogu – komunikuje s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>
	2.12 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	<p>Postoj, názor, stanovisko – možnost, nemožnost ①</p> <p>Emoce – radost, zklamání, překvapení, údiv ①</p> <p>Morální postoje a funkce – pochvala, pokárání ①</p> <p>Kratší písemný projev – přání, blahopřání, pozvání</p> <p>Delší písemný projev – vypravování, podrobný popis</p> <p>Čtený či slyšený text – jednodušší texty informační, faktografické</p> <p>Samostatný ústní projev – jednodušší popis, srovnání, jednodušší vyprávění</p> <p>Interakce – komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií, náhodné situace v osobním životě</p> <p>Informace z médií – audionahrávky, videonahrávky, tisk, internet, telefon</p>		
7. (3.)	2.13 Fonetika ③	Fonetická redukce	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy Č, ZSV

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.14 Pravopis ③	Zákonitosti vyplývající z dané podoby jazyka pro frázování a intonaci		Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace Doporučené aktivity – práce se slovníky – práce s časopisy – četba literatury – soutěže – skupinová práce – role plays – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace – práce s internetem
	2.15 Gramatika ③	Jmenné a verbální fráze Odvozování Slovesný rod a způsob, valence Modální slovesa Další vyjádření budoucnosti, minulosti a přítomnosti Perfektní tvary a jejich rozšířené použití Morfémy, prefixy, sufixy Složitá souvětí Vedlejší věty (časové, podmínkové, vztahné, přípustkové, kondicionál) Vyjádření důsledku	Receptivní řečové dovednosti – pochopí hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu – postihne různé názory a stanoviska v autentickém mluveném projevu – rozliší v textu hlavní a vedlejší informace – identifikuje různé styly ve středně obtížném mluveném autentickém projevu – využívá další mediální a informativní zdroje	
	2.16 Lexikologie ③	Idiomy, přísloví Odborné výrazy Ustálené větné rámce	Produktivní řečové dovednosti – formuluje svůj postoj ústně i písemně – logicky strukturuje písemný i ústní projev na zadané téma	
	2.17 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – dům, domácnost, různé typy obydlí, život ve městě a na vesnici, krajina, cizí domov, vybavení domácnosti, domácí potřeby, – jídlo, pití, biopotraviny, stravování, vaření, recepty, v restauraci, – film, divadlo, televize, zábava, – literatura, umělecké předměty ①	– shrne a ústně i písemně sdělí informace – napíše formální dopis, esej, inzerát – využívá různé typy slovníků a další mediální a informativní zdroje při písemném zpracování běžného tématu – aktivně si osvojí rozdíl mezi formálním a neformálním stylem – užívá složitější spojovací výrazy a prostředky textové návaznosti	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Oblast společenská – věda a technika, pokrok, minulost a budoucnost, významní představitelé vědy a techniky</p> <p>Oblast pracovní – firmy, průmysl, zemědělství, pracovní události, pracovní smlouva, úřady práce, nezaměstnanost</p> <p>Oblast osobnostní – světonázor ①</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádří své názory a stanoviska – při setkání s roditelým mluvčím se zapojí do dialogu a rozvíjí ho – reaguje spontánně v obtížnějších každodenních situacích užitím složitějších výrazů a frazeologických obrátů – zapojí se do diskuze na všeobecné téma 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>
	2.18 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	<p>Postoj, názor, stanovisko – jistota, nejistota, pravděpodobnost ①</p> <p>Emoce – obava, strach, lhostejnost ①</p> <p>Morální postoje a funkce – přiznání, lítost</p> <p>Kratší písemný projev – úřední dopis, žádost, inzerát</p> <p>Delší písemný projev – úvaha, esej</p> <p>Čtený či slyšený text – texty informační, faktografické</p> <p>Samostatný ústní projev – popis, vyprávění, oznámení, shrnutí</p> <p>Interakce – formální rozhovor, diskuze, komunikace prostřednictvím dalších medií</p> <p>Informace z médií – rozhlas, televize, film</p>		
8. (4.)	2.19 Fonetika ③	Fonetické rysy	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, D, Z, Bi
	2.20 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.21 Gramatika ③	Transpozice, transformace Složené slovesné časy Modální slovesa Perfektní tvary a jejich použití Používání členů Složitější souvětí Rozvité vedlejší věty	Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní i doplňující informace – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citově zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích 	Doporučené aktivity <ul style="list-style-type: none"> – práce se slovníky – práce s časopisy – četba literatury – soutěže – skupinová práce – role plays – tvorba vlastních projektů a jejich prezentace – práce s internetem
	2.22 Lexikologie ③	Termíny Fráze na známá témata	<ul style="list-style-type: none"> – porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma – identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	
	2.23 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast pracovní – státní správa, obchodní dopis, reklamní materiály, návody Oblast osobní – zdraví, nemoci, životní styl, popis běžné choroby, u lékaře, v lékárně, v nemocnici Oblast veřejná – veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, úřední dopisy, hlavní politické strany a orgány, veřejná jednání, veřejné služby, pasy, oprávnění, vystoupení, soutěže ② Oblast vzdělávací – primární, sekundární a terciální školství v ČR a v zemích studovaného jazyka, naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentské shromáždění, vybavení učeben, práce v učebnách, debaty a diskuze, anotace, výtahy ⑤⑥⑦	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi – odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů – využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média – čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce – postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře Produktivní řečové dovednosti ③ <ul style="list-style-type: none"> – formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule – volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu – přednese souvislý projev na zadané téma 	Průřezová témata ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě ⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	2.24 Komunikační funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – spekulace, domněnka ① Emoce – vděčnost, sympatie Morální postoje a funkce – odsouzení Kratší písemný projev – strukturovaný životopis Delší písemný projev – podrobný životopis, odborný popis Čtený či slyšený text – dokumentární, imaginativní a umělecké texty Samostatný ústní projev – prezentace Interakce – strukturovaný pohovor, náhodné situace v profesním životě Informace z medií – internet, rozhlas, televize, film, videonahrávky ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko – logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů – s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace – používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit – využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou – adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů – reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů – komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích – při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>⑩ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</p>
	2.25 Realie zemí studovaného jazyka ③⑤	Politické a ekonomické postavení ve světě ⑤ Stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury Vztahy s Českou republikou ⑥ Literatura, významná díla a autoři Věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy ⑦ Život a tradice, rodina, vzdělávání, národní záliby a zvláštnosti ⑦ Jazykové zvláštnosti a odlišnosti Média a jejich účinky na jednotlivce a společnost ⑥ Aktuální události a dění většího významu Autentické materiály – tisk, rozhlas, film ⑥		

5.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Časové, obsahové a organizační vymezení

Ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
Hodinová dotace	3	3	3	3

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G, které jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

Žáci osmiletého studia pokračují ve studiu dalšího cizího jazyka, který si zvolili už ve 3. ročníku, o výjimkách rozhoduje ředitel školy. Žáci čtyřletého studia si v prvním ročníku volí jeden z nabídky tří cizích jazyků – anglického, německého, ruského tak, aby byl jiný než ten, který studují jako cizí jazyk.

Tento předmět je určen pro žáky, kteří v předchozím studiu nestudovali další cizí jazyk nebo dosáhli ve studovaném cizím jazyce výstupní úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzhledem k náročnosti počátku studia ruského jazyka, tj. odlišného grafického systému, je tento jazyk studován ve dvou variantách – pokročilí, začátečníci. Varianta pokročilí je určena pro žáky, kteří již zvládli azbuku, varianta začátečníci je určena pro žáky, kteří ruský jazyk nestudovali.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Rozdělení je provedeno na začátku 1. ročníku čtyřletého studia. U osmiletého studia pokračuje rozdělení z nižšího stupně. Hlavním kritériem pro rozdělení do skupin je volba cizího jazyka podle zájmu žáků s přihlédnutím k početnosti těchto skupin. Ředitel školy rozhoduje o spojování skupin odpovídajících ročníků a úrovní v případě, že celkový počet žáků ve skupině je menší než 12. Také rozhoduje o dělení třídy na skupiny, pokud je celkový počet žáků ve třídě menší než 24.

Výuka probíhá v jazykových učebnách vybavených didaktickou technikou. K dispozici jsou rovněž běžné třídy s interaktivními tabulemi a počítačové učebny.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v anglickém/německém jazyce v předposledním a posledním ročníku studia. Žáci mají též možnost účastnit se konverzačních soutěží v cizím jazyce nebo participovat na různých projektových akcích pořádaných v rámci výuky jazyků. Mezi tyto projektové akce patří např. poznávací zájezdy do Velké Británie/Irska, zájezdy na divadelní představení v anglickém jazyce, víkendy s americkými studenty NYU, realizace vlastních divadelních představení v anglickém jazyce, možnost výměnných pobytů s partnerskou rakouskou školou v Braunau am Inn a účast na krátkodobých jazykových kurzech německého jazyka.

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky, a proto je koncipován tak, aby žáky připravil postupným a komplexním rozvíjením všech jazykových dovedností ke zvládnutí státní maturitní zkoušky z cizího jazyka, tj. zkoušky

ústní, písemné a didaktického testu. V tomto předmětu lze rovněž složit i profilovou část maturitní zkoušky.

Vzdělání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žák je veden k/ke

- vnímání a užívání cizího jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým,
- vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání,
- zvládání základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování,
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit,
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery,
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emociální i etickou stránku žákovy osobnosti,
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- inspiruje žáky k efektivnímu využívání všech dostupných prostředků komunikace – kompetence komunikativní,
- vede žáky k efektivnímu využívání slovníků a dalších informačních zdrojů včetně moderních informačních technologií – kompetence komunikativní,
- zadává žákům zpracování vhodných adekvátních projektů a vede je k jejich prezentaci před známým publikem – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- sleduje celkový rozvoj jazykových schopností a dovedností žáků prostřednictvím komplexních testových metod – kompetence k učení,
- motivuje žáky k aktivní spolupráci při týmových úkolech – komunikace sociální a personální, kompetence komunikativní
- napomáhá žákovi rozšiřovat poznání a chápání duchovních a kulturních hodnot a diferencí vhodně zvolenými obrazovými, zvukovými a audiovizuálními ukázkami – kompetence občanská,
- vede žáky k dokončení zahájené aktivity a k soustavné přípravě na výuku – kompetence k podnikavosti, kompetence k učení,
- motivuje žáky k dosahování úspěchu – kompetence k podnikavosti,
- využívá ve výuce cizojazyčná časopisy a zadává žákům úkoly, při kterých žáci přímo pracují s těmito periodiky – kompetence komunikativní, kompetence k učení,
- vytváří a využívá ve výuce interaktivní typy úkolů – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů,

- zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – psaní jazykových prací, a to i za použití digitální techniky – kompetence komunikativní, kompetence digitální,
- vede žáky k ovládnutí a používání digitálních zařízení a aplikací podporující výuku cizích jazyků – kompetence digitální,
- vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médií – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence digitální.

ANGLICKÝ JAZYK

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	3.1 Fonetika ③	Výslovnost Slovní přízvuk Intonace Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.2 Pravopis ③	Pravidla u běžných slov Běžně používané litografické znaky Konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti	Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně krátké texty složené ze známé slovní zásoby – rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou
	3.3 Gramatika ③	Podstatná jména – počitatelnost Přídavná jména a příslovce Slovesa a slovesné časy - základní vyjádření přítomnosti, minulosti Shoda, supletivnost, řízenost Zájmena Členy, používání členů Věta jednoduchá, slovosled Číslovky Předložky Spojky a jejich užití Jednoduché slovní tvary Jednoduchá souvětí a jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu – v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku – používá dvojjazyčný slovník 	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.4 Lexikologie ③	Ustálená slovní spojení, základní fráze Tvoření slov – předpony, přípony	Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace – napíše jednoduchý osobní dopis za správného použití základních gramatických struktur a vět 	
	3.5 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, osobní dopisy ① Oblast osobnostní – koníčky, zájmy, volný čas ①②		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Oblast veřejná – restaurace, jídelničky, stravování, běžné události Oblast pracovní – běžné profese, zaměstnání Oblast společenská – sport, kultura	Interaktivní řečové dovednosti – zapojí se do jednoduché pečlivě vyslované konverzace prostřednictvím běžných výrazů – poskytne základní požadované informace	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.6 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, prosba ① Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem ① Morální postoje – omluva, lítost Kratší písemný projev – osobní dopis, jednoduchý popis Čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty Samostatný ústní projev – jednoduchý popis, reprodukce kratšího textu Interakce – neformální rozhovor Informace z médií – audionahrávky, internet		
6. (2.)	3.7 Fonetika ③	Slabé a silné formy výslovnosti Rytmus	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.8 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov Stažené tvary		
	3.9 Gramatika ③	Podstatná jména Přídavná jména a příslovce – stupňování Slovesa a slovesné časy – základní vyjádření budoucnosti Modální slovesa Nepravidelné tvary slovních druhů Zájmena Členy, používání členů	Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně informační texty složené ze známé slovní zásoby – odhadne význam neznámého slova na základě osvojené slovní zásoby a kontextu – rozumí hlavním bodům či myšlenkám jednoduchého autentického ústního i psaného projevu – užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení – seznámí se s jinými typy slovníků	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Jednoduchá souvětí a jejich užití Číslovky Předložky a předložková spojení Spojky a jejich užití Jednoduché vedlejší věty	Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně i písemně detailnější údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související – ústně i písemně porovná dva objekty – napíše jednoduché sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑨ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce
	3.10 Lexikologie ③	Přirovnání		
	3.11 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, obaly, nálepky, ceny, nakupování Oblast pracovní – nákup a prodej; vaření, jednoduché recepty Oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, výuka, domácí úkoly ⑤ Oblast osobní – vybavení domácnosti; okolní krajina; život na venkově a ve městě; život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel; osobní dopisy Oblast osobnostní – názory na blízké okolí ① Oblast společenská – média ⑨	Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – poskytne složitější požadované informace – s menší mírou sebedůvěry vysvětlí své názory ústní i písemnou formou – zapojí se do jednoduché konverzace na známé téma 	
	3.12 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – svolení, odmítnutí ① Emoce – radost, zklamání, překvapení, údiv ① Morální postoje – pochvala, pokárání ① Kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání Čtený či slyšený text – texty informační		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Samostatný ústní projev – srovnání; vyprávění Interakce – formální rozhovor Informace z médií – telefon, videonahrávky		
7. (3.)	3.13 Fonetika ③	Tónový průběh slova Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně delší texty složené ze známé i neznámé slovní zásoby – v textu vyhledá a rozliší hlavní a vedlejší informace – rozumí hlavním bodům či myšlenkám složitějšího autentického ústního i psaného projevu – pracuje i s jinými informačními zdroji – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí Produktivní řečové dovednosti – dovede spojit kratší psané úseky do lineární sledu – osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky – napíše stručný popis a stručný životopis – ústně reprodukuje jednoduchý popisný text	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, Z Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
	3.14 Pravopis ③	Zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci		
	3.15 Gramatika ③	Synonyma, antonyma, homonyma Složené slovesné tvary Modální slovesa – opisné tvary Trpný rod přítomný, minulý, budoucí Složitější souvětí Rozvité vedlejší věty Nulové tvary Další typy zájmen		
	3.16 Lexikologie ③	Kolokace		
	3.17 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – jednoduché vybavení pro sport a zábavu; dovolená, svátky ④⑥ Oblast veřejná – divadlo, kino, programy; zábavní podniky; hotely a formuláře; cestování, dovolená; veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty Oblast pracovní – běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, jednoduchý návod a popis práce Oblast vzdělávací – méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Oblast osobnostní – názory a postoje k blízkému okolí Oblast společenská – tradice, oslavy, svátky ⑥⑦	Interaktivní řečové dovednosti – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích za použití osvojených jazykových prostředků – využívá elektronickou formu k jednoduché korespondenci v cizím jazyce – srozumitelně vysvětlí svůj názor	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑦ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	3.18 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – zákaz, příkaz, možnost, nemožnost ①② Emoce – obava, strach, vděčnost ①② Morální postoje – odpuštění, přiznání Kratší písemný projev – pozvání, odpověď, žádost Delší písemný projev – stručný životopis, stručný popis Čtený či slyšený text – texty popisné Samostatný ústní projev – krátké oznámení, popis Interakce – korespondence Informace z médií – tisk, rozhlas, televize		
	3.19 Realie zemí studovaného jazyka ③	Geografické zařazení a stručný popis④ Životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou ⑥⑦ Kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy		
8. (4.)	3.20 Fonetika ③	Distinktivní rysy	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti – rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma – identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, D, Bi
	3.21 Pravopis ③	Interpunkce		
	3.22 Gramatika ③	Alternace samohlásek Modifikace souhlásek Slova složená Sousloví Další použití modálních sloves		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Souřadná souvětí Vyjádření příčiny, účelu, důsledku, důvodu, podmínky	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy – odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických testů <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata – formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně – napíše jednoduchý formální dopis a inzerát – logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma – shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace – napíše jednoduchý příběh – využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma – sestaví a předvede krátkou jednoduchou prezentaci – sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑧ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>
	3.23 Lexikologie ③	Složené předložky		
	3.24 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – služby, oznámení, letáky, zdraví, nemoci, zdravotní služby Oblast pracovní – obchodní administrativa, obchodní dopis, orientační značení Oblast vzdělávací – diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky a příručky Oblast společenská – příroda, flora a fauna, životní prostředí, globální problémy ⑧		
	3.25 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – nutnost, potřeba ①② Emoce – sympatie, lhostejnost ① Kratší písemný projev – jednoduchý formální dopis, jednoduchý inzerát Delší písemný projev – příběh Čtený či slyšený text – texty umělecké Samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace Interakce – diskuse, strukturovaný pohovor Informace z médií – film, veřejná prohlášení		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3.26 Reálie zemí studovaného jazyka ③	Významné události z historie, významné osobnosti ④ Ukázky významných literárních děl	Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života – reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů – s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků – zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

NĚMECKÝ JAZYK

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	3.1 Fonetika ③	Výslovnost Slovní přízvuk Intonace Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.2 Pravopis ③	Pravidla u běžných slov Běžně používané litografické znaky Konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti	Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně krátké texty složené ze známé slovní zásoby – rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou
	3.3 Gramatika ③	Podstatná jména – počítatelnost Přídavná jména a příslovce Slovesa a slovesné časy - základní vyjádření přítomnosti, minulosti Shoda, supletivnost, řízenost Zájmena Členy, používání členů Věta jednoduchá, slovosled Číslovky Předložky Spojky a jejich užití Jednoduché slovní tvary Jednoduchá souvětí a jejich užití Modální slovesa – čas přítomný	<ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu – v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku – používá dvojjazyčný slovník 	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.4 Lexikologie ③	Ustálená slovní spojení, základní fráze Tvoření slov – předpony, přípony	Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace – napíše jednoduchý osobní dopis za správného použití základních gramatických struktur a vět 	
	3.5 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, osobní dopisy ① Oblast osobnostní – koníčky, zájmy, volný čas ①②		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Oblast veřejná – restaurace, jídelničky, stravování, běžné události Oblast pracovní – běžné profese, zaměstnání Oblast společenská – sport, kultura	Interaktivní řečové dovednosti – zapojí se do jednoduché pečlivě vyslované konverzace prostřednictvím běžných výrazů – poskytne základní požadované informace	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.6 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, prosba ① Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem ① Morální postoje – omluva, lítost Kratší písemný projev – osobní dopis, jednoduchý popis Čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty Samostatný ústní projev – jednoduchý popis, reprodukce kratšího textu Interakce – neformální rozhovor Informace z médií – audionahrávky, internet		
6. (2.)	3.7 Fonetika ③	Slabé a silné formy výslovnosti Rytmus	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.8 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov Stažené tvary		
	3.9 Gramatika ③	Podstatná jména Přídavná jména a příslovce – stupňování Slovesa a slovesné časy – základní vyjádření budoucnosti Modální slovesa Nepravidelné tvary slovních druhů Zájmena Členy, používání členů	Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně informační texty složené ze známé slovní zásoby – odhadne význam neznámého slova na základě osvojené slovní zásoby a kontextu – rozumí hlavním bodům či myšlenkám jednoduchého autentického ústního i psaného projevu – užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení – seznámí se s jinými typy slovníků	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Jednoduchá souvětí a jejich užití Číslovky Předložky a předložková spojení Spojky a jejich užití Jednoduché vedlejší věty	Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně i písemně detailnější údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související – ústně i písemně porovná dva objekty – napíše jednoduché sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑨ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce
	3.10 Lexikologie ③	Přirovnání		
	3.11 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, obaly a nálepky, ceny, nakupování Oblast pracovní – nákup a prodej; vaření, jednoduché recepty Oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, výuka, domácí úkoly ⑤ Oblast osobní – vybavení domácnosti; okolní krajina; život na venkově a ve městě; život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel Oblast osobnostní – názory na blízké okolí ① Oblast společenská – média ⑨	Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – poskytne složitější požadované informace – s menší mírou sebedůvěry vysvětlí své názory ústní i písemnou formou – zapojí se do jednoduché konverzace na známé téma 	
	3.12 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – svolení, odmítnutí ① Emoce – radost, zklamání, překvapení, údiv ① Morální postoje – pochvala, pokárání ① Kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání Čtený či slyšený text – texty informační		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Samostatný ústní projev – srovnání; vyprávění Interakce – formální rozhovor Informace z médií – telefon, videonahrávky		
7. (3.)	3.13 Fonetika ③	Tónový průběh slova Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně delší texty složené ze známé i neznámé slovní zásoby – v textu vyhledá a rozliší hlavní a vedlejší informace – rozumí hlavním bodům či myšlenkám složitějšího autentického ústního i psaného projevu – pracuje i s jinými informačními zdroji – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí Produktivní řečové dovednosti – dovede spojit kratší psané úseky do lineární sledu – osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky – napíše stručný popis a stručný životopis – ústně reprodukuje jednoduchý popisný text	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, Z Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.14 Pravopis ③	Zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci		
	3.15 Gramatika ③	Synonyma, antonyma, homonyma Složené slovesné tvary Modální slovesa – čas minulý Trpný rod přítomný, minulý Složitější souvětí Rozvité věty vedlejší Nulové tvary slovních druhů Další typy zájmen		
	3.16 Lexikologie ③	Kolokace		
	3.17 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – jednoduché vybavení pro sport a zábavu; dovolená, svátky ④⑥ Oblast veřejná – divadlo, kino, programy; zábavní podniky; hotely a formuláře; cestování, dovolená; veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty Oblast pracovní – běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, jednoduchý návod a popis práce Oblast vzdělávací – méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Oblast osobnostní – názory a postoje k blízkému okolí Oblast společenská – tradice, oslavy, svátky ⑥⑦	Interaktivní řečové dovednosti – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích za použití osvojených jazykových prostředků – využívá elektronickou formu k jednoduché korespondenci v cizím jazyce – srozumitelně vysvětlí svůj názor	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑦ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	3.18 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – zákaz, příkaz, možnost, nemožnost ①② Emoce – obava, strach, vděčnost ①② Morální postoje – odpuštění, přiznání Kratší písemný projev – pozvání, odpověď, žádost Delší písemný projev – stručný životopis, stručný popis Čtený či slyšený text – texty popisné Samostatný ústní projev – krátké oznámení, popis Interakce – korespondence Informace z médií – tisk, rozhlas, televize		
	3.19 Reálie zemí studovaného jazyka ③	Geografické zařazení a stručný popis④ Životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou ⑥⑦ Kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy		
8. (4.)	3.20 Fonetika ③	Distinktivní rysy	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, D, Bi
	3.21 Pravopis ③	Interpunkce	Receptivní řečové dovednosti	
	3.22 Gramatika ③	Alternace samohlásek Modifikace souhlásek Slova složená Sousloví Další použití modálních sloves	– rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma – identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Souřadné souvětí Vyjádření příčiny, účelu, důsledku, důvodu, podmínky	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy – odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických testů <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata – formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně – napíše jednoduchý formální dopis a inzerát – logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma – shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace – napíše jednoduchý příběh – využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma – sestaví a předvede krátkou jednoduchou prezentaci – sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑧ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>
	3.23 Lexikologie ③	Složené předložky		
	3.24 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – služby, oznámení, letáky, zdraví, nemoci, zdravotní služby Oblast pracovní – obchodní administrativa, obchodní dopis, orientační značení Oblast vzdělávací – diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky a příručky Oblast společenská – příroda, flora a fauna, životní prostředí, globální problémy ⑧		
	3.25 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – nutnost, potřeba ①② Emoce – sympatie, lhostejnost ① Kratší písemný projev – jednoduchý formální dopis, jednoduchý inzerát Delší písemný projev – příběh Čtený či slyšený text – texty umělecké Samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace Interakce – diskuse, strukturovaný pohovor Informace z médií – film, veřejná prohlášení		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3.26 Reálie zemí studovaného jazyka ☉	Významné události z historie, významné osobnosti ☐ Ukázky významných literárních děl	Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života – reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů – s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků – zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	☐ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

RUSKÝ JAZYK – začátečníci

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY	
5. (1.)	3.1 Fonetika ③	Výslovnost, azbuka, zvuková podoba slova, odlišnosti od české výslovnosti Slovní přízvuk Intonace Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně krátké texty složené ze známé slovní zásoby – rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu – v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku – používá dvojjazyčný slovník	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou	
	3.2 Pravopis ③	Pravidla u běžných slov Běžně používané litografické znaky Konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti			
	3.3 Gramatika ③	Podstatná jména – počitatelnost Přídavná jména a příslovce Slovesa a slovesné časy - základní vyjádření přítomnosti, minulosti Shoda, supletivnost, řízenost Zájmena Věta jednoduchá, slovosled Číslovky Předložky Spojky a jejich užití Jednoduché slovní tvary Jednoduchá souvětí a jejich užití		Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace	
	3.4 Lexikologie ③	Ustálená slovní spojení, základní fráze Tvoření slov – předpony, přípony		– napíše jednoduchý osobní dopis za správného použití základních gramatických struktur a vět	
	3.5 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, osobní dopisy ① Oblast osobnostní – koníčky, zájmy, volný čas ① ②			

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3.6 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	<p>Oblast veřejná – běžné události Oblast pracovní – běžné profese, zaměstnání Oblast společenská – sport, kultura</p> <p>Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, prosba ① Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem ① Morální postoje – omluva, lítost Kratší písemný projev – osobní dopis, jednoduchý popis Čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty Samostatný ústní projev – jednoduchý popis, reprodukce kratšího textu Interakce – neformální rozhovor Informace z médií – audionahrávky, internet</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduché pečlivě vyslované konverzace prostřednictvím běžných výrazů – poskytne základní požadované informace 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>
6. (2.)	3.7 Fonetika ③	Slabé a silné formy výslovnosti Rytmus	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.8 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov Stažené tvary		
	3.9 Gramatika ③	Podstatná jména Přídavná jména a příslovce – stupňování Slovesa a slovesné časy – základní vyjádření budoucnosti Modální slovesa Nepravidelné tvary slovních druhů Zájmena	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně informační texty složené ze známé slovní zásoby – odhadne význam neznámého slova na základě osvojené slovní zásoby a kontextu – rozumí hlavním bodům či myšlenkám jednoduchého autentického ústního i psaného projevu – užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení – seznámí se s jinými typy slovníků 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Jednoduchá souvětí a jejich užití Číslovky Předložky a předložková spojení Spojky a jejich užití Jednoduché vedlejší věty	Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně i písemně detailnější údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související – ústně i písemně porovná dva objekty – napíše jednoduché sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑨ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce
	3.10 Lexikologie ③	Přirovnání	Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> – poskytne složitější požadované informace – s menší mírou sebedůvěry vysvětlí své názory ústní i písemnou formou – zapojí se do jednoduché konverzace na známé téma 	
	3.11 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, obaly, nálepky, ceny, nakupování Oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, výuka, domácí úkoly ⑤ Oblast osobnostní – názory a postoje k blízkému okolí, osobnost ① Oblast společenská – média ⑨		
	3.12 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – svolení, odmítnutí ① Emoce – radost, zklamání, překvapení, údiv ① Morální postoje – pochvala, pokárání ① Kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání Čtený či slyšený text – texty informační Samostatný ústní projev – srovnání; vyprávění Interakce – formální rozhovor Informace z médií – telefon, videonahrávky		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
7. (3.)	3.13 Fonetika ③	Tónový průběh slova Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, Z
	3.14 Pravopis ③	Zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci	Receptivní řečové dovednosti	Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
	3.15 Gramatika ③	Synonyma, antonyma, homonyma Složené slovesné tvary Modální slovesa – opisné tvary Trpný rod přítomný, minulý, budoucí Složitější souvětí Rozvitě vedlejší věty Nulové tvary Další typy zájmen	– vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně delší texty složené ze známé i neznámé slovní zásoby – v textu vyhledá a rozliší hlavní a vedlejší informace – rozumí hlavním bodům či myšlenkám složitějšího autentického ústního i psaného projevu – pracuje i s jinými informačními zdroji – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí	
	3.16 Lexikologie ③	Kolokace	Produktivní řečové dovednosti	
3.17 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – jednoduché vybavení pro sport a zábavu; dovolená, svátky; vybavení domácnosti; okolní krajina; život na venkově a ve městě; život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel; osobní dopisy ④⑥ Oblast veřejná – divadlo, kino, programy; zábavní podniky; hotely a formuláře; cestování, dovolená; veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, restaurace, jídelničky, stravování Oblast pracovní – jednoduchý návod a popis práce; vaření, jednoduché recepty	– dovede spojit kratší psané úseky do lineární sledu – osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky – napíše stručný popis a stručný životopis – ústně reprodukuje jednoduchý popisný text Interaktivní řečové dovednosti – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích za použití osvojených jazykových prostředků – využívá elektronickou formu k jednoduché korespondenci v cizím jazyce – srozumitelně vysvětlí svůj názor		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Oblast vzdělávací – méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události</p> <p>Oblast osobnostní – názory a postoje k blízkému okolí</p> <p>Oblast společenská – tradice, oslavy, svátky; příroda, flora a fauna, životní prostředí, globální problémy ⑥⑦⑧</p>		<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>⑦ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>⑧ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>
	3.18 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	<p>Postoj, názor, stanovisko – zákaz, příkaz, možnost, nemožnost ①②</p> <p>Emoce – obava, strach, vděčnost ①②</p> <p>Morální postoje – odpuštění, přiznání</p> <p>Kratší písemný projev – pozvání, odpověď, žádost</p> <p>Delší písemný projev – stručný životopis, stručný popis</p> <p>Čtený či slyšený text – texty popisné</p> <p>Samostatný ústní projev – krátké oznámení, popis</p> <p>Interakce – korespondence</p> <p>Informace z médií – tisk, rozhlas, televize</p>		
	3.19 Reálie zemí studovaného jazyka ③	<p>Geografické zařazení a stručný popis④</p> <p>Životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou ⑥⑦</p> <p>Kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy</p>		
8. (4.)	3.20 Fonetika ③	Distinktivní rysy	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, D, Bi

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3.21 Pravopis ③	Interpunkce	Receptivní řečové dovednosti – rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.22 Gramatika ③	Alternace samohlásek Modifikace souhlásek Slova složená , sousloví Další použití modálních sloves Souřadná souvětí Vyjádření příčiny, účelu, důsledku, důvodu, podmínky	– identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy – odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických testů	
	3.23 Lexikologie ③	Složené předložky	Produktivní řečové dovednosti	
	3.24 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – služby, oznámení, letáky, zdraví, nemoci, zdravotní služby Oblast pracovní – obchodní administrativa, obchodní dopis, orientační značení; nákup a prodej; běžné podniky, běžné vybavení pracoviště Oblast vzdělávací – diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky a příručky Oblast společenská – sport	– srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata – formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně – napíše jednoduchý formální dopis a inzerát – logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma – shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace – napíše jednoduchý příběh	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3.25 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – nutnost, potřeba ①② Emoce – sympatie, lhostejnost ① Kratší písemný projev – jednoduchý formální dopis, jednoduchý inzerát Delší písemný projev – příběh Čtený či slyšený text – texty umělecké	<ul style="list-style-type: none"> – využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma – sestaví a předvede krátkou jednoduchou prezentaci – sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	
		Samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace Interakce – diskuse, strukturovaný pohovor Informace z médií – film, veřejná prohlášení	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života – reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů – s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků – zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p>
	3.26 Reálie zemí studovaného jazyka ③	Významné události z historie, významné osobnosti ④ Ukázky významných literárních děl		

RUSKÝ JAZYK – pokročilí

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	3.1 Fonetika ③	Výslovnost Slovní přízvuk Intonace Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.2 Pravopis ③	Pravidla u běžných slov Běžně používané litografické znaky Konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti	Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně krátké texty složené ze známé slovní zásoby – rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou
	3.3 Gramatika ③	Podstatná jména – počítatelnost Přídavná jména a příslovce Slovesa a slovesné časy - základní vyjádření přítomnosti, minulosti Shoda, supletivnost, řízenost Zájmena Věta jednoduchá, slovosled Číslovky Předložky Spojky a jejich užití Jednoduché slovní tvary Jednoduchá souvětí a jejich užití	– rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu – v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku – používá dvojjazyčný slovník	Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	3.4 Lexikologie ③	Ustálená slovní spojení, základní fráze Tvoření slov – předpony, přípony	Produktivní řečové dovednosti – sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace – napíše jednoduchý osobní dopis za správného použití základních gramatických struktur a vět	
	3.5 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, výuka, domácí úkoly Oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, osobní dopisy ①	Interaktivní řečové dovednosti – zapojí se do jednoduché pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím běžných výrazů – poskytne základní požadované informace	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Oblast osobnostní – koníčky, zájmy, volný čas; názory a postoje k blízkému okolí ①②</p> <p>Oblast veřejná – běžné události; obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, obaly, nálepky, ceny, nakupování</p> <p>Oblast pracovní – běžné profese, zaměstnání</p> <p>Oblast společenská – sport, kultura</p>		<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>
	3.6 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	<p>Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, prosba ①</p> <p>Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem ①</p> <p>Morální postoje – omluva, lítost</p> <p>Kratší písemný projev – osobní dopis, jednoduchý popis</p> <p>Čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty</p> <p>Samostatný ústní projev – jednoduchý popis, reprodukce kratšího textu</p> <p>Interakce – neformální rozhovor</p> <p>Informace z médií – audionahrávky, internet</p>		
6. (2.)	3.7 Fonetika ③	Slabé a silné formy výslovnosti Rytmus	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV
	3.8 Pravopis ③	Pravidla u složitějších slov Stažené tvary		
	3.9 Gramatika ③	Podstatná jména Přídavná jména a příslovce – stupňování	Receptivní řečové dovednosti – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně informační texty složené ze známé slovní zásoby	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Slovesa a slovesné časy – základní vyjádření budoucnosti Modální slovesa Nepravidelné tvary slovních druhů Zájmena Jednoduchá souvětí a jejich užití Číslovky Předložky a předložková spojení Spojky a jejich užití Jednoduché vedlejší věty	<ul style="list-style-type: none"> – odhadne význam neznámého slova na základě osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí hlavním bodům či myšlenkám jednoduchého autentického ústního i psaného projevu – užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení – seznámí se s jinými typy slovníků 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑧ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p> <p>⑨ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce</p>
	3.10 Lexikologie ③	Přirovnání	<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně i písemně detailnější údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích – jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související – ústně i písemně porovná dva objekty – napíše jednoduché sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	
	3.11 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast veřejná – divadlo, kino, programy; zábavní podniky; hotely a formuláře; cestování, dovolená; veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty Oblast osobní – dovolená, svátky Oblast osobnostní – osobnost ① Oblast společenská – média; příroda, flora a fauna, životní prostředí, globální problémy ⑧⑨	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – poskytne složitější požadované informace – s menší mírou sebedůvěry vysvětlí své názory ústní i písemnou formou – zapojí se do jednoduché konverzace na známé téma 	
	3.12 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	Postoj, názor, stanovisko – svolení, odmítnutí ① Emoce – radost, zklamání, překvapení, údiv ① Morální postoje – pochvala, pokárání ① Kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání Čtený či slyšený text – texty informační		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Samostatný ústní projev – srovnání; vyprávění Interakce – formální rozhovor Informace z médií – telefon, videonahrávky		
7. (3.)	3.13 Fonetika ③	Tónový průběh slova Struktura slabiky	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, Z
	3.14 Pravopis ③	Zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci	Receptivní řečové dovednosti	Průřezová témata
	3.15 Gramatika ③	Synonyma, antonyma, homonyma Složené slovesné tvary Modální slovesa – opisné tvary Trpný rod přítomný, minulý, budoucí Složitější souvětí Rozvitě vedlejší věty Nulové tvary Další typy zájmen	– vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně delší texty složené ze známé i neznámé slovní zásoby – v textu vyhledá a rozliší hlavní a vedlejší informace – rozumí hlavním bodům či myšlenkám složitějšího autentického ústního i psaného projevu – pracuje i s jinými informačními zdroji – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí	③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
	3.16 Lexikologie ③	Kolokace	Produktivní řečové dovednosti	
	3.17 Tematické okruhy a komunikační situace ③	Oblast osobní – vybavení domácnosti; okolní krajina; život na venkově a ve městě; život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel; osobní dopisy, jednoduché vybavení pro sport a zábavu ④⑥ Oblast veřejná – restaurace, jídelničky, stravování Oblast pracovní – jednoduchý návod a popis práce; vaření, jednoduché recepty Oblast vzdělávací – méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události	– dovede spojit kratší psané úseky do lineární sledu – osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky – napíše stručný popis a stručný životopis – ústně reprodukuje jednoduchý popisný text Interaktivní řečové dovednosti – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích za použití osvojených jazykových prostředků – využívá elektronickou formu k jednoduché korespondenci v cizím jazyce – srozumitelně vysvětlí svůj názor	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Oblast společenská – tradice, oslavy, svátky ^{⑥⑦}		Průřezová témata ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑦ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	3.18 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ^③	Postoj, názor, stanovisko – zákaz, příkaz, možnost, nemožnost ^{①②} Emoce – obava, strach, vděčnost ^{①②} Morální postoje – odpuštění, přiznání Kratší písemný projev – pozvání, odpověď, žádost Delší písemný projev – stručný životopis, stručný popis Čtený či slyšený text – texty popisné Samostatný ústní projev – krátké oznámení, popis Interakce – korespondence Informace z médií – tisk, rozhlas, televize		
	3.19 Reálie zemí studovaného jazyka ^③	Geografické zařazení a stručný popis ^④ Životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou ^{⑥⑦} Kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy		
8. (4.)	3.20 Fonetika ^③	Distinktivní rysy	Výstupy platí vždy pro celý ročník nezávisle na případném členění Receptivní řečové dovednosti – rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma – identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy	Mezipředmětové vztahy ČJ, ZSV, D, Bi
	3.21 Pravopis ^③	Interpunkce		
	3.22 Gramatika ^③	Alternace samohlásek Modifikace souhlásek Slova složená, sousloví Další použití modálních sloves Souřadná souvětí Vyjádření příčiny, účelu, důsledku, důvodu, podmínky		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3.23 Lexikologie ③	Složené předložky	<ul style="list-style-type: none"> – odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických testů 	<p>Průřezová témata</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p>
	3.24 Tematické okruhy a komunikační situace ③	<p>Oblast veřejná – služby, oznámení, letáky, zdraví, nemoci, zdravotní služby</p> <p>Oblast pracovní – obchodní administrativa, obchodní dopis, orientační značení; nákup a prodej; běžné podniky, běžné vybavení pracoviště</p> <p>Oblast vzdělávací – diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky a příručky</p> <p>Oblast společenská – sport</p>	<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata – formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně – napíše jednoduchý formální dopis a inzerát – logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma – shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace – napíše jednoduchý příběh – využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma – sestaví a předvede krátkou jednoduchou prezentaci – sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	
	3.25 Komunikativní funkce jazyka a typy textů ③	<p>Postoj, názor, stanovisko – nutnost, potřeba ①②</p> <p>Emoce – sympatie, lhostejnost ①</p> <p>Kratší písemný projev – jednoduchý formální dopis, jednoduchý inzerát</p> <p>Delší písemný projev – příběh</p> <p>Čtený či slyšený text – texty umělecké</p> <p>Samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace</p> <p>Interakce – diskuse, strukturovaný pohovor</p> <p>Informace z médií – film, veřejná prohlášení</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	
	3.26 Reálie zemí studovaného jazyka ③	<p>Významné události z historie, významné osobnosti ④</p> <p>Ukázky významných literárních děl</p>		

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
			<ul style="list-style-type: none"> – reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů – s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků – zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	

5.4 MATEMATIKA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	4	4	5	3

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Přehled a jejich rozpracování je uvedeno v následujících tabulkách a v kapitole 3.8.

Ve 3. ročníku čtyřletého studia a 7. ročníku osmiletého studia se třída v jedné hodině týdně dělí na skupiny, při počtu žáků nižším než 24 rozhoduje o dělení ředitel školy. V posledním ročníku si žáci mohou vybrat jednoletý volitelný předmět Seminář z matematiky.

Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené interaktivními tabulemi nebo učebny vybavené dataprojektorem, lze využít i učebny výpočetní techniky.

Maturitní zkoušku lze skládat ve společné i v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktivního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Žák je hlavně veden k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností,
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností,
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu,
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám,
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby,
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů,
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech,
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu,
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu,
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi,

- užívání kalkulačtoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků,
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním, k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely,
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení,
- organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů,
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní,
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- podporuje matematické soutěže (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní,
- podporuje žáky ve vytváření prezentací s použitím digitálních nástrojů – kompetence digitální,
- podporuje využívání online matematických her pro praktické pochopení matematických postupů – kompetence digitální,
- vede žáky k analýze dat z matematických šetření pomocí digitálních nástrojů – kompetence digitální,
- podporuje využívání online kvízů a testů k opakování matematických poznatků – kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	4.1. Číselné obory, elementární teorie čísel	Číselné obory Přirozená čísla Celá čísla Racionální čísla Reálná čísla, druhá a třetí odmocnina, intervaly, absolutní hodnota reálného čísla Elementární teorie čísel (čísla soudělná a nesoudělná, znaky dělitelnosti, prvočísla a čísla složená, dělitel, násobek)	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vztahy mezi číselnými obory – užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel – operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty – odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor – při řešení problémů postupuje uvážlivě a systematicky ① 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou
	4.2 Základní poznatky z matematiky, množiny, výroková logika	Množiny, inkluze a rovnost množin, operace s množinami Výrok, operace s výroky Výroková logika Definice, věta, důkaz	<ul style="list-style-type: none"> – provádí operace s množinami a využívá je při řešení úloh – užívá správně logické spojky a kvantifikátory – čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky ② – rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty – rozliší správný a nesprávný úsudek – vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení – zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (ovládání v situacích řešení problémů, systematickosti snah a činností, ovládání myšlenkových postupů při řešení problémů)
	4.3 Mocniny, výrazy s proměnnými	Mocniny s přirozeným a celým exponentem Mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami	<ul style="list-style-type: none"> – provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy – upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu 	② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (přesná komunikace)
	4.4 Rovnice a nerovnice	Lineární rovnice Nerovnice a jejich soustavy Kvadratické rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty) a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení – rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy – analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou Soustavy rovnic a nerovnic ^③	<ul style="list-style-type: none"> – rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic – geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav – spolupracuje s ostatními žáky ve třídě ^③ 	^③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži, pomoc a podpora jiných lidí, poskytování rad)
	4.5 Geometrie v rovině I (Planimetrie)	Rovinné útvary (klasifikace) ^② Polohové vlastnosti rovinných útvarů Metrické vlastnosti rovinných útvarů Shodnost a podobnost trojúhelníků Čtyřúhelníky Kružnice a kruh, úhly v kružnici Pythagorova věta a věty Euklidovy Obvody a obsahy Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy ^①	<ul style="list-style-type: none"> – používá geometrické pojmy – zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary ^② – užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy – využívá náčrt při řešení rovinného problému – v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly – řeší planimetrické problémy motivované praxí ^① 	^① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (ovládání v situacích řešení problémů, systematickosti snah a činností, ovládání myšlenkových postupů při řešení problémů)
6. (2.)	4.6 Geometrie v rovině II (Shodná a podobná zobrazení)	Shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) Stejnolehlost (podobná zobrazení) Konstrukční úlohy (řešené pomocí shodných a podobných zobrazení)	<ul style="list-style-type: none"> – řeší konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti – řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu 	^② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (přesná komunikace) DGv
	4.7 Obecné poznatky o funkcích, funkce	Pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí ^② Lineární funkce Kvadratická funkce Funkce absolutní hodnota Lineární lomená funkce Mocninné funkce Funkce druhá odmocnina	<ul style="list-style-type: none"> – načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti – formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí ^② – využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů – modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Mocniny s celým a racionálním exponentem, odmocniny Exponenciální a logaritmická funkce Exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice ③ Oblouková míra a orientovaný úhel Goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi Goniometrické rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi ③ – řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži, pomoc a podpora jiných lidí, poskytování rad)
	4.8 Trigonometrie	Sinová a kosinová věta, trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku ③	– řeší aplikační úlohy s využitím trigonometrie, sinové a kosinové věty	
	4.9 Geometrie v prostoru (Stereometrie)	Volné rovnoběžné promítání Polohové vlastnosti (přímek a rovin) Řezy těles rovinou, průnik přímky rovinou Metrické vlastnosti (prostorových útvarů řešené stereometricky) Základní tělesa (hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule) Povrchy a objemy (těles a jejich částí) ③	<ul style="list-style-type: none"> – používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary – určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky – využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému – zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles – v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly – řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí ③ 	③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži, pomoc a podpora jiných lidí, poskytování rad) DGv
7. (3.)	4.10 Komplexní čísla	Zavedení komplexního čísla ② Algebraický tvar komplexního čísla Goniometrický tvar komplexního čísla Operace s komplexními čísly Binomické a kvadratické rovnice	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel ② – ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru – řeší kvadratické a binomické rovnice 	② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (přesná komunikace)

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	4.11 Vektorová algebra, analytická geometrie v rovině (I) a v prostoru,	Kartézská soustava souřadnic Vektory a operace s nimi Analytická vyjádření přímky v rovině Polohové úlohy řešené analyticky v rovině Metrické úlohy řešené analyticky v rovině Analytická vyjádření přímky a roviny v prostoru Polohové úlohy řešené analyticky v prostoru Metrické úlohy řešené analyticky v prostoru ①	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí zavedení soustavy souřadnic – používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách – užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) – rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem – řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině – řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v prostoru – využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů ① 	F – vektorové veličiny: rychlost, zrychlení, moment síly F – zavedení mechanické práce ① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (ovládání v situacích řešení problémů, systematickosti snah a činností, ovládání myšlenkových postupů při řešení problémů)
	4.12 Analytická geometrie v rovině (II – kuželosečky)	Kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola) Vzájemná poloha přímky a kuželosečky ① Tečna kuželosečky ①	<ul style="list-style-type: none"> – využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření – z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce – řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky ① 	DGv

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	4.13 Kombinatorika, pravděpodobnost, práce s daty	Kombinatorika – elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace, kombinace, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník Pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů Práce s daty – analýza a zpracovávání dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil,	<ul style="list-style-type: none"> – řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) ① – využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly – diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení – volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) ① – reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám ① 	F – zpracování fyzikálních protokolů, chyby měření IT
		kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka)		
	4.14 Posloupnosti a řady	Matematická indukce Určení a vlastnosti posloupností Aritmetická a geometrická posloupnost Finanční matematika ① Limita posloupnosti ② Nekonečná geometrická řada	<ul style="list-style-type: none"> – využívá důkaz matematickou indukcí – chápe rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel – formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností – řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech – interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice ① – vysvětlí pojem limita posloupnosti a užívá základní věty o limitách posloupností ② – vysvětlí pojem nekonečná řada, pro nekonečnou geometrickou řadu určí podmínku konvergence a určí její součet 	① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (ovládání v situacích řešení problémů, systematickosti snah a činností, ovládání myšlenkových postupů při řešení problémů) ZSV – finanční matematika

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	4.15 Diferenciální počet I	Elementární funkce Spojitost funkce Limita funkce ② Derivace funkce ②	<ul style="list-style-type: none"> – formuluje vlastnosti elementárních funkcí, načrtne jejich grafy – chápe pojem spojitost funkce – vysvětlí pojem limita funkce, aplikuje věty o limitách na konkrétních příkladech ② – derivuje jednoduché funkce s využitím vzorců pro derivování elementárních funkcí 	② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (přesná komunikace)
8. (4.)	4.16 Diferenciální počet II	Derivace funkce a její význam ① Monotónnost funkce Lokální a globální extrémy Vyšetřování průběhu funkce ① Užití diferenciálního počtu	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje výpočet limit a derivace funkce při vyšetřování průběhu jednoduchých funkcí ① – využívá diferenciálního počtu při řešení úloh na extrémy 	
	4.17 Integrální počet	Primitivní funkce ② Určitý integrál ② Aplikace určitého integrálu	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál, užívá vzorce pro integrování elementárních funkcí ② – počítá určitý integrál jednodušších funkcí – aplikuje znalosti výpočtu určitého integrálu 	F
	4.18 Systematizace poznatků	Shrnutí a systematizace dříve získaných poznatků	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje dříve získané poznatky při řešení úloh z různých oblastí matematiky a běžného života 	

5.5 INFORMATIKA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	1	1

Realizuje se obor Informatika RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova RVP G, které jsou konkretizovány v následujících tabulkách a v tabulce kapitoly 3.8.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici dvě odborné učebny vybavené digitální technikou (například počítači s připojením na internet, robotickými stavebnicemi, sety pro virtuální realitu nebo 3D tiskárnami). Alternativně může výuka probíhat v kmenových učebnách za využití přenosné digitální techniky, kterou škola disponuje. Některá témata ale nejsou nutně spojena s prací s digitální technikou

V předposledním ročníku si žáci mohou vybrat dvouletý volitelný předmět Seminář z informatiky.

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky z učiva předmětu Informatika a Seminář z informatiky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje na rozvoj inforatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Žáci analyzují problémy, experimentují s různými řešeními a prohlubují si porozumění základním inforatickým konceptům. Učí se vytvářet algoritmy, systematicky posuzovat postupy pro automatizaci a zpracovávat rozsáhlé datové soubory. Díky tomu chápou principy kódování a modelování, což jim pomáhá lépe chránit své soukromí, data i zařízení. Součástí výuky je i vývoj a testování technických řešení s ohledem na jejich dopad na jedince, společnost a životní prostředí.

Žák je veden k/ke

- schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnějšímu zpracování informací,
- systémovému přístupu při analýze situací a dějů a odhadování dopadů změny způsobené v systému
- nacházení různých řešení, ověřování řešení na modelech či simulacích, porovnávání nalezených řešení z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního;
- týmovému vývoji řešení;
- analýze chyb a nedostatků zvoleného postupu, k průběžnému ověřování jeho smyslu a účinnosti a k jeho vylepšování;
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace, a tím k opodstatněným očekáváním od inforatických řešení;
- tvorbě úsudku či změně názoru na základě vlastní analýzy i velkého množství dat;
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumějí i stroje; k přizpůsobení postupů a formulací zvolenému nástroji;

- dokumentaci a standardizování postupů tak, aby je bylo možné snáze zhodnotit a také přizpůsobit změněným podmínkám nebo použití ve větším měřítku;
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech; k analýze důsledků svých kroků v každé fázi řešení problému;
- sebejistotě a vytrvalosti při řešení složitých a těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem;
- adaptaci na nové nástroje ve chvíli, kdy je potřebuje, k experimentování, iniciativě a hledání prostoru pro inovace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- podněcuje žáky ke sběru informací a orientaci ve zdrojích informací, a to včetně zdrojů digitálních – kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence digitální
- vede žáky k efektivnímu využívání digitální techniky v různých oblastech – kompetence komunikativní, kompetence pracovní, kompetence digitální
- klade důraz na význam digitálních technologií ve všech oblastech života – kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence digitální
- vede žáky k týmové spolupráci při vytváření projektů s tematikou z oblasti informatiky, případně s jinou tematikou z oblasti jejich zájmů, k vytváření projektů s využitím digitální techniky v jiných předmětech – kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence digitální
- vede žáky k prezentaci a obhajování vlastních výsledků práce – kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	5.1 Digitální technologie	<p>Informatika Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> – technické schéma současného počítače – sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití, ergonomii práce a možnosti využití digitálních prostředků handicapovanými ② – typy počítačů – fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití – zlomové události vývoje hardwaru a softwaru – nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost <p>Bezpečnost počítačových zařízení a dat</p> <ul style="list-style-type: none"> – správa souborů a složek, zálohování dat – způsoby útoku na počítačová zařízení, cíle a sociotechnické metody útočníků – zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika – metody zálohování dat – systémový přístup k zabezpečení 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá, propojuje a aplikuje dostupné digitální prostředky – využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardware – orientuje se v různých typech aplikačního softwaru – rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska – organizuje a vhodně chrání data – uvědomuje si vliv počítače na zdraví, možnosti eliminace nebo omezení negativního působení ② – identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým – chrání digitální zařízení, digitální obsah před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost 	<p>Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (co dělám pro svůj osobní rozvoj)</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (péče o vlastní zdraví, ovládání se při řešení problémů)</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Bezpečné digitální prostředí <ul style="list-style-type: none"> – fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity – digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token – neověřená a falešná digitální identita – nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu – vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření – fungování a algoritmy sociálních sítí 	<ul style="list-style-type: none"> – chrání osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost 	
	5.2 Zpracování a prezentace informací	Publikování – základní zásady grafické a typografické úpravy jednodušších dokumentů Aplikační software pro práci s informacemi – textové editory, prezentační software (základní funkce) ☺	<ul style="list-style-type: none"> – využívá teoretické i praktické poznatky o základních funkcích software – textových editorech a prezentačních programech – vytváří práce s využitím jednodušších funkcí textových editorů a prezentačních programů ☺ 	všechny předměty ☺ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů)

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	5.3 Algoritmizace úloh a programování	Algoritmizace <ul style="list-style-type: none"> – zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení – rozdělení problému na části identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování – pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů – tvorba algoritmů ② Programovací koncepty <ul style="list-style-type: none"> – programovací jazyk – proměnné, datové typy a jejich vlastnosti Vývoj programu <ul style="list-style-type: none"> – volba nástroje podle zadání úlohy – návrh přehledného uživatelského rozhraní programu 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů ② – vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem – analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní – sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému – ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů – porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešení problém ten nejvhodnější – vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska – zobecní řešení pro širší třídu problémů – vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému 	M, F

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
6. (2.)	5.4 Data, informace a modelování	Data, informace <ul style="list-style-type: none"> – získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači – data a jejich význam, pojem informace Kódování a přenos dat <ul style="list-style-type: none"> – kódování dat v počítačích obecně – binární soustava, bity a bajty – kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost – kódování textů – kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezeztrátové a ztrátové komprese – přenos dat, kódování a dekodování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty Číselné soustavy	<ul style="list-style-type: none"> – používá správně odbornou terminologii – pracuje s čísly v různých číselných soustavách (desítková, dvojková, osmičková, šestnáctková) – rozlišuje a používá různé datové typy – navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace 	
	5.5 Zpracování a prezentace informací	Publikování – formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentů, estetické zásady publikování Aplikační software pro práci s informacemi – grafické editory (rastrové, vektorové), prezentační software, textové editory (tvorba složitějších dokumentů)⑤	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší vektorovou a rastrovou grafiku, vhodnost použití – vytváří dokumenty s využitím typografických, estetických a grafických zásad, využívá pokročilejších funkcí aplikačního software ⑤ – prezentuje vhodně vytvořené dokumenty – vytvoří jednoduchou www stránku ⑤④ 	<p>③ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne (jak morálně jednám)</p> <p>④ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑤ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů)</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	5.6 Algoritmizace a programování	Algoritmizace – tvorba pokročilejších algoritmů Programovací koncepty <ul style="list-style-type: none"> – podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami – větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy Testování, optimalizace <ul style="list-style-type: none"> – syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu – vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje Vývoj programu <ul style="list-style-type: none"> – nápověda a dokumentace k programu – autorství a licence programu, etika programátora[Ⓢ] 	<ul style="list-style-type: none"> – přistupuje k řešení problémů algoritmicky – rozlišuje jednoduché datové typy a vhodně je využívá – vytváří algoritmicky správné programy – vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně – používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami – ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů – ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program – využívá informační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky – orientuje se v problematice autorských práv[Ⓢ] 	M, ZSV
7. (3.)	5.7 Digitální technologie	Počítačové sítě <ul style="list-style-type: none"> – lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall – zabezpečený přenos dat – principy fungování webu a cloudových služeb – typy, vlastnosti bezdrátových sítí – internet věci Internet – globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby na internetu	<ul style="list-style-type: none"> – porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet – vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti – orientuje se v typologiích sítí a vhodnosti jejich použití – chápe princip internetu a přenosu dat – organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití – využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů [Ⓢ] 	AJ

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	5.8 Zpracování a prezentace informací	Aplikační software pro práci s informacemi – grafické editory, prezentační software, textový editor (tvorba složitějšího dokumentu), multimédia ⑤ Tvorba www stránek ⑤	<ul style="list-style-type: none"> – vytváří dokumenty s využitím typografických, estetických a grafických zásad, využívá pokročilých funkcí (grafických editorů, prezentačního software, multimedií) ⑤ – exportuje a importuje vhodně data – vytvoří www stránku 	
	5.9 Algoritmizace a programování	Komplexní zpracování úloh z oblasti algoritmizace a programování	<ul style="list-style-type: none"> – přistupuje algoritmicky k řešení problémů ② – při řešení úloh vhodně využívá datové typy – přepíše vytvořené algoritmy do programovacího jazyka a odladí na počítači 	② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (ovládání se při řešení problémů)
8. (4.)	5.10 Zdroje a vyhledávání informací, komunikace	Sdílení odborných informací – diskuzní skupiny, elektronické konference, e-learning ④	– využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ④	④ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž
	5.11 Informační systémy	Informační systémy <ul style="list-style-type: none"> – informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních systémů – veřejné informační systémy Hromadné zpracování dat <ul style="list-style-type: none"> – tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda – řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat – velká data – zdroje, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná informační toky v systémech – analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek – zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny – nastavuje účelné zobrazení dat – vytváří práce s využitím pokročilých funkcí tabulkových kalkulačků ⑤ – využívá nápovědu při práci v různých typech a verzích aplikačního software ⑤ 	⑤ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů)

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Vývoj informačního systému <ul style="list-style-type: none"> – postup tvorby informačního systému – návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů – návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč – návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace 	<ul style="list-style-type: none"> – nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu – určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení – navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat – otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění – vytváří práce s využitím pokročilých funkcí databázových systémů ⑤ 	⑤ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů)
	5.12 Digitální technologie	Umělá inteligence <ul style="list-style-type: none"> – princip strojového učení, aplikace umělé inteligence – limity, přínosy a rizika umělé inteligence 	<ul style="list-style-type: none"> – identifikuje a řeší problémy a výzvy prostřednictvím umělé inteligence – objasní princip strojového učení – orientuje se v limitech, přínosech a rizicích umělé inteligence 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	5.13 Data, informace a modelování	<p>Modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> – model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa – graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta <p>Interpretace dat</p> <ul style="list-style-type: none"> – kvalita informačního zdroje – chyby a manipulace v interpretacích dat – kritické myšlení a kognitivní zkreslení 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů – posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny – odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech – formuluje problém a požadavky na jeho řešení – získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému – používá systémový přístup k řešení problémů – pro řešení problému sestaví model, simulaci – převede data z jednoho modelu do jiného – najde chyby daného modelu a odstraní je – porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému 	

5.6 DĚJEPIS

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova RVP G. Jejich rozpracování je uvedeno v následujících tabulkách a přehled uveden v kapitole 3.8.

Pro výuku je možné využít některou z učeben vybavených didaktickou technikou, případně učebny výpočetní techniky.

V posledním ročníku studia si žák může vybrat jednoletý volitelný předmět Seminář z dějepisu.

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem Zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby

- chápal současnost v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování,
- si uvědomil historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislostí v reálném i historickém čase,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

Zájemci o historii řeší projektový úkol z období moderních dějin, téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k používání vhodné literatury (historických monografií, encyklopedií, atlasů, map, odborných časopisů apod.) a také internetu, učí je kritickému hodnocení pramenů – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů,
- nabádá žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní,

- organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí, archívů, výstav apod., tak vede žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské,
- zadává žákům referáty ústní i písemné a vede je k samostatnému zpracování určitých témat historické problematiky – kompetence k učení, kompetence komunikativní,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské,
- motivuje žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací z online zdrojů, týkajících se dějepisných reálií v komparaci s využitím literárních zdrojů – kompetence digitální,
- seznamuje žáky s možností vyhledávat informace o svých již nežijících rodinných příslušnících prostřednictvím online dostupných matrik, čímž u žáků vzbuzuje zájem o historii jejich rodin a příbuzných – kompetence digitální,
- doporučuje žákům alternativní způsoby získávání poznatků při dotváření jejich představy o klíčových událostech dějinného vývoje lidstva – online dostupné audiovizuální prameny vhodné k doplnění výuky dějin 20. a počátku 21. století (autentická videa, dobové audionahrávky) – kompetence digitální,
- podporuje u žáků iniciativu při tvorbě multimediálních prezentací na historická témata, které vytvářejí za pomoci digitálních nástrojů – kompetence digitální,
- upozorňuje žáky před různou interpretací historických událostí v proměnách času, což vyučující demonstruje na dobových filmech, filmových týdenících, zvláště v případě dějin ČSR po r. 1945 – kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	6.1 Úvod do studia historie	Dějiny a dějepis, význam historického poznání pro současnost ③ Práce historika, historické informace, jejich typy, účel, možnosti využití Pomocné vědy historické, historiografie, periodizace ③ Obecné, národní a regionální dějiny ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého – rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace – objasní hlavní mezníky v periodizaci – vysvětlí pojem historiografie, uvede významné historické osobnosti a jejich pojetí dějin 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou ZSV ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy
	6.2 Právěk	Charakteristika pravěku, prehistorie, archeologie Vznik a vývoj člověka, periodizace pravěku ①④⑤ Doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) Doba bronzová Doba železná Doba římská	<ul style="list-style-type: none"> – objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura ② – zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku – vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti ④ 	Z, VV, Bi ⑩ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ④ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ⑤ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	6.3 Starověk	Staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina, Fénicie, Cheticie, Persie Antické Řecko ⑥ Antický Řím ⑥ Naše země a ostatní Evropa v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice ⑨⑩	<ul style="list-style-type: none"> – zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace – objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin 	ČJ, Z, ZSV, VV, M, F ⑥ P4.3 Environmentální výchova: Životní prostředí regionu a České republiky ② P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií ⑨ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
6. (2.)	6.4 Středověk – raný	Stěhování národů ⑥ Utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) Islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze Počátky státních útvarů na našem území Český přemyslovský stát Normané a jejich vliv na vývoj západní, východní a jižní Evropy Svatá říše římská Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, boj o investituru, křížové výpravy do Palestiny ⑩ Vzdělanost a umění středověké společnosti – raný středověk ⑩	<ul style="list-style-type: none"> – objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti ⑥ – definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území – vymezi specifika islámské oblasti ⑩ – vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu – uvede památky románské kultury ⑩ 	<p>⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy ČJ, VV</p> <p>⑩ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>⑪ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>⑫ P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	6.5 Středověk – vrcholný	<p>Charakteristika vrcholného středověku Venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace</p> <p>Vznik jednotných států v západní Evropě ⑥</p> <p>Stoletá válka, její příčiny a důsledky Tataři a Turci, zánik byzantské říše Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků</p> <p>Kacířství, husitství, křížové výpravy ②</p> <p>Vzdělanost a umění středověké společnosti – vrcholný středověk ⑩</p>	<ul style="list-style-type: none"> – definuje proměny středověké společnosti v období vrcholného středověku a specifické projevy v jednotlivých zemích – charakterizuje vývoj společnosti na našem území – použije znalosti z předchozího studia a objasní dopad tatarských a tureckých nájezdů na vývoj Evropy – objasní význam husitství jako prvního velkého reformačního hnutí v Evropě, uvede různé názory na husitství ⑩ – poznává památky gotické kultury ⑩ 	ČJ, VV
	6.6 Středověk – pozdní	<p>Český stát v době pozdního středověku, doba poděbradská a jagellonská ⑤</p> <p>Vzdělanost a umění středověké společnosti – pozdní středověk</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje českou společnost v době vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců – uvede památky pozdní gotiky 	<p>ČJ, VV</p> <p>⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
7. (3.)	6.7 Počátky novověku	Zámořské plavby, důsledky ⑥ Renesance a humanismus Reformace a její šíření Protireformace Evropské monarchie v 16. a 17. století Naše země v rámci habsburské monarchie Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku Třicetiletá válka Absolutismus a stavovství První buržoazní revoluce Barokní kultura, politika, náboženství ⑩	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady ② – porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám – popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj – vymezi základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů – posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry ③ – zná památky barokní architektury, i ve svém regionu 	ČJ, VV ⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy ⑨ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑩ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě
	6.8 Novověk – osvícenství, revoluce, idea svobody, modernizace společnosti	Osvícenství ② Velké revoluce – francouzská revoluce 1789–1799, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře	<ul style="list-style-type: none"> – určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století ⑥ – na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení – posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů 	Z, ČJ, ZSV, F ② P3.2 Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality ③ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ② P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin ⑬</p> <p>Česká společnost v habsburské monarchii, její politické snahy, pokus o české vyrovnání ⑬</p> <p>Předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí</p> <p>Nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války</p> <p>Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů</p> <p>Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle époque“ přelomu 19. a 20. století ⑰</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů ⑨ – charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace – vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období – objasní tendence vývoje české společnosti ve druhé polovině 19. století ⑬ 	<p>⑬ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>⑰ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce</p> <p>⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>⑨ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
8. (4.)	6.9 Moderní doba I – situace v letech 1914–1945	Svět před I. světovou válkou I. světová válka, české země během války, I. odboj, vznik Československa Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci ⑥ Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje dvě světové války, jejich příčiny a průběh, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky – uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku – vymezi základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit ③ – vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí 	Z, ČJ, ZSV
		Československo v meziválečném období, mnichovská krize a její důsledky Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) ② II. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) ⑩ Protektorát Čechy a Morava, II. odboj Obnova Československa	<ul style="list-style-type: none"> a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil – popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti; zhodnotí význam masové kultury ⑦ 	③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑤ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑦ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Význam dalších čísel je na další straně, případně na předchozích

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	6.10 Moderní doba II – soudobé dějiny	<p>Evropa a svět po II. světové válce Vznik OSN, princip sociálního státu Studená válka Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie ⑨⑩ USA jako světová velmoc Životní podmínky na obou stranách „železné opony“ ⑦ Konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael ② Dekolonizace, „třetí svět“ a moderni- zační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě ⑧⑨</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty – vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi – porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích, popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování ⑨ – objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě ③④⑤⑥⑫⑬ 	<p>Z, ČJ ⑧ P2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ⑨ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑩ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě ⑪ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑫ P3.2 Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Vývoj v Československu, vznik ČR ⑰</p> <p>Pád komunistických režimů a jeho důsledky: sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě ⑥</p> <p>Globální problémy moderní společnosti ① ② ⑥ ⑦</p> <p>Kultura a vzdělanost v moderním světě ⑱ ⑳</p>	<p>– vymezi základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje ① ② ③</p>	<p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>⑥ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>⑦ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>① P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>③ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>⑤ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p> <p>⑦ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce</p> <p>③ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</p> <p>⑨ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé</p> <p>⑳ P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií</p>

5.7 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	1	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G, dále obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G a část oboru Výchova ke zdraví RVP vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova. Rozpracování a odkazy jsou uvedeny v následující tabulce, v tabulce kapitoly 3.8 a v kapitole 5.15.

V posledním ročníku studia si mohou žáci vybrat jednoletý volitelný předmět Společenskovědní seminář. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Předmět zahrnuje několik částí vzdělávacích oblastí. V oblasti společenské přispívá k utváření historického vědomí, k uchování tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mladých lidí, posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život. V oblasti světa práce se snaží žáka připravit na situace, s nimiž se později v profesním životě setká. V oblasti zdraví směřuje k hlubšímu poznávání rizikového i nerizikového chování a k osvojování postupů pro podporu zdraví sebe i celé společnosti.

Žák je veden k tomu, aby

- si utvářel realistický pohled na skutečnost a orientoval se ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života,
- chápal současnost v kontextu minulosti a budoucnosti, vnímal společenskou skutečnost v minulosti jako souhrn příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích,
- chápal vývoj společnosti jako proměnu sociálních projevů života v čase, posuzoval společenské jevy v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami,
- rozvíjel prostorovou představivost o historických a soudobých jevech, vnímal význam zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů,
- vnímal sounáležitost s evropskou kulturou, pochopil civilizační přínos různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách, uplatňoval tolerantní postoj vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhaloval rasistické, xenofobní a extremistické názory a postoje v mezilidském styku,
- zvládal základy společenskovědní analýzy a historické kritiky, rozlišoval reálné a fiktivní děje, chápal proměnlivost interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti,

- rozvíjel pozitivní hodnotový systém opřený o historickou i současnou zkušenost lidstva, chápal nesprávnost mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti,
- vědomě reflektoval vlastní jednání i jednání druhých lidí, respektoval různé systémy hodnot a motivací druhých lidí, odhaloval předsudky v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů, rozpoznával negativní stereotypy v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti,
- osvojoval si demokratické principy v mezilidské komunikaci, rozvíjel schopnost diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznával manipulativní strategie, zaujímal vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentoval, využíval historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů,
- rozvíjel a kultivoval vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáky k tomu, aby

- kriticky sbírali informace z různých zdrojů, tvořivě je analyzovali, zpracovávali, vytvářeli hypotézy, ověřovali je, rozpoznali podstatu problému a jeho části, nacházeli argumenty, zvažovali možné klady a zápory variant řešení, formulovali závěry, byli otevření k jiným řešením a využívali je dále při svém studiu a praxi – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní,
- uměli diskutovat na aktuální téma, rozhodovali se na základě vlastního úsudku, odolávali společenským a mediálním tlakům, používali odborný jazyk v mluvených i psaných projevech – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- posuzovali reálně své fyzické a duševní možnosti, byli schopni sebereflexe, stanovili si cíle a priority a ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky, rozumně si naplánovali učení a využívali ho pro svoji seberealizaci – kompetence k učení, kompetence sociální a personální,
- kriticky hodnotili sami sebe při dosahování cílů, uměli přijímat ocenění i kritiku ze strany druhých, poučili se z vlastních úspěchů i chyb – kompetence k učení,
- zvažovali vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, respektovali tak různorodost zájmů, hodnot, postojů a schopností jiných lidí, aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů – kompetence občanská, kompetence sociální a personální,
- odhadovali důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho korigovali a přispívali tak k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii – kompetence sociální a personální,
- posuzovali a kriticky hodnotili rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti byli připraveni tato rizika nést – kompetence k podnikavosti,
- promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, hájili svá práva a práva jiných a vystupovali proti jejich potlačování – kompetence občanská,
- posuzovali události a vývoj veřejného života, sledovali, co se děje v jejich bydlišti a okolí, zaujali informovaná stanoviska a jednali k obecnému prospěchu – kompetence občanská
- rozšiřovali, spoluvytvářeli a chránili kulturní a duchovní hodnoty – kompetence občanská,

- se rozhodovali cílevědomě a zodpovědně o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření, uplatňovali vlastní iniciativu a tvořivost, získávali a kriticky vyhodnocovali informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech – kompetence k podnikavosti,
- chápali podstatu a principy podnikání, zvažovali jeho možná rizika, vyhledávali a kriticky posuzovali příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory – kompetence k podnikavosti,
- podporuje žáky ve vytváření prezentací s použitím digitálních nástrojů na vybraná témata z občanské výchovy – kompetence digitální,
- vede žáky k vyhledávání a kritickému využívání online zdrojů (včetně multimediálních prezentací a videí) při vyhledávání informací k zadaným tématům – kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	7.1 Člověk jako jedinec (Základy psychologie)	<p>Podstata lidské psychiky – vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti ①</p> <p>Osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie; vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy ①③</p> <p>Psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách; zásady duševní hygieny; náročné životní situace; systém psychologického poradenství ①②</p>	<ul style="list-style-type: none"> – objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka ① – využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace ② – porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení ① – uvádí příklady celoživotního vzdělávání z praxe, chápe jeho význam ① – vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat ① – porovná osobnost v jednotlivých fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví ② – na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnání se s náročnými životními situacemi ③ 	<p>Bi</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>
	7.2 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; zdravý způsob života a péče o zdraví	<p>Zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví ②⑩</p> <p>Psychohygienu – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci ③⑨</p> <p>Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci ⑨</p>	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých ②⑨ – zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace ③⑨ – zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce ⑩ – projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu ⑩ 	<p>⑩ Integrované →15.2 Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>⑨ Integrované →15.2 Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.3 Změny v životě člověka a jejich reflexe	Způsoby sebereflexe a kontroly emocí ① ⑩ Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování ②⑩	– orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách ① ⑩ – uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků ②⑩	⑩ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Změny v životě člověka a jejich reflexe
6. (2.)	7.4 Člověk ve společnosti (Základy sociologie)	Společenská podstata člověka – význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace; mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích ①②④ Sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) ① Sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédiá, životní prostředí; sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) ②⑤⑥	– uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem ④⑤ – respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky ⑥ – objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích ② – posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní ② – objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálněpatologického chování na jedince a společnost ④⑥	D ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.5 Vztahy mezi lidmi a formy soužití	<p>Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem ⑤ ⑫</p> <p>Změny v období adolescence – hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů ⑩</p> <p>Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině ④ ⑫</p>	<ul style="list-style-type: none"> – korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích ④ ⑫ – posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje o jejich naplnění ⑤ ⑫ – zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování ⑪ – projevuje etické postoje k ochraně matky a dítěte ⑤ ⑫ – ilustruje na příkladech sociální nerovnost ⑤ 	<p>⑩ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>⑪ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>⑫ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>
		<p>Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů ② ⑫</p> <p>Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, trpělivost, empatie, odpovědnost, sebepoznání, sebeúcta ② ⑫</p> <p>Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, promiskuita, předčasné ukončení těhotenství ⑪</p> <p>Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích ② ⑪</p>	<ul style="list-style-type: none"> – popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin ② ⑥ ⑪ ⑫ 	<p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>⑪ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>⑫ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.6 Občan ve státě (Základy státoprávní teorie)	Stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát; Ústava ČR – přehled základních ustanovení Demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy; úřady	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) – vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje – objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR – vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení skupin a státu, 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana ②③④⑤ Ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií	<p>porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev – objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií – rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů – uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu ④ – obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování ③⑤ – uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady ②④ – uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky ⑤ 	<p>D – vývoj ústavnosti na našem území, historické proměny státní</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.7 Občan a právo (Základy občanského práva, základy trestního práva)	Právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo ⑤ Právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odvětví, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv ⑤ Orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnícké profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	<ul style="list-style-type: none"> – objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy ⑤ – uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují – rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady – vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů ⑤ – na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek – rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení – rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti – rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet – ve svém jednání respektuje platné právní normy 	⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne
	7.8 Základy rodinného práva ⑫	Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče ⑫	<ul style="list-style-type: none"> – vymezí podmínky vzniku a zániku manželství, práva a povinnosti manželů, rodičů a dětí, dává vlastní příklady – projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte ⑤⑫ 	⑫ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Vztahy mezi lidmi a formy soužití

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.9 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	<p>Sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami ⑩</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) ② ⑩</p> <p>Autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika ② ⑩</p> <p>Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě ② ⑩</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ⑩ – odmítá všechny formy rizikového chování ② ⑩ – rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení ② ⑩ 	<p>⑩ Integrováno →15.2 Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
	7.10 Pracovní právní vztahy (Základy pracovního práva) ⑬ ⑭	<p>Pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory ③ ④ ⑭</p> <p>Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění ⑭</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď ④ ⑭ – uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti ③ ④ ⑭ – objasní funkci odborů ⑭ – volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky ⑭ – chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu ④ ⑭ – vymezí podmínky vzniku a zániku pracovního poměru i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů 	<p>⑭ Integrováno →15.1 Člověk a svět práce: Pracovněprávní vztahy</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.11 Trh práce a profesní volba ⑬	<p>Profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst; dobrovolnictví jako příležitost ②③④ k rozvíjení pracovních zkušeností ⑬</p> <p>Mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání ②③④⑬</p> <p>Osobní management – plánování, ①⑬ osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workoholismus</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace ②③⑬ – posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře ②⑬ – posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním ⑬ – vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi ⑬ – vhodně prezentuje vlastní osobu i práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu ③④⑬ – reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy ①⑬ 	<p>⑬ Integrováno →15.1 Člověk a svět práce: Trh práce a profesní volba</p> <p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
7. (3.)	7.12 Tržní ekonomika (Základy ekonomie a ekonomiky) ⑮	Základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky ⑦ ⑮ Ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání ⑮	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu ⑦ ⑮ – stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky ⑮ – rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější ⑮ 	<ul style="list-style-type: none"> ⑦ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ⑮ Integrováno →15.1 Člověk a svět práce: Tržní ekonomika
		Marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury ③ ⑮	<ul style="list-style-type: none"> – posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním ③ ⑮ – uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění ⑮ – rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky ⑮ – analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu ⑮ 	<ul style="list-style-type: none"> ③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑮ Integrováno →15.1 Člověk a svět práce: Tržní ekonomika

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.13 Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (Základy ekonomie a ekonomiky) ⑩	Fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava ⑩ Monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP ②⑩ Sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti ②⑩	<ul style="list-style-type: none"> – objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu ⑩ – rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje ⑩ – uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění ⑩ – na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů ⑩ – vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit ⑩ – uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok ⑩ – objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií ②⑩ 	<p>⑩ Integrováno →15.1 Člověk a svět práce: Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.14 Finance (Základy ekonomie a ekonomiky) ⑰	<p>Peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie; burza ②⑰</p> <p>Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele ②④⑰</p> <p>Finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění ②④⑰</p> <p>Bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví ②⑰</p>	<ul style="list-style-type: none"> – používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku ⑰ – uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů ⑰ – rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti ⑰ – navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti ⑰ – na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) ④⑰ – navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč ⑰ – vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení ②④⑰ – vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN ⑰ – vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby ②④⑰ – objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank ⑰ – využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku ⑰ 	<p>⑰ Integrováno →15.1 Člověk a svět práce: Finance</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	7.15 Mezinárodní vztahy, globální svět	Evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna ③ Mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti ③ Proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; globální problémy ⑦⑧	<ul style="list-style-type: none"> – objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy ③ – rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti ③ – posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva ③ – uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR ③ – uvede příklady institucí, na něž se může občan obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí ③ – posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky ⑦⑧ 	<ul style="list-style-type: none"> ⑦ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑧ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	7.16 Základy neformální logiky	Myšlení a jazyk Jazykové výrazy a jejich analýza, složené výroky Různé typy chybných argumentací ④ Eristika a etika argumentace ④	<ul style="list-style-type: none"> – uvede zásady komunikace pozitivní a tvořivé ④ – věcně správně a eticky argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci ④ 	<ul style="list-style-type: none"> ④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
8. (4.)	7.17 Úvod do filozofie a religionistiky (Vybrané filozofické problémy, dějiny filozofie a etiky)	Podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění ☉ Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení Víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve, sekty ☉ ☺	<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka – rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení – eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci – zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití ☺ – posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem ☉ – rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	D, literatura ☉ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ☺ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

5.8 FYZIKA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2,5	2,5	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Fyzika RVP G vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G a Environmentální výchova RVP G, jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

Ve 2. a 3. ročníku čtyřletého studia a 6. a 7. ročníku osmiletého studia je vyčleněno 0,5 hodiny týdně na cvičení, které probíhá jednou za čtyři týdny jako dvouhodinové cvičení, případně jednou za 2 týdny jako jednohodinové cvičení (podle typu cvičení), třída se dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a fyzikální laboratoř, lze využít i učebny výpočetní techniky.

V posledním ročníku si žáci mohou vybrat jednoletý volitelný předmět Seminář z fyziky. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření.

Žák je veden k

- formulaci fyzikálního problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému,
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledat souvislosti mezi nimi,
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování fyzikálních vztahů a zákonů,
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu fyzikální poznávací činnosti,
- spolupráci na plánech či projektech fyzikálního poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu fyzikálních faktů ostatním lidem,
- předvídání průběhu studovaných fyzikálních procesů na základě znalosti obecných fyzikálních zákonů a specifických podmínek,
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí,
- ochraně životního prostředí, svého zdraví, zdraví ostatních lidí,
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky, aby kvalitativně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní,
- vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů,
- podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské,
- zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů,
  - – zařazuje laboratorní práce s využitím digitálních měřicích přístrojů a vzdálených laboratoří – kompetence digitální,
  - – využívá interaktivní simulace a animace pro vizualizaci fyzikálních jevů – kompetence digitální,
  - – vede žáky k využívání online zdrojů (včetně multimediálních prezentací a videí) k vysvětlení konkrétních fyzikálních konceptů – kompetence komunikativní, kompetence digitální,
  - – povzbuzuje žáky k online diskuzím o aktuálních fyzikálních tématech – kompetence komunikativní, kompetence digitální,
  - – vytváří online kvízy a testy k opakování fyzikálních poznatků – kompetence digitální,
  - – podporuje analýzu dat z fyzikálních experimentů pomocí digitálních nástrojů – kompetence digitální,
  - – podporuje žáky ve vytváření digitálních modelů fyzikálních procesů – kompetence pracovní, kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	8.1 Soustava fyzikálních veličin a jednotek	Fyzikální veličiny a jejich měření Mezinárodní soustava jednotek (SI) Skalární a vektorové veličiny Absolutní a relativní odchylka měření	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh – měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření 	M – převody jednotek, vektorová algebra
	8.2 Kinematika pohybu	Mechanický pohyb – vztažná soustava, poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení Rovnoměrný a rovnoměrně zrychlený přímočarý pohyb Volný pád Rovnoměrný pohyb po kružnici	<ul style="list-style-type: none"> – využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů – užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených 	M – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, goniometrické funkce ostrého úhlu, oblouková míra
	8.3 Dynamika pohybu	Hmotnost a síla První, druhý a třetí pohybový zákon Hybnost tělesa Zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie Třecí síla Inerciální soustava	<ul style="list-style-type: none"> – změří v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici – využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles – využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh – rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů 	M – řešení lineárních rovnic Další část Dynamiky pohybu viz 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.13
	8.4 Mechanická práce a energie	Práce, výkon, účinnost Souvislost změny mechanické energie s prací Zákon zachování energie	<ul style="list-style-type: none"> – chápe souvislost mechanické energie s prací – využívá zákon zachování energie při řešení problémů a úloh 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou
	8.5 Gravitační pole	Newtonův gravitační zákon ① Gravitační pole Gravitační a tíhová síla Tíhové pole Země a pohyby v něm Pohyby těles v centrálním gravitačním poli Země Keplerovy zákony ①	<ul style="list-style-type: none"> – objasní silové působení gravitačního pole – popíše gravitační pole – rozliší tíhovou a gravitační sílu – objasní pohyby v gravitačním poli Země, Slunce 	Z – Sluneční soustava ① P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	8.6 Mechanika tuhého tělesa	Tuhé těleso a jeho pohyby Moment síly Skládání a rozklad sil Těžiště tělesa a rovnovážné polohy Kinetická energie tuhého tělesa	<ul style="list-style-type: none"> – popíše translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky – určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil – určí kinetickou energii pohybů složených z otáčivého a posuvného pohybu 	
	8.7 Mechanika kapalin a plynů	Tlaková síla, tlak Vztlaková síla v kapalinách a plynech Proudění kapalin	<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v kapalinách a plynech – porozumí principu praktických zařízení: hydraulická zařízení, vodní vývěva, rozprašovač – aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny 	
6. (2.)	8.8 Kinetická teorie látek a termodynamika	Kinetická teorie – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství Termodynamická teplota Vnitřní energie a její změna Teplota, měrná tepelná kapacita První a druhý termodynamický zákon Různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech	<ul style="list-style-type: none"> – objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou – porovná různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech 	ZSV – filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá ② P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí (toky energií a látek)
	8.9 Vlastnosti látek – plyných	Ideální plyn Teplota a tlak z hlediska molekulové fyziky Stavová rovnice s ideálním plynem Tepelné děje s ideálním plynem ② Kruhový děj a jeho užití ② Druhý termodynamický zákon	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh – využívá stavovou rovnici ideálního plynu stále hmotnosti při předvídání stavových změn plynu – formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje – chápe princip činnosti spalovacích motorů ③ 	③ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí (zamořování ovzduší škodlivými látkami ze spalovacích motorů) Další část Vlastnosti látek viz 8.10, 8.11, 8.12

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	8.10 Vlastnosti látek – pevných	Struktura a vlastnosti pevných látek Deformace pevného tělesa Normálové napětí, Hookův zákon Součinitel roztažnosti pevných látek	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje krystalické a amorfni látky na základě znalostí jejich stavby – analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles 	
	8.11 Vlastnosti látek – kapalin	Povrchové napětí kapaliny Kapilární jevy Součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin – porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů 	
	8.12 Změny skupenství látek	Tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění Skupenské a měrné skupenské teplo	– objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek	TV – fyzikální principy sáňkování, lyžování, bruslení Z – atmosféra
	8.13 Mechanické kmitání a vlnění	Kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda, frekvence Síla pružnosti Postupné vlnění, stojaté vlnění Vlnová délka a rychlost vlnění Odraz, lom, ohyb vlnění Zvuk, jeho hlasitost a intenzita ☺	<ul style="list-style-type: none"> – užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o harmonických kmitavých pohybech – objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění – rozliší a uvede příklady postupného a stojatého vlnění – posoudí vliv nadměrného hluku na člověka a životní prostředí ☺ 	HV – akustika, mechanické zdroje zvuku Bi – lidské ucho, principy vnímání zvuku Z – seismické vlny, tsunami
7. (3.)	8.14 Elektrický náboj a elektrické pole	Elektrický náboj a jeho zachování Coulombův zákon Intenzita elektrického pole Elektrické napětí Kondenzátor	<ul style="list-style-type: none"> – popíše elektrické pole příslušnými veličinami – objasní děje v elektrickém poli 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	8.15 Elektrický proud v látkách	Proud jako veličina ③ Elektrický proud v kovech Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod Elektrický odpor Elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu Vedení elektrického proudu v polovodičích Polovodičová dioda Elektrický proud v kapalinách, v plynech a ve vakuu	<ul style="list-style-type: none"> – porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant – využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů – aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	③ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	8.16 Magnetické pole	Magnetické pole – pole magnetů a vodičů s proudem Magnetická indukce Indukované napětí Lenzův zákon, Faradayův zákon	<ul style="list-style-type: none"> – využívá základní vlastnosti magnetického pole při řešení problémů a úloh – objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole – využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a objasnění funkce elektrických zařízení 	Z – magnetické pole Země, důsledky jeho existence
	8.17 Střídavý proud	Harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence Výkon střídavého proudu Obvody střídavého proudu Generátor střídavého proudu Elektromotor Transformátor	<ul style="list-style-type: none"> – objasní vznik střídavého proudu a popíše jej pomocí okamžitých hodnot napětí a proudu, frekvence – vysvětlí chování prvků (s R, L, C) v elektrickém obvodu – porovná výkon střídavého proudu v obvodu s rezistorem a s impedancí – popíše základní principy výroby a přenosu elektrické energie v praxi 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	8.18 Elektromagnetické záření	Elektromagnetická vlna Vlastnosti elektromagnetického vlnění Spektrum elektromagnetického záření	<ul style="list-style-type: none"> – popíše elektromagnetickou vlnu a její vznik – využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění – porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích – uvede příklady využití elektromagnetického záření v praxi 	Bi – škodlivost všech druhů záření, využití rtg záření v praxi
8. (4.)	8.19 Vlnové vlastnosti světla	Světlo jako elektromagnetické vlnění Šíření a rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu Stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti Zákony odrazu a lomu světla Optické spektrum Interference světla	<ul style="list-style-type: none"> – předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí – uvede příklady interference v praxi 	
	8.20 Optické zobrazování	Zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle Zobrazení lomem na tenkých čočkách Zorný úhel Oko jako optický systém Lupa	<ul style="list-style-type: none"> – využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy – vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů 	Bi – fyziologie vidění a jeho poruch
	8.21 Speciální teorie relativity	Prostor a čas v klasické mechanice Einsteinovy postuláty speciální teorie relativity Důsledky Einsteinových principů Vztah mezi energií a hmotností	<ul style="list-style-type: none"> – porovná názory na prostor a čas v klasické a relativistické mechanice – popíše důsledky speciální teorie relativity – vysvětlí vztah mezi energií a hmotností na příkladech z praxe 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	8.22 Kvant a vlny, atomy	Fotoelektrický jev Foton a jeho energie Korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic Kvantování energie elektronů v atomu Spontánní a stimulovaná emise Laser Složení atomového jádra Jaderná energie Radioaktivita přirozená a umělá Syntéza a štěpení jader atomů Řetězová reakce, jaderný reaktor Využití radioaktivity a ochrana životního prostředí ^③	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí a popíše podstatu fotoefektu a jeho využití – vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu – vysvětlí korpuskulárně vlnovou podstatu záření a mikročástic – využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů – rozliší spontánní a stimulovanou emisi záření, objasní princip činnosti laseru – posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance – využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek – vysvětlí stavbu a činnost jaderného reaktoru a jaderné elektrárny – navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	Ch – periodická soustava prvků, kvantová čísla ③ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

NÁMĚTY PRAKTICKÝCH CVIČENÍ

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
6. (2.)	8.24 Absolutní a relativní odchylka měření	Měření základních fyzikálních veličin, absolutní a relativní chyby měření	<ul style="list-style-type: none"> – měří vybrané fyzikální veličiny (délku, hmotnost, objem) – zpracuje a vyhodnotí výsledky měření 	Laboratorní práce jsou zařazována po probrání příslušné látky M – vyjádření neznámé ze vzorce, aritmetické výpočty

	8.25 Termodyna- mika	Měrná tepelná kapacita Měrné skupenské teplo tání	<ul style="list-style-type: none"> – užije termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh – řeší změny skupenství s využitím zákona zachování energie ④ 	④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (přesná komunikace)
	8.26 Mechanické kmitání	Kmitání mechanického oscilátoru – pružinový oscilátor Kmitání kyvadla	<ul style="list-style-type: none"> – určí na základě měření závislost periody a frekvence na parametrech oscilátoru – sestojí graf závislosti periody kmitání n délce kyvadla 	M – práce s grafy
7. (3.)	8.27 Elektrický proud v látkách	Jednoduchý a složený elektrický obvod Ohmův zákon pro uzavřený obvod Určení voltampérových charakteristik spotřebiče, diody, elektrolytu ③	<ul style="list-style-type: none"> – využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů – sestaví podle schématu elektrické obvodu – měří hodnoty elektrického proudu a napětí – sestojí grafické závislosti proudu na napětí 	③ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní
	8.28 Střídavý proud	Měření veličin charakterizujících obvody střídavého proudu – střídavé napětí, střídavý proud, indukance, kapacitance, impedance④	<ul style="list-style-type: none"> – určí na základě měření kapacitu kondenzátoru a indukčnost cívky – sestojí na základě změřených hodnot rezonanční křivku LC obvodu 	

5.9 CHEMIE

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2,5	2	2,5	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova, jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

V 1. a 3. ročníku čtyřletého a 5. a 7. ročníku osmiletého studia je vyčleněno 0,5 hodiny týdně na cvičení, které probíhá jednou za čtyři týdny jako dvouhodinové cvičení, případně jednou za dva týdny jako jednohodinové cvičení (podle typu cvičení), třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř.

V posledním ročníku si žáci mohou vybrat jednoletý volitelný předmět Seminář z chemie.

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí, hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty chemických objektů či procesů.

Žák je veden k

- formulaci chemického problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému,
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledat souvislosti mezi nimi,
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování chemických vztahů a zákonů,
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu chemické poznávací činnosti,
- spolupráci na plánech či projektech chemického poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu chemických faktů ostatním lidem,
- předvídaní průběhu studovaných chemických procesů na základě znalosti obecných chemických zákonů a specifických podmínek,
- předvídaní možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí,
- ochraně životního prostředí, svého zdraví, zdraví ostatních lidí,
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské,
- zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů,
- vede žáky k diskusi při hledání řešení a k prezentacím vlastních postupů – kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské,
- vede žáky k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků – kompetence k učení,
- zařazuje laboratorní práce s využitím digitálních měřicích přístrojů a vzdálených laboratoří – digitální kompetence,
- vede žáky k využívání online zdrojů (včetně multimediálních prezentací a videí) k vysvětlení konkrétních chemických konceptů – digitální kompetence,
- vytváří online kvízy a testy k opakování chemických poznatků – digitální kompetence,
- vede žáky, aby prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	9.1 Obecná chemie	Bezpečnost práce v chemii, vliv pracovních podmínek na zdraví ve škole ④ Soustavy látek a jejich složení Klasifikace a struktura látek Názvosloví anorganických sloučenin Stavba atomu Periodická soustava prvků Chemická vazba a vlastnosti látek Chemické reakce a jejich klasifikace Teplotní změny při chemických reakcích Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha Teorie kyselin a zásad Veličiny a výpočty v chemii ②	<ul style="list-style-type: none"> – využívá základní laboratorní postupy a metody – využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů – předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků – objasní vznik chemické vazby – rozliší různé typy chemických reakcí – využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně – chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích – provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů ② 	<p>Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou</p> <p>② P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>④ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p> <p>M – výpočty F – radioaktivita</p>
	9.2 Anorganická chemie	Vodík a jeho sloučeniny Kyslík a jeho sloučeniny ④ Voda a peroxid vodíku ④ p – prvky a jejich sloučeniny	<ul style="list-style-type: none"> – využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin – charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ④ – uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění – popíše vlastnosti vody a její význam ④ – předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin 	Bi, F – voda a vzduch
6. (2.)	9.3 Anorganická chemie	Základy analytické chemie s – prvky a jejich sloučeniny d – prvky a jejich sloučeniny f – prvky a jejich sloučeniny ④ Únik nebezpečných látek do životního prostředí ④	<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii – využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin – charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ④ 	F – radioaktivita (f- prvky)

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	9.4 Organická chemie	Úvod do organické chemie Klasifikace organických sloučenin a základní principy názvosloví uhlovodíků Uhlovodíky a jejich klasifikace Surovinové zdroje organických sloučenin ④ Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace (halogenderiváty, dusíkaté deriváty) ④	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin – aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů – charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ④ – využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii – charakterizuje halogenové a dusíkaté deriváty uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na životní prostředí ④ 	Z – ropa, zemní plyn, uhlí
7. (3.)	9.5. Organická chemie	Bezpečnost práce v chemii Kyslíkaté deriváty uhlovodíků ④ Heterocyklické sloučeniny ④ Alkaloidy Izoprenoidy Lipidy Sacharidy Proteiny Nukleové kyseliny Syntetické makromolekulární látky Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty ④	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech – aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů s možností využití triviálních názvů – charakterizuje jednotlivé skupiny kyslíkatých derivátů a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich využití v praxi ④ – vysvětlí škodlivý účinek alkoholu na lidské zdraví – vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom – objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech – vysvětlí pojem polymery, zhodnotí jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí – objasní škodlivost pesticidů na lidský organismus 	④ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí Bi – nukleové kyseliny, aminokyseliny, léčiva Z – půda (pesticidy)

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
8. (4.)	9.6 Biochemie	Základy biochemie Enzymy Vitaminy Hormony Metabolické dráhy Metabolismus sacharidů Metabolismus lipidů Metabolismus bílkovin	<ul style="list-style-type: none"> – objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech – charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam – zhodnotí význam biokatalyzátorů (vitaminů, enzymů, hormonů) pro látkovou výměnu (metabolismus) – využívá odbornou terminologii při popisu metabolických dějů 	F – osmóza, difúze Bi-biogenní prvky, hormony, metabolické dráhy
	9.7 Obecná chemie	Klasifikace chemických reakcí Chemické výpočty Termochemie Reakční kinetika a chemická rovnováha Chemie a životní prostředí ④	<ul style="list-style-type: none"> – provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů – zhodnotí chemické výroby a jejich vliv na životní prostředí ④ – zhodnotí využití prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	M – výpočty ④ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	9.8 Ochrana člověka za mimořádných událostí ①	Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události ⑥ Živelní pohromy ⑥ Únik nebezpečných látek do životního prostředí ⑥ Jiné mimořádné události ⑥ První pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel ⑥ Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace ①⑥	<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události ① – prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel ① 	⑥ Integrovaná → 15.2 Výchova ke zdraví: Ochrana člověka za mimořádných událostí ① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
NÁMĚTY PRAKTICKÝCH CVIČENÍ				
5. (1.)	9.9 Bezpečnost práce	Bezpečnost práce v chemické laboratoři ② Práce se sklem	<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje pravidla práce v laboratoři – pracuje bezpečně se sklem 	② P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	9.10 Oddělování složek směsí	Filtrace, destilace, krystalizace ^①	– sestaví jednoduchou aparaturu a oddělí složky směsi	
	9.11 Acidobazické indikátory	Indikátory, pH roztoku ^④	– uvede příklady acidobazických indikátorů – určí kyselost roztoku – určí pH roztoku	^④ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	9.12 Neutralizační titrace	Neutralizační titrace, stanovení alkality pitné vody ^⑤	– dokáže prakticky provést titraci daného roztoku	
	9.13 Rychlost chemické reakce	Závislost rychlosti reakce na teplotě a koncentraci	– ověří své teoretické znalosti – změní závislost rychlosti reakce na teplotě a na koncentraci	^⑤ P4.3 Environmentální výchova: Životní prostředí regionu a České republiky
	9.14 Redoxní rovnice	Vyčíslení redoxní rovnice ^①	– upraví redoxní chemickou rovnici	M – výpočty
	9.15 Vodík, kyslík	Vlastnosti vodíku a kyslíku ^④	– ověří své teoretické znalosti v praxi	^① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	9.16 Sloučeniny p-prvků	Sloučeniny p - prvků	– zkoumá vlastnosti některých sloučenin p-prvků	
	9.17 Analytická chemie	Analytická chemie kvalitativní ^②	– provádí srážecí reakce – určí na základě získaných poznatků neznámý vzorek	
7. (3.)	9.18 Analytická chemie	Analytická chemie kvantitativní ^①	– provede titraci – zjistí neznámou koncentraci vzorku	^① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	9.19 Uhlovodíky	Příprava uhlovodíků ^④ Práce s modely organických sloučenin ^{①②}	– rozliší nasycený a nenasycený uhlovodík – sestaví modely jednoduchých organických sloučenin	^② P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž
	9.20 Alkoholy a fenoly	Vlastnosti alkoholů a fenolů ^④	– provádí prakticky některé reakce s alkoholy a fenoly	^③ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí
	9.21 Organické kyseliny	Vlastnosti organických kyselin	– zkoumá vlastnosti a reakce organických kyselin	^④ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	9.22 Sacharidy	Vlastnosti sacharidů ^③	– rozliší redukující a neredukující sacharid	
	9.23 Lipidy	Vlastnosti tuků a olejů	– připraví mýdlo – zkoumá vlastnosti lipidů	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	9.24 Bílkoviny	Vlastnosti bílkovin	– ověří své teoretické znalosti v laboratoři	

5.10 BIOLOGIE

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2,5	2,5	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Biologie a část obsahu oboru Geologie RVP G vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a dále část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova RVP G. Konkretizace je v následujících tabulkách a přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8 a tabulce 5.15.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená audiovizuální technikou a mikroskopovací technikou, dále kmenové třídy vybavené interaktivními tabulemi, případně učebny výpočetní techniky.

V 1. a 2. ročníku čtyřletého studia a 5. a 6. ročníku osmiletého studia je vyčleněno 0,5 hodiny týdně na cvičení, které probíhá jednou za čtyři týdny jako dvouhodinové cvičení, případně jednou za 2 týdny jako jednohodinové cvičení (podle typu cvičení), třída se dělí na skupiny.

Žáci si mohou v posledním ročníku studia vybrat volitelný předmět Seminář z biologie. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Ve vyučování biologii mají žáci získat ucelenou představu o podstatě života a o jeho rozmanitosti, seznámit se s evolucí organismů a se základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu života, neboť v důsledku převratných poznatků z oblasti molekulární biologie procházejí biologické obory, včetně taxonomie, výraznými změnami. Výuka biologie má i cíle hodnotové, vytvoření a posilování kladného vztahu k přírodě a její ochraně, pochopení ceny života a zdravého životního prostředí.

Žák je veden k

- formulaci biologického problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému,
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi,
- používání adekvátních grafických prostředků k vyjadřování biologických vztahů a zákonů,
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu biologické poznávací činnosti,
- spolupráci na plánech či projektech biologického poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu biologických faktů ostatním lidem,
- předvídaní průběhu studovaných biologických procesů na základě znalosti obecných biologických zákonů a specifických podmínek,
- předvídaní možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí,

- orientaci v přirozených systémech organismů, k poznávání a pojmenování charakteristických představitelů taxonů,
- ochraně životního prostředí, svého zdraví, zdraví ostatních lidí,
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů, populárně vědeckých časopisů, ...), k vyhledávání a vhodné interpretaci informací, včetně informací z internetu – kompetence k učení,
- využívá přednášky a besedy na aktuální témata, návštěvy muzeí, exkurzí, botanické a zoologické vycházky, ... – kompetence k učení,
- vede žáky k výběru a praktickému využívání vhodných pracovních postupů, metod, přístrojů, zařízení a pomůcek pro pozorování přírody, měření a konání experimentů – kompetence k řešení problémů,
- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti a vyjadřovali vlastní názor na používání různých biologických metod a postupů – kompetence komunikativní,
- dbá na bezpečnost práce v učebně, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské,
- zadává úkoly i formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- zadá v každém ročníku žákům ke zpracování projekt s biologickou tematikou, (využívá k tomu i možnosti vyplývající z členství v Klubu ekologické výchovy a v Asociaci škol přidružených k UNESCO), výsledky žáci prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k podnikavosti,
- poskytuje žákům informace o dalších vzdělávacích a pracovních příležitostech zaměřených na biologii – kompetence k podnikavosti,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů,
- zadává žákům projekt s biologickou tematikou, výsledky žáci prezentují a obhajují – kompetence k řešení problémů, kompetence pracovní,
- podporuje žáky ve vytváření prezentací s použitím digitálních nástrojů, které ilustrují biologické principy – kompetence digitální,
- zařazuje laboratorní práce s využitím digitálních technologií – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence digitální,
- vytváří online kvízy a testy k opakování biologických poznatků – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	10.1 Obecná biologie, cytologie	Obecná charakteristika organismů Biologické vědy Vznik a vývoj živých soustav, evoluce ⑤ Taxonomie organismů Buňka – stavba a funkce	<ul style="list-style-type: none"> – odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností ⑤ – porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi – odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci – objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk – vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou Ch
	10.2 Viry, prokaryotní organismy, protista	Stavba a funkce virů ⑤⑥ Stavba a funkce bakterií, sinic ⑤⑥ Stavba a funkce protist ⑤⑥	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy – uvede shodné a rozdílné vlastnosti virů a buněčných organismů – zhodnotí pozitivní a negativní význam virů ⑤⑥ – určí společné a rozdílné znaky bakterií a sinic – charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ⑤⑥ – zhodnotí způsoby ochrany proti virovým a bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby – charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ⑤⑥ 	⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	10.3 Biologie rostlin	Morfologie a anatomie rostlin Fyziologie rostlin Systém a evoluce rostlin Rostliny a prostředí ⑤⑥ Fytogeografie	<ul style="list-style-type: none"> – popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů vegetativních a generativních – objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin – porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin – pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky ⑤ – zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti ⑥ 	Z, IT

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
			<ul style="list-style-type: none"> – posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla ⑤ – zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany ⑥ – vysvětlí hlavní příčiny vegetativní pásmovitosti Země a charakterizuje rostlinná společenstva ⑤ 	
	10.4 Biologie hub	Stavba a funkce hub ⑥ Stavba a funkce lišejníků ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje stavbu, způsoby výživy a rozmnožování hub a lišejníků – pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků – posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků ⑥ 	IT
6. (2.)	10.5 Biologie živočichů	Úvod do biologie živočichů Morfologie a anatomie živočichů Fyziologie živočichů Systém a evoluce živočichů	<ul style="list-style-type: none"> – popíše hierarchické uspořádání živočišného těla – popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav – objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů – charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce 	⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	10.6 Jednobuněční živočichové	Prvoci – významné skupiny Ekologický a zdravotnický význam prvoků ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje prvoky a rozpozná jejich významné zástupce – zhodnotí možný negativní i pozitivní význam prvoků ⑥ 	
	10.7 Významné skupiny bezobratlých živočichů	Morfologie a anatomie bezobratlých Fyziologie bezobratlých Systém a evoluce bezobratlých ⑤ Živočichové a prostředí ⑤⑥	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce – pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy živočichů a uvede jejich ekologické nároky ⑤ – posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti ⑥ – charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci ⑤⑥ 	IT

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	10.8 Strunatci	Morfologie a anatomie strunatců Fyziologie strunatců Systém a evoluce strunatců ⑤ Živočiškové a prostředí ⑥ Etologie Zoogeografie	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje typické znaky jednotlivých podkmenů a tříd strunatců – pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy strunatců a uvede jejich ekologické nároky ⑤ – posoudí význam strunatců v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti ⑥ – charakterizuje působení živočišných druhů na lidskou populaci ⑥ – zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany ⑥ – charakterizuje základní typy chování živočichů 	Z ⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
7. (3.)	10.9 Geologie – složení, struktura a vývoj Země ⑨	Země jako geologické těleso – základní geobiocykly ⑨ Zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země ⑨ Geologická historie Země – geologická období vývoje Země, změny polohy kontinentů, evoluce bioty a prostředí ⑨ Minerály – jejich vznik a ložiska, krystaly a vnitřní stavba, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů ⑨	<ul style="list-style-type: none"> – porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy ⑤⑨ – využívá vybrané metody identifikace minerálů ⑨ – pozná a pojmenuje základní druhy zkamenělin 	Z, Ch, F ⑨ Integrováno →15.3 Geologie: Složení, struktura a vývoj Země
	10.10 Geologické procesy v litosféře ⑩	Magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí, krystalizace minerálů z magmatu ⑩ Zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace ⑩ Metamorfnní procesy – jejich typy, kontaktní a regionální metamorfóza ⑩	<ul style="list-style-type: none"> – analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů ⑩ – určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin ⑩ 	Z, Ch, F ⑩ Integrováno →15.3 Geologie: Geologické procesy v litosféře

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů, mechanismus deskové tektoniky, zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu ⑩	<ul style="list-style-type: none"> – analyzuje různé druhy poruch v litosféře ⑩ – využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů ⑩ 	⑩ Integrované →15.3 Geologie: Geologické procesy v litosféře Z
	10.11 Vznik a vývoj živých soustav	Evoluce – vývoj organismů, darwinismus ⑧ Historický vývoj člověka ⑧	<ul style="list-style-type: none"> – porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi – podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka – charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledek procesu hominizace a sapientace – charakterizuje variabilitu současného lidstva ⑧ 	D, Z, ZSV ⑧ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
	10.12 Biologie člověka	Opěrná a pohybová soustava, stavba a funkce Soustavy látkové přeměny, stavba a funkce Zdravá výživa, specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese ① Soustavy regulační, stavba a funkce Psychohygiena ① Soustavy rozmnožovací Ontogeneze člověka Změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské ③ Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství ①	<ul style="list-style-type: none"> – popíše anatomii lidského těla – využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle – usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých ① – zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace ① – charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru ③ – uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků ③ 	Ch, F, ZSV ① Integrované →15.2 Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví ③ Integrované →15.2 Výchova ke zdraví: Změny v životě člověka a jejich reflexe

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost, preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami^③</p> <p>Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství^②</p> <p>Metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty^③</p> <p>První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách^①</p> <p>Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy^②</p>	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství^③ – podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech^{①④} – zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování^② 	<p>② Integrované →15.2 Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>③ Integrované →15.2 Výchova ke zdraví: Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p> <p>⑦ P4.3 Environmentální výchova: Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>⑧ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
8. (4.)	10.13 Ekologie	<p>Základní ekologické pojmy^⑤</p> <p>Podmínky života^⑥</p> <p>Biosféra a její členění, ekologie populací, společenstev a ekosystémů</p> <p>Ochrana a tvorba životního prostředí^{⑥⑦⑧⑫}</p> <p>Interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny^{⑦⑪}</p>	<ul style="list-style-type: none"> – používá správně základní ekologické pojmy^⑤ – charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí^⑤ – objasňuje základní ekologické vztahy^⑤ – charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí^⑥ – vysvětlí pojem globální změny, globální problémy a globální řešení^{⑥⑧⑫} – uvádí příklady narušujících činností, vysvětlí příčiny, odvodí a navrhne opatření^⑥ – charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR^⑦ – posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí^⑪ – posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu^⑪ 	<p>⑫ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>⑪ Integrované →15.3 Geologie: Člověk a anorganická příroda</p> <p>Z</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
			– vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu ⑦⑩	Z, Ch, F, IT ⑩ Integrováno →15.3 Geologie: Člověk a anorganická příroda
	10.14 Genetika	Molekulární a buněčné základy dědičnosti Dědičnost a proměnlivost, genetika mnohobuněčného organismu Genetika člověka ⑥ Genetika populací ⑥	– využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů – řeší úlohy s aplikací Mendelových zákonů – porozumí metodám výzkumu genetiky člověka – řeší aplikační úlohy z genetiky člověka – analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě ⑥ – používá správně pojem genofond	Ch, M ⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí ⑦ P4.3 Environmentální výchova: Životní prostředí regionu a ČR
NÁMĚTY PRAKTICKÝCH CVIČENÍ				
5. (1.)	1. Laboratorní metody	Práce s mikroskopem Příprava preparátů	– vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (prolíná dalšími tématy) – ovládá práci s mikroskopem, zhotovuje vitální preparáty – zpracovává protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (obdobně v dalších tématech) ② – dodržuje pravidla bezpečné práce ① – vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (prolíná všemi tématy) – účelně pracuje ve skupině (prolíná všemi tématy) ①③ ④	F, Ch ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	2. Cytologie	Pozorování rostlinných buněk, osmotické jevy ⑤	– zhotovuje, pozoruje, zakreslí a vyhodnotí vitální preparáty rostlinných buněk a jejich struktur ⑤	Ch ⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	3. Rostlinná histologie, chemické složení rostlinného těla	Pozorování rostlinných pletiv ⑤ Důkaz bílkovin, sacharidů a tuků ⑥ Rostlinná barviva	<ul style="list-style-type: none"> – zhotovuje, pozoruje, zakreslí a vyhodnotí vitální preparáty rostlinných pletiv ⑤ – pozoruje a popisuje trvalé preparáty rostlinných pletiv připraví filtráty a roztoky látek – barevné reakce pozoruje a pečlivě zaznamenává 	Ch
	4. Rostlinná organologie	Anatomie rostlinných orgánů Srovnávací morfologie ⑤	<ul style="list-style-type: none"> – zhotovuje a vyhodnocuje vitální preparáty rostlinných orgánů – popisuje sledované orgány, metamorfózy orgánů, objasní souvislost struktury a funkce ⑤⑥ 	⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	5. Systematická botanika	Pozorování řas, mechorostů a kaprad'orostů ⑤	<ul style="list-style-type: none"> – výstižně charakterizuje typy stélek řas – pozoruje vnější i vnitřní stavbu mechů a kaprad'orostů 	
	6. Semenné rostliny, herbáře	Rozbor čeledí Práce s botanickým klíčem	<ul style="list-style-type: none"> – určuje rostlinné druhy pomocí botanického klíče ⑤ – sestaví květní vzorec a diagram vybraných rostlin sbírá a popisuje rostliny pro herbář a zakládá herbář ⑤ – poznává dřeviny v zimním období ⑤⑥ – poznává hospodářsky významné rostliny ⑥ 	
	7. Říše hub	Pozorování kvasinek Pěstování a pozorování „plísňovitých organismů“ ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – kultivace a mikroskopické pozorování kvasinek a plísní – nakreslí a popíše sledované struktury a jevy 	
	8. První pomoc	Ošetření základních druhů zranění Neodkladná resuscitace	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje předlékařskou pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách – podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	Výchova ke zdraví
6. (2.)	9. Ekologická pozorování	Životní prostředí Hlinska a okolí (ekologie v terénu) ⑥ Ochrana přírody	<ul style="list-style-type: none"> – využívá obecných údajů o vzájemných vztazích organismů mezi sebou a o jejich vztazích k prostředí – připraví samostatný výstup formou prezentace na zvolené téma 	Z, Ch, IT
	10. Práce se zoologickým materiálem	Zásady bezpečnosti a hygieny práce se zoologickým materiálem ⑥	<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s riziky práce se zoologickým materiálem – důsledně dbá na bezpečnost a hygienu práce 	Výchova ke zdraví

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	11. Prvoci	Mikroskopická pozorování a fyziologické pokusy s jednobuněčnými	– zakládá kultury prvoků – materiál pro pozorování a pokusy s jednobuněčnými ⑤	
	12. Histologie živočichů	Mikroskopická pozorování buněk a tkání živočichů	– připraví a pozoruje mikroskopické preparáty – studuje a popisuje trvalé histologické preparáty – nakreslí a popíše sledované struktury	Ch
	13. Bezobratlí	Cvičení k určování bezobratlých živočichů Srovnávací morfologie členovců	– podle charakteristických znaků správně rozlišuje základní a vybrané doplňkové systematické kategorie – připraví a pozoruje preparáty nejběžnějších částí těl	⑤ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ⑥ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	14. Strunatci	Cvičení k určování obratlovců Etologická pozorování	– podle základních znaků správně rozlišuje taxonomické jednotky ⑤ – dělí živočichy na užitkové, užitečné a škůdce ⑥	
	15. Antropologie	Histologie a organologie člověka	– seznámí se s antropologickými metodami studia lidského těla	Výchova ke zdraví
	16. Mineralogie a petrografie	Určování hornin a nerostů	– využívá vybrané metody identifikace minerálů a hornin – rozliší běžné typy magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin	F, Ch, Geologie

5.11 ZEMĚPIS

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	–	–

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Geografie a dále část obsahu oboru Geologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Multikulturní výchova RVP G Environmentální výchova RVP G a Mediální výchova RVP G. Jejich konkrétní rozpracování a zařazení je uvedeno v následujících tabulkách, dále v kapitole 3.8 a 5.15.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou, případně kmenové třídy vybavené interaktivními tabulemi a učebny výpočetní techniky.

Ve 3. ročníku si mohou žáci vybrat dvouletý volitelný předmět Seminář ze zeměpisu. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Žák je veden k

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému,
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledat souvislosti mezi nimi,
- používání adekvátních grafických prostředků k vyjadřování přírodních vztahů a zákonů,
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu poznávací činnosti,
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem,
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodních zákonů a specifických podmínek,
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí,
- ochraně životního prostředí, svého zdraví, zdraví ostatních lidí,
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, populárně vědeckých časopisů) a internetu, např. na zeměpisných stránkách) – kompetence k učení
- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní

- klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské
- zadává úkoly i formou skupinové práce – kompetence sociální, personální
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, ke zpracování informací a jejich využití při svém studiu a praxi – kompetence k učení
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby (Mapy.cz., Googlemaps, Atlas.mapy.cz.), využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít (IDOS) – kompetence digitální

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	11.1 Úvod do geografie	Vznik a vývoj geografie Rozdělení a význam geografie ③ Předmět geografie	<ul style="list-style-type: none"> – vymezí objekt studia geografie – rozdělí geografii jako vědu – zhodnotí význam geografie pro společnost ③ 	Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou D, ZSV
	11.2 Země jako vesmírné těleso	Tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář ④	<ul style="list-style-type: none"> – porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy④ – rozeznává vesmírná tělesa 	F, M
	11.3 Geografické informace a terénní vyučování	Geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy ① Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém) ③ Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografické exkurze	<ul style="list-style-type: none"> – používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů ③④ – orientuje se s pomocí map v krajině ① – používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii – vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území ① – čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje ①③ 	M ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P2.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy ④ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce ③④		
	11.4 Složení, struktura a vývoj Země ⑮	Země jako geologické těleso – základní geobiocykly ⑮ Zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země ⑮	– porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy ⑮	Bi ⑮ Integrováno →15.3 Geologie: Složení, struktura a vývoj Země
	11.5 Geologické procesy v litosféře ⑮	Magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí, krystalizace minerálů z magmatu ⑮ Zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace ⑮ Metamorfní procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza ⑮ Deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu ⑮⑭	– analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů ⑮ – analyzuje různé druhy poruch v litosféře ⑮ – rozpozná základní typy hornin – využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů ⑮	Bi ⑮ Integrováno →15.3 Geologie: Geologické procesy v litosféře ⑭ P5.5 Mediální výchova: Role medií v moderních dějinách
	11.6 Atmosféra	Složení a struktura atmosféry Všeobecná cirkulace atmosféry Počasí a podnebí Podnebné pásy	– objasní základní mechanismy atmosféry – používá odpovídající terminologii	Bi, F

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	11.7 Hydrosféra (Voda) ⑰	Povrchové vody – jejich rozložení na zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody ④ ⑰ Podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod ① ④ ⑰	– zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu ① ⑰ – hodnotí vodstvo jako základ života a zdroje rozvoje společnosti ④	⑰ Integrováno →15.3 Geologie: Voda
	11.8 Člověk a anorganická příroda ⑱	Vznik a vývoj půd ⑱ Rozšíření půd na Zemi Interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny ① ⑫ ⑱ Práce v terénu a geologická exkurze ⑱	– určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu ⑱ – rozlišuje základní typy půd ⑱ – posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí ① ⑫ ⑱ – posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu ⑱ ⑫ – vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu ⑱ ⑫	⑱ Integrováno →15.3 Geologie: Člověk a anorganická příroda ① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ④ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
	11.9 Biosféra	Biosféra Zonalita a azonalita Hlavní biomy a jejich charakteristika Geografie životního prostředí	– charakterizuje hlavní biomy světa – používá správně základní pojmy	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	11.10 Fyzicko-geografická sféra	Fyzicko-geografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzicko-geografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzicko-geografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí ④ Systém fyzicko-geografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	<ul style="list-style-type: none"> – objasní základní principy členění zemského povrchu – porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí ④ – objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů – objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině – hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti ④ – rozliší hlavní biomy světa 	<ul style="list-style-type: none"> ① P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí ② P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí ④ P5.5 Mediální výchova: Role medií v moderních dějinách
			<ul style="list-style-type: none"> – rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	
	11.11 Krajina	Vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál ②	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi – analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> ② P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí
	11.12 Vývoj interakce příroda – společnost	Prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí ②	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni ② 	ZSV, D

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	11.13 Sociální prostředí	<p>Obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky ④⑤⑨</p> <p>Kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí ④⑤⑦⑧⑨</p> <p>Sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce</p> <p>Světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky</p> <p>Socioekonomická sféra – sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace ④⑤</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ⑤⑨ – analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa ②④⑤⑦⑧⑨ – identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení – zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa – zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů – lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji ⑤ 	<p>④ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>⑤ P2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>⑦ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>⑧ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>⑨ P3.2 Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality</p>
			<ul style="list-style-type: none"> – rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti – vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<p>⑤ P2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>
	11.14 Makroregiony světa – mimoevropské regiony	<p>Jádra, periferie, modelový region, modelové problémy ⑤⑦⑧⑩⑫</p> <p>Afrika</p> <p>Amerika</p> <p>Austrálie a Oceánie</p> <p>Světový oceán</p> <p>Polární oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje na konkrétních územních příkladech makroregionální a globální geografickou dimenzi – lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti ⑤⑦⑧⑩⑫ 	<p>ZSV, D, Bi</p> <p>⑥ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑦ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
6. (2.)	11.15 Makroregiony světa – Asie	Jádra, periferie, modelový region, modelové problémy ⑤⑦⑧⑩⑫ Jihozápadní Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie Střední Asie Zakavkazsko	– rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi – vyhledá na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ⑤⑦⑧⑩⑫	⑤ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑩ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	11.16 Makroregiony světa – Evropa	Jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii ⑥⑦⑧⑩⑫ Severní Evropa Západní Evropa Střední Evropa Jižní Evropa Východní Evropa	– rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi – lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ⑥⑦⑧⑩⑫ – lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie regionů	ZSV, D, Bi ⑫ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
	11.17 Česká republika	Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony ⑧⑩	– zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR ⑩ – lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika ⑧ – vymezí hranice, zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry ČR a porovná s vybranými státy	ZSV, D, Bi ⑤ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑩ P4.3 Environmentální výchova: Životní prostředí regionu a České republiky
	11.18 Místní region	Možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování ⑩	– vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům ⑩	

5.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	–	–

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura v Hudebním oboru RVP G a společný vzdělávací obsah hudebního a výtvarného oboru. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova, které jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

Žáci volí v 5. ročníku osmiletého studia a 1. ročníku čtyřletého studia obor Hudební výchova, nebo Výtvarná výchova.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená některými hudebními nástroji, Orfovým instrumentárem a audiovizuální technikou, lze využít učebny vybavené multimediální technikou, případně učebny výpočetní techniky.

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části jako nepovinnou, povinnou maturitní zkoušku pouze se souhlasem ředitele školy.

Charakteristika a vzdělávací cíle

V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden

- k porozumění hudebnímu umění,
- k projevování se při individuálních i skupinových aktivitách,
- k poznávání zákonitostí hudební tvorby,
- k seznámení se s různými funkcemi hudby,
- porozumění sdělením přenášeným hudebním jazykem,
- k vytváření hodnotících soudů o znějící hudbě,
- k rozvíjení své hudební schopnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností,
- organizuje práci formou společných projektů, rozvíjí tak schopnosti týmové práce a zodpovědnosti jedince za společné dílo,
- organizuje návštěvy koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuluje jejich vztah k hudbě, rozvíjí kulturní rozhled,
- zadává žákům referáty a samostatné práce ke skupinovému či samostatnému zpracování a prezentaci,
- vede žáky k vytváření vlastních hudebních skladeb pro hudební tvorbu (například Audacity) – kompetence digitální,

- vede žáky ke tvorbě hudebních videí k vybraným skladbám pomocí digitálních technologií – kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	12.1 Produkce	<p>Vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice ①②③</p> <p>Instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduché aranžmá), orientace v notovém zápisu, moderní hudební nástroje a digitální technologie ①②③</p> <p>Hudebně pohybové činnosti – pohyb hudby a gesto, tanec jako způsob komunikace, pohybové etudy ①②③</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kultivuje svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu – uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě – orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních a vokálně instrumentálních písní a skladeb a tyto skladby realizuje – přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehumánních myšlenek a představ – reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů 	<p>Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou</p> <p>TV</p> <p>① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>
	12.2 Recepce a reflexe ②③	<p>Hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby ①②</p> <p>Vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální ②, periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní) ③, charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů (vývoj hudby) ③, průniky, syntézy, hledání nových cest</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává podstatné hudební znaky v proudu znějící hudby, – rozpoznává hudebně výrazové prostředky užit ve skladbě – uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku – orientuje se ve vývoji hudebního umění ④ – uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách – rozlišuje hudební styly podle charakteristických hudebních znaků – popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<p>④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑤ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>ČJ, D, VV</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě Interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby ②, zařazení díla do historického a sociálního kontextu ④, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> – nalezne na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) důležité znaky tvorby a interpretace – popíše, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta ④ 	<ul style="list-style-type: none"> ② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních ③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž
	12.3 Umělecká tvorba a komunikace	Umělecký proces a jeho vývoj ④ – znaková podmíněnost chápání světa; znakové systémy jednotlivých druhů umění, historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění), prezentace uměleckého díla ② Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj ②③; předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu ② – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny, umělecká a mimoumělecká znakovost	<ul style="list-style-type: none"> – vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě ② – vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční – na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci – uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	Integrovaní téma hudebního a výtvarného oboru ČJ, D, VV

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
6. (2.)	12.4 Produkce	<p>Vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) ①②③</p> <p>Instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů, orientace v notovém a grafickém zápisu instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a počítač, hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) ① ②③</p> <p>Hudebně pohybové činnosti – pohyb hudby a gesto ①③; tanec jako způsob komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> – využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě – orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, i vokálně-instrumentálních písní a skladeb a na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje – využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, klavíry ve spojení s digitálními technologiemi) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních a nehudebních myšlenek a představ – reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím 	<p>① P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>
	12.5 Recepce a reflexe ②③	<p>Hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo, hudebně výrazové prostředky, hudební forma</p> <p>Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby ①</p> <p>Vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální ②</p> <p>Hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla, k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	<p>② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>zboží ②, estetická a umělecká hodnota hudebního díla hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití ⑦</p> <p>Hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi</p> <p>Hudební skladatel a interpret, interpretace hudebního díla, umělecký provoz</p> <p>Interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby ②③, zařazení díla do historického a sociálního kontextu ②, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení</p> <p>Hudba 20. století až po současnost ④</p> <p>Různorodost žánrů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla ④ – odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích ⑦ – uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě a popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání ② – popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla), ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta. možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje ④ – uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, a pocitů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, anebo ji odmítnout – vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti – interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností, vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit – upozorní na znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat 	<p>② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>③ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑥ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy</p> <p>⑦ P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>⑧ P5.5 Mediální výchova: Role medií v moderních dějinách</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	12.6 Umělecká tvorba a komunikace	Umělecký proces a jeho vývoj – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla, mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu ②⑤ – umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy), subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané ②	<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ – dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu – objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu – vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti – uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku, snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	Integrovaní téma hudebního a výtvarného oboru Průřezová témata ② P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑤ P5.5 Mediální výchova: Role medií v moderních dějinách

5.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	–	–

Realizuje obsah Výtvarného oboru RVP G vzdělávací oblasti Umění a kultura a společný vzdělávací obsah hudebního a výtvarného oboru. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova, které jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

Žák si volí v 5. ročníku osmiletého studia a 1. ročníku čtyřletého studia obor Hudební výchova, nebo Výtvarná výchova. Při počtu žáků v daném oboru nižším než 12 rozhoduje o otevření oboru ředitel školy, z organizačních důvodů mohou být spojovány skupiny žáků odpovídajícího ročníku.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna. V prvních dvou ročnících čtyřletého studia a vyššího osmiletého studia si mohou žáci zvolit nepovinný předmět Výtvarná výchova zaměřený na keramiku.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí ve škole i ve svém domově,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, sociální a personální,
- organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, sociální a personální,

- organizuje žákům práci individuální, ale i práci formou větších projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnosti jedince za společné dílo – kompetence sociální, kompetence personální, kompetence občanské a kompetence k podnikavosti,
- vede žáky k plánování a organizování pracovní činnosti a k efektivnímu využití poznatků při strategii učení a podporuje proces vlastního učení a myšlení žáka – kompetence k učení,
- navozuje vhodné metody řešení problémů s dříve získanými vědomostmi a vede žáky k analytickému a kritickému myšlení při tvořivém použití představivosti a intuice – kompetence k řešení problémů,
- podporuje žáky ve vytváření prezentací a animací s použitím digitálních nástrojů – kompetence digitální,
- vede žáky k využívání online zdrojů, online obrazových galerií – kompetence digitální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	13.1 Znakové systémy výtvarného umění	<p>Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</p> <p>Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu ②</p> <p>Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci ③</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu ③ (antická mimezis, fotografie, film) – koláž, inspirace mediálními prostředky – proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média), princip náhody (dadaismus) – pohyb těles, figura v prostoru (malba, pastel)② 	<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy – charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků – své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů, jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci – vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií – rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření – chápe širší souvislosti společenského vývoje a na základě svých zkušeností dovede objasnit odlišnosti jednotlivých uměleckých směrů – na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace – nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů – samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění 	<p>Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>④ P3.2 Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<ul style="list-style-type: none"> – relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne) ⑨ – tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) ⑩ – vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) – kompozice na základě konkrétních objektů v kontrastu s linií ⑨ 		<p>⑨ P3.2 Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>⑩ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>
	13.2 Umělecká tvorba a komunikace	<p>Umělecký proces a jeho vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění); prezentace uměleckého díla ②③ 	<ul style="list-style-type: none"> – vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě – vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční – na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci – uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho 	<p>Integrovaní téma hudebního a výtvarného oboru</p> <p>② P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj; předpoklady tvorby, interpretace a recepcce uměleckého díla; ⑦ mimovědomá a uvědomělá recepcce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta ① – symbol pro své vlastní vyjádření, redukce tvarů	vznikem souvisejí – vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti – objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ⑦ P2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
6. (2.)	13.3 Obrazové znakové systémy	Vizualně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace Interakce s vizualně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta Uplatnění vizualně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační ③④	– na konkrétních příkladech uměleckých děl porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění apod. s důrazem na výtvarné umění – rozpoznává specifčnosti různých vizualně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci – v konkrétních příkladech vizualně obrazných znakových vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky – objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizualně obrazného vyjádření – na příkladech vizualně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě – na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizualně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ④ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
			<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání – při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření – na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	
	13.4 Znakové systémy výtvarného umění	<p>Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> – taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart) – osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce) práce s barevností, skvrny, cákance, fixace, kontrasty – vztah slova a obrazu (lettrismus), vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění) ①③ – požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, 	<ul style="list-style-type: none"> – nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů – na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl – na konkrétních příkladech vysvětlí jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní a sociální a jaký vliv mají tato působení na utváření postojů a hodnot – rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření – vědomě pracuje s vizuálně obraznými vyjádřeními při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti smyslového vnímání 	<p>① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak – práce s papírem, volná kompozice reklamy a užitého umění (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace struktury (umění nových médií) ⑩ ⑫	<ul style="list-style-type: none"> – experimentuje samostatně s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění – orientuje se v uměleckých směrech 1. a 2. poloviny 20. století, porovnává jejich proměny z hlediska vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ⑩ P5.2 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy ⑫ P5.4 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií
	13.5 Umělecká tvorba a komunikace	Úloha komunikace v uměleckém procesu <ul style="list-style-type: none"> – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; ③ umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) ③ a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu; ⑥ subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané ⑩ 	<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ – dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	Integrované téma hudebního a výtvarného oboru Průřezová témata ③ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑥ P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ⑧ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑩ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

5.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP G vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova, které jsou konkretizovány v následujících tabulkách a jejich přehled uveden v tabulce kapitoly 3.8.

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky, z organizačních důvodů může docházet ke spojování žáků ze dvou po sobě jdoucích ročníků.

Žáci 1. ročníku čtyřletého studia a 5. ročníku osmiletého studia absolvují pětidenní lyžařský výcvikový kurz, žáci 3. ročníku čtyřletého studia a 7. ročníku osmiletého studia absolvují pětidenní sportovní kurz zaměřený na letní sporty. U žáků, kteří se kurzu nemohou zúčastnit z různých důvodů, rozhoduje ředitel školy na návrh vyučujícího individuálně o způsobu nahrazení. Jedenkrát ročně se žáci mohou zúčastnit jednodenního lyžařského zájezdu pořádaného školou.

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním, nově také lezeckou stěnou, v posilovně, dále ve venkovních sportovních areálech určených zejména na hry a atletiku a v pronajatých specializovaných prostorách patřících městu (např. krytý bazén, zimní stadion).

Žáci se kromě povinné výuky mohou účastnit nepovinného předmětu Sportovní hry s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti

Předmět Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Směřuje k získávání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví své i širší komunity.

Žák je veden k

- osvojení dovedností a rozvoji pohybových dovedností, potřebných k využití různého sportovního náradí a náčiní,
- seznámení se s teoretickými poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinku fyzické zátěže na organismus,
- seznámení se s návody na korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení,
- naplánování si svých fyzických aktivit přiměřeně svým fyzickým možnostem,
- poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu,
- poznání svých pohybových možností a zájmů,
- připravenosti na různé sociální role, které vyžadují spolupráci,
- prevenci úrazů a k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních,
- správnému životnímu stylu pro duševní zdraví,

- ušlechtilým myšlenkám spojených se sportem, fair play a olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- předkládá různé modelové situace (zejména ve sportovních hrách), ve kterých se žáci snaží orientovat a hledat nejlepší řešení, vyjádřit svoje názory, hájit svá stanoviska – kompetence k řešení problémů,
- vede žáky, aby ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít – kompetence digitální (aplikace VOS: Pečuj o duševní zdraví, aplikace Záchranka),
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků a tím motivuje žáky k jejich využívání – kompetence digitální (Aplikace Garmin, aplikace Yazio).

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
5. (1.)	14.1 Činnosti ovlivňující zdraví	Zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy ⑤ Svalová nerovnováha – rozcvičení Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování Individuální pohybový režim Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ③ Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v běžném prostředí První pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění; improvizovaná první pomoc v podmínkách zimní sportovní činnosti ⑤	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá různé způsoby zahřátí a přípravy pohybového systému, strečink a jiné druhy protahovacích cvičení – upraví pro vlastní potřeby a vhodně používá konkrétní kondiční programy – projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu – uplatňuje účelné a bezpečné chování v běžném prostředí – zná zásady první pomoci při sportovních úrazech, poskytne improvizovanou první pomoc 	<p>Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací s návazností na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p> <p>Učivo je zařazeno s ohledem na případné zdravotní omezení</p> <p>Označení a význam průřezových témat čísla platí pro tento předmět, význam vypsán na každé stránce jen jednou</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p>
	14.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Pohybové dovednosti a pohybový výkon nástupové tvary a přesuny Pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní ③⑦ Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení Pohybové hry různého zaměření ④ Gymnastika – modifikace, rovnovážné stoje a postoje; přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s náčiním Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – základní kroky – aerobik, tanec)	<ul style="list-style-type: none"> – postupně si osvojuje pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů – usiluje o zvládnutí základních postupů rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a o své pohybové sebezdokonalení – respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Úpoly – základy sebeobrany, úpolové hry</p> <p>Atletika – běh na dráze (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky a do dálky; hody</p> <p>Sportovní hry – herní kombinace a herní činnosti jednotlivce (fotbal, florbale, volejbal, basketbal, stolní tenis) ②③④⑤⑥</p> <p>Plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik; skoky do vody</p> <p>Lyžování – běžecké, sjezdové; snowboarding ⑥</p> <p>Bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí ⑧⑨</p> <p>Další moderní a netradiční pohybové činnosti – činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků (ringo, frisbee, softbal, badminton) ②③④</p> <p>Lanové aktivity (základy bezpečného lezení, slaňování) ③⑤⑧⑨</p> <p>Spinning</p> <p>Bruslení (lední hokej, jízda vpřed i vzad, jednoduchý skok) ④⑤</p> <p>Posilování</p>		<p>Poznámky</p> <p>lyžování – žákům je nabídnut týdenní lyžařský kurz (předem dle materiálních podmínek a možností personálního zajištění), žák si volí výuku snowboardingu, sjezdového lyžování, běžeckého lyžování; přednáška člena Horské služby dle dané situace</p> <p>plavání – podle možností maximálně 4krát ročně</p> <p>lanové aktivity – dle zájmu žáků</p> <p>spinning – podle zájmu</p> <p>posilování – lze využít posilovnu i v plaveckém areálu</p> <p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑧ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>⑨ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	14.3 Činnosti podporující pohybové učení	Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech ③ Sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita ③ Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – propagace ③ Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role ⑤ Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem Olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu ②⑦ Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických událostí	<ul style="list-style-type: none"> – užívá různé komunikační prostředky při spolupráci v týmu, zná základní tělocvičné pojmy – používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje – vytvoří propagační materiál na nástěnku TV – respektuje zjednodušená pravidla osvojených sportů – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva – jedná fair play, uvědomuje si neslučitelnost podpůrných látek s etikou sportu – dokáže se orientovat v úspěších našich sportovců v důležitých soutěžích 	<p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
6. (2.)	14.4 Činnosti ovlivňující zdraví	Zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy Svalová nerovnováha – příčiny a testy svalové nerovnováhy; rozcvičení Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; regenerace ③ Individuální pohybový režim	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní testy zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy, chápe význam testů a orientuje se v naměřených hodnotách – vhodně používá konkrétní kondiční programy – zvládá základní ZP rozcvičení a přípravu organismu na pohybové zatížení, připraví a samostatně vede rozcvičení 	učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací s návazností na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo učivo je zařazeno s ohledem na případné zdravotní omezení

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí ⑤	<ul style="list-style-type: none"> – v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace – používá vyrovnávací cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení – vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití – uplatňuje bezpečné chování v různém prostředí 	
	14.5 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení</p> <p>Pohybové hry různého zaměření ④</p> <p>Gymnastika – akrobacie (vazby akrobatických prvků); přeskoky a cvičení na nářadí (kruhy); cvičení s náčiním</p> <p>Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (krokové variace, určeno především děvčatům – aerobik, joga)</p> <p>Úpoly – základy džudo, úpolové hry</p> <p>Atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky a do dálky; hody, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace jednotlivce v podmínkách utkání (fotbal, florbal, volejbal, basketbal, stolní tenis) ②③④⑤⑥</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postupně zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – vytváří na základě ukázek pohybových dovedností vlastní pohybové vzorce a postupy – navrhuje postupy a řešení zadaného úkolu na základě osvojených pohybových dovedností, spolupracuje s ostatními žáky v týmu 	<p>Poznámky</p> <p>lyžování – žákům je nabídnut jednodenní lyžařský zájezd</p> <p>plavání – podle možností maximálně 4krát ročně</p> <p>lanové aktivity – dle zájmu žáků</p> <p>spinning – podle zájmu</p> <p>posilování – lze využít posilovnu i v plaveckém areálu</p> <p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik; skoky do vody; záchrana tonoucího</p> <p>Lyžování – běžecké, sjezdové (zdokonalení již dříve naučených technik); snowboarding (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle materiálních podmínek školy) ⑥⑧⑨</p> <p>Další moderní a netradiční pohybové činnosti – činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků (ringo, frisbee, softbal, badminton) ②③④</p> <p>Lanové aktivity (základy bezpečného lezení, slaňování) ③⑤⑧⑨</p> <p>Spinning</p> <p>Bruslení (lední hokej, jízda vpřed i vzad, základy krasobruslení – pirueta) ④⑤</p> <p>Posilování</p>		<p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑧ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>⑨ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>
	14.6 Činnosti podporující pohybové učení	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech ③</p> <p>Sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita (letní sporty) ③</p> <p>Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – dokumentace ③</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Sportovní role ⑤</p>	<ul style="list-style-type: none"> – užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího cvičení a organizátora soutěží – rozpoznává a respektuje gestikulace rozhodčího a reaguje na ně – zdokumentuje sportovní akci – volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje – respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch svého družstva 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <p>Olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu ②⑦</p> <p>Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických událostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sleduje některé pohybové výkony, sportovní výsledky, zpracovává podle pokynů naměřená data a vyhodnocuje výsledky, prezentuje různou formou – naplňuje myšlenky olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
7. (3.)	14.7 Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy, relaxační cvičení, posilovací cvičení, protahovací cvičení</p> <p>Zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže</p> <p>Individuální pohybový režim</p> <p>Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) ③</p> <p>První pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností ⑤</p>	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úroveň zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití – usiluje o pozitivní změny ve svém životě souvisejících s vlastním zdravím a zdravím druhých – používá vyrovnávací cvičení zaměřené na prevenci a korekci svalové nerovnováhy – upraví pro vlastní potřeby a vhodně používá konkrétní kondiční programy – uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí – poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách 	<p>učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací s návazností na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo učivo je zařazeno s ohledem na případné zdravotní omezení</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	<p>14. 8 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení Pohybové hry různého zaměření ④ Gymnastika – akrobacie (sestavy osvojených prvků); přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním) Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – sestavy – aerobik, joga) Úpoly – sebeobrana; aikido (základem sebeobrana, rozsah ostatních činností je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího a zájem žáků) Atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky a do dálky; hody, vrh koulí Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (fotbal, florbal, volejbal, basketbal, stolní tenis), rozhodování sportovních her dle pravidel ②③④⑤⑥</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zdokonaluje osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů – uvědomuje si kvalitu stěžejních částí pohybu, snaží se označit zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně 	<p>Poznámky plavání – dle možností maximálně 4krát ročně turistika, pobyt v přírodě – žákům je nabídnut týdenní sportovní kurz pobytu v přírodě (všech činností se účastní dle zdravotního stavu při dodržování všech bezpečnostních pravidel) lanové aktivity – podle zájmu žáků a možnosti výuky spinning – dle zájmu a možnosti výuky posilování – využití školní posilovny a posilovny v plaveckém areálu</p> <p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině (i podle mapy, buzoly), orientační běh, přespolní běh, základy kanoistiky, orientace podle mapy, cykloturistika, příprava a likvidace tábořiště ②③</p> <p>Plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik</p> <p>Další moderní a netradiční pohybové činnosti – činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků (ringo, frisbee, softbal, badminton) ②③④⑥</p> <p>Lanové aktivity (základy bezpečného lezení, slaňování) ③⑤⑧⑨</p> <p>Spinning</p> <p>Bruslení (lední hokej, jízda vpřed i vzad, základy krasobruslení – pirueta, jednoduchý skok) ④⑤</p> <p>Posilování</p>		<p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑧ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>⑨ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p>
	14.9 Činnosti podporující pohybové učení	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech ③</p> <p>Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace ⑤</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Sportovní role ⑤</p> <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – rozhoduje třídní nebo školní utkání, soutěže v osvojených sportech – orientuje se v základních historických faktech týkajících se úspěchů českého sportu v historii a současnosti 	

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		Olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu ^{②⑤⑦} Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických událostí		② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
8. (4.)	14.10 Činnosti ovlivňující zdraví	Zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy Svalová nerovnováha – příčiny a testy svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž – předcházení zátěžovým situacím, stresům, zvládání zátěžových situací ^③ Individuální pohybový režim ^⑤	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity – ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy – využívá vhodné soubory, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci – připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení – uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí 	učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací s návazností na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo učivo je zařazeno s ohledem na případné zdravotní omezení ③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	14.11 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Pohybové dovednosti a pohybový výkon Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení Pohybové hry různého zaměření ^④ Gymnastika – akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním), vlastní sestavy	<ul style="list-style-type: none"> – provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů – zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení – posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně 	④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace ⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům) – vlastní skladby – aerobic, tanec, joga</p> <p>Úpoly – sebeobrana (základem je sebeobrana, rozsah ostatních činností je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího a zájem žáků)</p> <p>Atletika – skok do výšky (druhý styl – stredl, flop)</p> <p>Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (fotbal, florbal, volejbal, basketbal, stolní tenis – alespoň 2), uspořádání turnaje ②③④⑤⑥</p> <p>Plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik</p> <p>Další moderní a netradiční pohybové činnosti – činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků (ringo, frisbee, softbal, badminton ②③④)</p> <p>Lanové aktivity (základy bezpečného lezení, slaňování) ③⑤⑧⑨</p> <p>Spinning</p> <p>Bruslení (lední hokej, jízda vpřed i vzad, základy krasobruslení – kombinace) ④⑤</p> <p>Posilování</p>		<p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑧ P4.1 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>⑨ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí</p> <p>Poznámky plavání – dle možností maximálně 3krát ročně lanové aktivity – podle zájmu žáků a možnosti výuky spinning – dle zájmu a možnosti výuky posilování – využití školní posilovny volejbal – vánoční turnaj lední hokej – zápas proti vyučujícím</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	14.12 Činnosti podporující pohybové učení	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech ③⑥</p> <p>Sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita</p> <p>Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace ③</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Sportovní role ⑤⑥</p> <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <p>Olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu ②⑦</p> <p>Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických událostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží – připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci – respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech – respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva – sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje – aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne</p> <p>⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž</p> <p>⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

5.15 INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Tematické okruhy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G jsou integrovány v předmětu Základy společenských věd (ZSV). Tematické okruhy vzdělávacího oboru Člověk a zdraví RVP G jsou integrovány v předmětech Biologie (Bi), Základy společenských věd (ZSV) a Chemie (Ch). Tematické okruhy vzdělávacího oboru Geologie RVP G jsou integrovány v předmětech Biologie a Zeměpis (Z).

Následující tabulka udává přehled o zařazení jednotlivých tematických okruhů odpovídajících RVP G těchto oborů v ročnících a předmětech. Očekávané výstupy žáků i příslušné učivo jsou zapracovány přímo v osnovách uvedených předmětů. Číslo u předmětu udává místo v učebních osnovách daného předmětu, kde jsou zařazeny výstupy a učivo.

Vzdělávací obor	Tematický okruh	Integrace – odkaz
15.1 Člověk a svět práce	Trh práce a profesní volba	6. (2.) roč. – ZSV 7.11
	Pracovně právní vztahy	6. (2.) roč. – ZSV 7.10
	Tržní ekonomika	7. (3.) roč. – ZSV 7.12
	Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	7. (3.) roč. – ZSV 7.13
	Finance	7. (3.) roč. – ZSV 7.14
15.2 Výchova ke zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví	5. (1.) roč. – ZSV 7.2 7. (3.) roč. – Bi 10.12
	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	6. (2.) roč. – ZSV 7.5, 7.8
	Změny v životě člověka a jejich reflexe	5. (1.) roč. ZSV 7.3 6. (2.) roč. ZSV 7.5 7. (3.) roč. Bi 10.12
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	5. (1.) roč. ZSV 7.2 6. (2.) roč. ZSV 7.5, 7.9 7. (3.) roč. Bi 10.12
	Ochrana člověka za mimořádných událostí	8. (4.) roč. Ch 9.8
15.3 Geologie	Složení, struktura a vývoj Země	5. (1.) roč – Z 11.4 7. (3.) roč. – Bi 10.9
	Geologické procesy v litosféře	5. (1.) roč. – Z 11.5 7. (3.) roč. – Bi 10.10
	Voda	5. (1.) roč. – Z 11.7
	Člověk a anorganická příroda	5. (1.) roč. – Z 11.8 8. (4.) roč. – Bi 10.13

6 PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Stupně prospěchu a kritéria hodnocení žáků

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se používá klasifikace a výsledky se hodnotí těmito stupni prospěchu podle stupně plnění příslušných kritérií hodnocení:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně vyvozovat nové závěry ze získaných vědomostí. V laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje. Činí samostatné závěry z prováděných činností. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb

2 – chvalitebný – žák je schopen samostatně a případně s drobnými chybami řešit zadané úkoly. Dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí. V laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb

3 – dobrý – žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti. Při jeho činnosti je třeba občas nápovědy učitele. V laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvozovat závěry. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky

4 – dostatečný – žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly. Dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je. Při samostatné práci je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje. Pod vedením učitele dokáže vyvodit i závěry. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb

5 – nedostatečný – žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly. Stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky. Při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení problému. V laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje. Nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry. Zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu.

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „**nehodnocen(a)**“.

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „**uvolněn(a)**“.

Chování žáka a kritéria jeho hodnocení

Chování žáka se v denní formě vzdělávání hodnotí těmito stupni hodnocení podle následujících kritérií:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se chyby napravit

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tzn. dopouští se vůči nim závažných přestupků nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob

3 – neuspokojivé – chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se tak závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob. Záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení na konci prvního a druhého pololetí příslušného školního roku vyjadřuje stupni:

a) Prospěl(a) s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném nebo povinně volitelném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných a povinně volitelných předmětů není horší než 1,50 a současně chování žáka je hodnoceno jako velmi dobré

b) Prospěl(a) – není-li klasifikace v žádném z povinných nebo povinně volitelných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný

c) Neprospěl(a) – je-li klasifikace v některém povinném nebo povinně volitelném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný

d) Nehodnocen(a) – žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Zásady klasifikace žáka

Klasifikaci provádí a za její úroveň zodpovídá příslušný vyučující. Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které postupně získává v průběhu celého klasifikačního období těmito způsoby:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Přitom učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a tuto klasifikaci odůvodní
- čtvrtletními, pololetními nebo ročníkovými pracemi předepsanými osnovami daného předmětu. Počet těchto prací oznámí vyučující žákům na začátku klasifikačního období, konkrétní termín jejich vypracování alespoň 2 týdny předem. V jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu písemnou práci tohoto charakteru. Tyto termíny koordinuje třídní učitel

- různými dalšími druhy zkoušek (orientační ústní či písemné, grafické, praktické, pohybové).

Kritéria vlastního hodnocení žáků

- sebehodnocení žáků nenahrazuje klasické hodnocení žáka pedagogem, jeho úkolem je pouze doplnění a rozšíření evaluačních procesů, zvýšená aktivizace žáků
- žák za aktivní účasti třídního učitele a vyučujících jednotlivých předmětů se při sebehodnocení soustředí na následující oblasti:
  - vlastní zodpovědnost vůči školní přípravě
  - stupeň motivace k učení
  - výše sebedůvěry ve vlastní výkony
  - úroveň vztahů žáka k třídnímu kolektivu
- při vlastním hodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - oblasti, které zvládá a ve kterých se mu již daří
  - místa, v jejichž zvládnutí má ještě rezervy
  - určení směru svého individuálního postupu
- sebehodnocení žáků je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje jejich sebeúctu a sebevědomí, je nenásilně uplatňováno v procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků
- pedagog vede žáka k poznání, že známky z klasifikace by neměly být jediným zdrojem jeho motivace

Povinnosti učitele při provádění klasifikace

- oznámí žákům na začátku klasifikačního období minimální počet známek z ústního zkoušení stanovený rozhodnutím předmětové komise pro příslušný předmět
- opraví písemné práce do 10 dnů po jejich napsání a seznámí žáky s jejich klasifikací, umožní jim nahlédnout do vlastních opravených prací
- archivuje předepsané písemné práce nejméně po dobu dvou let
- při klasifikaci dodržuje zásady obecného pedagogického taktu, zejména:
  - uvědomuje si, že smyslem zkoušení žáka není nacházet mezery v jeho vědomostech, ale hodnotit to, co žák zvládá a umí
- u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení přihlíží k charakteru poruchy a respektuje doporučení pedagogicko – psychologické poradny
- nehodnotí žáka bezprostředně po jeho návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- při klasifikaci se nenechává ovlivnit chováním žáka

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají v následujících případech:

- koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění
- koná-li komisionální přezkoušení dle § 69 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, přitom se postupuje podle vyhlášky MŠMT ČR č. 374/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři

Komise pro tyto zkoušky je jmenována ředitelem školy. Komise je tříčlenná, jedním členem komise je zpravidla třídní učitel žáka. O průběhu a výsledku zkoušky se pořizuje písemný záznam. Další podrobnosti týkající se konání komisionální zkoušky stanoví ředitel školy a zveřejní je na přístupném místě ve škole. Obsah komisionální zkoušky odpovídá obsahu učiva za dané klasifikační období (zpravidla pololetí).

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy se provádí v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, v platném znění.

Kritéria evaluace jsou stanovována ředitelem školy na počátku příslušného evaluačního období po projednání v pedagogické radě školy. Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně (např. hospitační činnost vedení školy nebo vzájemné hospitace, apod.), některé v ročních intervalech (výroční zpráva o činnosti školy, zpráva o hospodaření školy, hodnocení preventivní činnosti, environmentální výchovy, atd.), jiné ve dvouletých intervalech (rozbor učebního plánu školy, nabídka volitelných předmětů, atd.). Sumarizace je v souladu s příslušnou vyhláškou prováděna pravidelně v tříletých intervalech v souhrnné zprávě. Součástí této zprávy je i stanovení priorit práce školy pro následující období.

Nástroje, kritéria, cíle a výstupy jednotlivých hodnotících činností ve všech oblastech hodnocení jsou shrnuty v následujících tabulkách:

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Nástroj	Provádí	Časové vymezení	Kritéria	Výstup
materiální vybavení – investice	dotazník pro učitele	všichni učitelé, vedení školy	jaro	vybavenost školy	vyhodnocení stavu a investiční záměr, zpracuje vedení školy
materiální vybavení – didaktická technika, učební pomůcky a učebnice	dotazník, analýza stavu	všichni učitelé, předsedové předmětových komisí, vedení školy	průběžně, analýza jaro	vybavenost jednotlivých kabinetů	vyhodnocení stavu, zpracuje vedení školy na základě údajů předsedů předmětových komisí, nákup
personální situace	rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	výroční zpráva, zpracuje ředitel školy
vnější okolnosti	rozbor stavu	vedení školy spolu s předsedy předmětových komisí	začátek školního roku	finanční zabezpečení, vztah se zřizovatelem, zájem o studium	zpráva, zpracuje vedení školy

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči

Cíle	Nástroj	Provádí	Časové vymezení	Kritéria	Výstup
podpora žákům s SPU	souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, výchovný poradce	začátek školního roku	výsledky studia žáků s SPU	záznamy třídních učitelů, záznamy výchovného poradce
podpora talentovaným žákům	souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, zástupce ředitele	začátek školního roku	výsledky studia talentovaných žáků	záznamy třídních učitelů, souhrn zástupce ředitele
spolupráce s rodiči	dotazník pro rodiče, analýza třídních schůzek	vedení školy, třídní učitelé	jaro, průběžně	výsledky dotazníkového šetření, spokojenost rodičů	vyhodnocení dotazníků, zápisy třídních schůzek

Průběh vzdělávání

Cíle	Nástroj	Provádí	Časové vymezení	Kritéria	Výstup
hospitační činnost	hospitace, dlouhodobější srovnávání	ředitel školy, zástupce ředitele, předsedové předmětových komisí	průběžně	podle hospitačního záznamu, kvalita výuky	hospitační záznamy, obecné závěry z hospitací, doporučení předmětových komisí, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
hodnocení učitelů žáky	dotazník pro žáky	žáci	jaro	hodnotící škála	výsledek dotazníku, doporučení předmětových komisí, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
hodnocení učitelů vedením školy	autoevaluační dotazník, rozhovor	každý učitel, vedení školy	příprava celý rok, závěr červen	hodnotící škála	závěr rozhovoru, stanovení úkolů pro vyučující a předmětovou komisi, stanovení osobního příplatku
výuka volitelných předmětů	statistické rozbory, dotazník pro žáky	vedení školy, výchovný poradce	druhé pololetí	korelace s volbou VŠ, spokojenost žáků s nabídkou (počty přihlášených žáků)	souhrn údajů, nabídka volitelných předmětů pro příští rok, případné úpravy ŠVP
mimovýukové aktivity, exkurze, projekty, kurzy, mezinárodní aktivity, ...	hodnocení uskutečněných akcí, jejich celkové posouzení	vedoucí akcí, vedení školy	po skončení akce, druhé pololetí	úspěšnost a přínos akce, vhodnost organizace a celková koncepce	zpráva, případné návrhy na změny a doporučení předmětových komisí
prevence soc. patologických jevů	hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a dalšími organizacemi	minimální program prevence na příští období

Řízení školy, DVPP

Cíle	Nástroj	Provádí	Časové vymezení	Kritéria	Výstup
hodnocení práce vedení školy učители	dotazník pro učitele	učitelé	jaro – léto	položky dotazníku	souhrnná zpráva a návrh změn – provede vedení školy
hodnocení úrovně komunikace uvnitř pedagogického sboru	dotazník pro učitele, analýza stavu	učitelé, vedení školy	jaro – léto	položky dotazníku, aktivita učitelů	souhrnná zpráva a návrh změn – provede vedení školy
hodnocení stavu DVPP	dotazník pro učitele	učitelé, vedení předmětových komisí, vyhodnotí vedení školy	zima	zapojení učitelů, míra využití, počty akcí	statistický souhrn, plán DVPP na další období

Výsledky práce školy

Cíle	Nástroj	Provádí	Časové vymezení	Kritéria	Výstup
výsledky práce školy	rozběr předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání finančních prostředků, využívání možností školy	výroční zpráva, plán hlavních úkolů školního roku, autoevaluační zpráva, revize a úpravy ŠVP
uplatnění absolventů	sběr údajů od absolventů, dotazník pro rodiče a absolventy	třídní učitelé, výchovný poradce, vedení školy	podzim	úspěšnost absolventů, položky dotazníku	statistický souhrn, rozbor dotazníkového šetření
autoevaluace	rozběr kvality autoevaluačních nástrojů, cílů, kritérií a výstupů	vedení školy	druhé pololetí	vypovídací hodnota nástrojů	souhrn, případné změny nástrojů, cílů a kritérií

propagace školy, vnější vystupování	dotazník pro rodiče, učitele	rodiče, učitelé, vedení školy	druhé pololetí	spokojenost rodičů, učitelů	výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn
předmětové soutěže, SOČ	hodnocení výsledků	vedoucí předmětových komisí, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	souhrnná zpráva, doporučení předmětových komisí
vztah ke spolupracujícím institucím	posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	výroční zpráva

Výsledky vzdělávání

Cíle	Nástroj	Provádí	Časové vymezení	Kritéria	Výstup
testování v uzlových bodech vzdělávání	nezávislý test, dlouhodobější srovnání	žáci podle podmínek testu, vedení školy	podle podmínek testu, jaro	umístění, přidaná hodnota, vývojové tendence	zpráva a její interpretace, návrhy případných změn ve výuce
hodnocení maturitních zkoušek	rozbor výsledků a dlouhodobějších trendů	třídní učitelé, vedení školy	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky	statistický souhrn, návrh opatření pro předmětové komise
srovnávací testy	nezávislé a vlastní testy	všichni žáci příslušných ročníků, předmětové komise, vedení školy	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd, korelace výsledků testů s průběžnou klasifikací a absencemi	statistický souhrn, návrh opatření pro předmětové komise
hodnocení prospěchu a absence	klasifikace žáků	vedení školy	konec klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a předchozím období	souhrn, použití třídními učiteli